EXAMEN
HISTORICO-CRITICUM
CODICUM INDICORUM

BIBLIOTHECAE SACRAE CONGREGATIONIS
DE PROPAGANDA FIDE

AUCTORE

P. PAULINO A S. BARTHOLOMAEO

CARMELITA DISCALCEATO MALABARIAE EX-MISSIONARIO
ACADEMIAE VOLSCORUM VELITERNAE SOCIO

In collegio Missionum Romae ad Sanctum Pancratium linguarum orientalium Praelectore.

ROMAE MDCCXCII.

EX TYPOGRAPHIA SACRAE CONGREGATIONIS
DE PROPAGANDA FIDE

PRAESIDUM ADPROBATIONE.

IMPRIMATUR,

Si videbitur Reverendiſſimo Patri Magiſtro Sacri Palatii Apoſtolici.

Franciſcus Xaverius Paſſari Viceſg.

FACULTAS ORDINIS

FR. ADRIANUS A S. THERESIA

CARMELITARUM DISCALCEATORUM

CONGREGATIONIS S. ELIAE ORDINIS B. V. M. DE MONTE CARMELO PRAEPOSITUS GENERALIS ET EIUSDEM S. MONTIS PRIOR

UT opuſculum quod inſcribitur: *Examen Hiſtorico-Criticum Codicum Indicorum bibliothecæ* S. *Congreg. de Propag. Fide Auctore P. Paulino a S. Bartholomaeo Carmelita Diſcalceato Malabariae Ex Miſſionario Academiæ Volſcorum Veliternæ ſocio & in Collegio Miſſionum Romæ ad S. Pancratium linguarum orientalium Prælectore*, quantum ad Nos attinet, typis edi, vulgarique poſſit, facultatem concedimus. In quorum fidem praeſentes dedimus manu noſtra ſubſcriptas. Romae ex Conventu SS. Thereſiae & Iohannis a Cruce 12. Iulii anno 1792.

Fr. Adrianus a S. Thereſia Praepoſitus Generalis.

THEOLOGORUM CENSURA

Multa sane in gentis Indicæ, quos iam usque a primis temporibus ipsa sibi adiudicat, libris, quique illi sunt, aut fuere, recte dignoscendis, offerunt sese, quæ nisi ad severiores critices facultatis leges exigantur, atque in bono collocentur lumine; quantum & christianæ & litterariæ rei afferre queant incommodorum, neminem fore arbitramur qui non intelligat. Id ergo, & quidem optimo consilio, R. P. Paulinus a S. Bartholomaeo sibi assumendum existimavit, ut quid de obscuro hoc argumento esset reipsa statuendum, in eo opere ab se: *Examen Historico-Criticum Codicum Indicorum Bibliothecae S.Cong. de Prop. Fide* ostenderet.

Quoniam vero in Indicis præsertim manu exaratis voluminibus eiusdem Bibliothecæ cum recensendis, tum genuinis a spuriis discernendis, iisque singulari ἀκρίβεια diiudicandis haud parum industriæ, atque studii eruditus vir posuit; Opus idcirco iubente Reverendissimo P. Thoma-Vincentio Pani, sacri Palatii Apostolici Magistro, a nobis diligenter recognitum, dignum quod publicaretur, iudicavimus. Eoque magis in ea confirmati sumus sententia, quod in opere evolvendo, nihil quod sanctissimæ Religionis decretis repugnaret, deprehendimus. Immo rem gratam futuram putamus, atque utilem illis in primis, quibus ad Indos Evangelium nuntiatum abire constitutum est.

Datum Romæ in Ædibus Minervitanis, decimoquarto Calendas Augusti 1792.

F. Gabriel Fabricy Ord. Prædicat. S. T. D. Collegii Casanatensis Theologus.

F. Philippus Angelicus Becchetti Ord. Præd. S. T. M. Collegii Casanatensis Theologus.

IMPRIMATUR,

Fr. Thomas Vincentius Pani Ord. Præd. Sacri Palatii Apostolici Magister.

OPERIS SCOPUS.

§. I.

Multi Indici codices in Europa circumferuntur praesertim ab eo tempore, a quo Europaei homines in Indiam orientalem penetrarunt, ac Indicas res solertius inquirere coeperunt. Indicos libros *Vedam* dictos in India se reperisse, & possidere multi gloriantur, ac ex iis tamquam veri essent temerario ausu varia systemata cudunt, atque idola sibi figunt, quae non solum ipsi adorant, sed ut eisdem thus & myrrha etiam ab aliis adoleatur, Indicarum rerum imperitos pertrahere, eisque imponere student. Catalogum codicum manuscriptorum bibliothecae regiae edidit Stephanus Fourmont (1). Ex eadem bibliotheca librum Indicum in idioma Gallicum versum produxit Anquetil du Perron (2), & anno 1773. incertus auctor librum *l'Ezourvedam* inscriptum (3). Marida Poula societatis Gallicae interpres ex Indico sermone in Gallicum convertit librum Indicum inscriptum *Bhágavadam* (4). Halhed exhibuit codicem legum & institutionum Indicarum (5). Dow, Anquetil, Holwell in vulgus emisere praecepta legis Indicae *Adarava* dictae (6). Societas litteratera-

(1) *Catalogus codicum & manuscriptorum Orientalium bibliothecae regiae ex typographia regia Parisiis* anno 1739. *pag.* 434. *codices indici*. Maximam horum codicum partem ego anno 1789. in ipse bibliotheca regia Parisiis inspexi, ob temporis tamen angustias eos examini subiicere non licuit.

(2) *Recherches historiques & geographiques sur l'Inde par M. Anquetil du Perron, seconde partie*. A Berlin 1787. §. 3. *pag.* 296. 297. *& seq.* libri nomen est *Oupnekhat*, isque lingua Persica exaratus est. *C'est ouvrage est écrit en Persan, mêlé de Samskretam*, ait Anquetil *pag.* 296.

(3) *L'Ezour-Vedam traduit du Samscretan par un Brame*. Yverdon 1778.

(4) De versione libri Bhágavadam per Marida Poula vadem agit D. Court de Gebelin in suo opere inscripto: *Monde primitif &c.* A Paris Chez Boudet *t.* 1. *pag.* 70. Item auctor observationum praeliminarium in librum Ezourvedam *tom.* 1. *pag.* 84. 95. 115. 126. 133.

(5) Code des loix des Gentoux, seu *Cod of laws of Gentous* par M. Halhed. Vide animadversiones in hunc librum *t.* 2. libri Ezourvedam pag. 245. *Addition aux observations préliminaires*.

(6) Holwel's *Hist. Eventf. Néadirsen* publié par Mr. Dow. observat. prélim. *pag.*

teratorum Anglorum in urbe Calcutta in regno Bengala Indica monumenta perſcrutantium plures publici iuris fecit inſcriptiones veteres Indicas (1). Ego ipſe praecipua elucubravi vocabularii *Amaraſinha* capita (2). In bibliotheca S. Congregationis de Propaganda Fide exſtant plures Indici manuſcripti codices, & in muſeo Borgiano Velitris initium regulae ſeu inſtitutionis Talapoinorum, liber *Ciandrodayam*, ac nonnulla capita librorum Indicorum a R.P. Marco a Tumba in idioma Italicum converſa. Illos, qui in bibliotheca S. Congregationis aſſervantur, Cardinalis Ampliſſimus L. Antonellus mihi examinandos diſcutiendoſque commiſit, unde etiam occaſionem arripui de reliquis, quos inſpicere licuit, diſſerendi. Quare ut recto ordine mea procedat oratio, *primo*, paucis de antiquitate codicum Indicorum inquiram, *ſecundo*, criticas regulas ſtatuam, ex quibus ſtudio, diligentia & cautela accedente, veri & ſinceri codices dignoſci poſſint, *tertio*, codices Indicos bibliothecae S. Congregationis ad has regulas collatos examinabo.

§. I. I.

Nemini dubium eſt Indicam philoſophiam in Bactriana ad fluvium Indum ſita, ad flumen Hydaſpin hodie *Behat*, atque ad Gangem viguiſſe, hoc enim & profani & eccleſiaſtici ſcriptores uno ore fatentur (3). Quomodo autem philoſophiae ſtu-

pag. 42. & alibi paſſim. Contra Holwelli ſomnia opuſculum conſcripſit R.P. Marcus a Tumba inſcriptum: *Oſſervazioni ſopra le Relazioni, che fa M. Holwell &c.* Exſtat in Muſeo Borgiano Velitris depoſitum a R. P. Marco an. 1775. quo iterum in Indias rediit.

(1) *Aſiatick reſearches, or Transactions of the ſociety inſtituted in Bengal.* Vol. 1. Calcutta 1788.

(2) *Syſtema Brahmanicum liturgicum, mythologicum, civile ex monumentis Indicis muſei Borgiani Velitris*. Romae apud Antonium Fulgonium 1791. Item plura fragmenta codicum Indicorum illuſtrata vide in *Grammatica Samſcrdamica* a me edita Romae 1790. ex typographeo S. Congr. de Prop. Fide. Adde his Indicis codicibus *doctrinam temporum Indicam* Waltheri miſſionari Dani ad calcem hiſtoriae regni Bactriani. *Shagundala Katha* poema Indicum a D. Ionſon verſum, alios denique codices, qui ad manus meas non pervenerunt.

(3) *Poſtremum illi* (Nino) *bellum cum Zoroaſtro rege Bactrianorum fuit, qui primus dicitur artes magicas inveniſſe, & mundi principia, ſiderumque motus* (nempe in Bactriana ad fluvium Indum ſita) *diligentiſſime ſpectaſſe*. Iuſti-

studium, linguae Samscrdamicae copia & puritas, sectarum & opinionum diversitas, leges, instituta, privilegia exsistere & conservari potuerint absque eo ut notis & apicibus in chartam aut folia palmarum referrentur, hoc non facile intelligo. Plinius (1) primo in foliis palmarum scriptitatum fuisse dicit, quem

stinus *lib.* 1. Diod. Sic. *lib.* 2. *cap.* 2. *Bactrianorum rex erat Zaroastres, qui comparato hominum quadringentorum millium valido exercitu Nino in finibus occurrit*. Clemens Alex. strom. lib. 1. Σαμαναῖοι βακτρων. Cyrill. Alex. *contr.* Julian. *l.* 4. *p.* 90. *edit. Bas.* Εκ βακτρων τῶν περσικῶν Σαμαναῖοι. Nempe quia Bactriana sub Dario Persis serviebat, ac in Satrapiam redacta fuit. V. Herodotum *lib.* 4. Diod. Sic. de bello Semiramidis contra Indos, Strabo, Arrianus, Q. Curtius, Alexand. Magnum ad *Indum* & *Hypasin* usque pervenisse dicunt, atque cum gymnosophistis Indicis collocutum. *Onesicritum ad eos gymnosophistas misit* (Alexander), *qui celebri fama in ocio vivebant &c* Plutarchus *in Alexandro*, *edit. Francofurti* 1580 *pag.* 210. *& seq.* Abulfeda gymnosophistas Brahmanesque in *Canouge*, id est in *Canudi* urbe ad Gangem sita collocat. *V. Anciennes rélations des Indes & de la Chine* par M. Renaudot, à Paris 1718. *pag.* 169. Denique omnium apertissime Euseb. praep. Evang. lib. 6. pag. 275. edit. Colon. *Apud Indos & Bactros multa sunt eorum millia, quos Brahmanas vocant. Ii tam maiorum, quam legum traditione, ab omni caede cultuque simulacrorum abstinent* (nempe sola astra colentes) *animantium nihil gustant, sicei numquam & sobrii non sunt, quod vino siceraeque parcant, dumque Deo vacant, nullius umquam sceleris communione polluuntur*. Strabo l. 15. *Aristobulus vidisse se dicit Sophistas duos ex Taxilis* (antiqua Dely), *utrosque Bragmanas, alterum seniorem tonsum, alterum iuniorem comatum, quos discipuli sequebantur &c.* Et infra: *Onesicritus missum se scribit, ut eum sophistis colloqueretur, quod Alexander audivisset, nudos eos incedere & tolerantiam exercentes, in honore maximo haberi &c.* Diodor. Sic. lib. 17. pag. 568. edit. Bas. *Exercitum duxit* (Alexander) *ad urbes quae Sophitae* (regi) *parebant, ac bonis legibus mirabiliter erant institutae. In eis alia multa publice cum summa laude servabantur.* Ubi bonae leges, tanta philosophorum frequentia, sub uno Bactriano rege tantus exercitus, gens illa politissima fuerit oportet. Si polita fuit, litterarum monumentis carere non potuit. *Rudes illi Italiae homines, quos Cascos Ennius appellat, qui sibi* (*ut in Rhetoricis Cicero ait*) *ritu ferino victum quaerebant, ante chartae & membranarum usum, aut in dedolatis e ligno codicillis. aut in corticibus arborum mutuo epistolarum alloquia missitabant.* S. Hieronymus *ep.* 1. *pag.* 27. *edit. Bassani* 1776. In India multo ante & philosophiae studium viguit, & palmarum ingens copia, in quarum foliis Indi stilo scriptitant, semper exstitit. Ex his igitur foliis codices compingebantur ut hodie compinguntur, & in his eisdem foliis epistolarum alloquia Indi mutuo missitabant, quemadmodum hodiedum missitant. Confer Plutarchum de *septem sapientum convivio*.

(1) Plinius hist. nat. lib. 13. cap. 11. *In palmarum foliis primo scriptitatum, deinde quarundam arborum libris ..... Pugillarium usum fuisse etiam ante Troiana tempora, invenimus apud Homerum.* Usus hic cumprimis & ante omnia obtinere debuit apud Indos, qui Alexandri M. tempore philosophia & liberalibus disciplinis erant politissimi. *L'astronomie est une des sciences qui ont été cultivées de temps immémorial par les Brahmanes de l'Inde.* D'Anville *Géographie ancienne*, tom. 2. pag. 340.

quem morem hodiedum conſervant Indi. Iob. 19. 23. librorum ſtylo ferreo ſcriptorum a remotiſſima antiquitate in uſu exſtantium meminit. *Quis mihi tribuat ut ſcribantur ſermones mei? Quis mihi det ut exarentur in libro ſtylo ferreo vel plumbi lamina &c.* Strabo (1) Indos in ſindonibus beneſullatis epiſtolas ſcripſiſſe ex Nearcho, Megaſthene, aliiſque veteribus auctoribus narrat. Idem Strabo (2) epiſtolam illam, quam legati Indici ad Auguſtum Romam attulerant, graecis litteris ſcriptam fuiſſe docet. Calcuttenſes Angli monumentum regis Indici *Gopála* Samſcrdamica inſcriptione inſigne (3) proferunt, quae pulſo omni dubio ad annum 23. ante aeream vulgarem refertur. Samſcrdamicae linguae tanta eſt ubertas, tam certa & exquiſita vocabulorum diſtinctio & ſubtilitas, tamque eximia regularum varietas in grammatica Brahmanica Sidharúbam dicta (4), ut prorſus impoſſibile ſit, regulas illas omnes & vocabula mente retinere, atque omnino neceſſarium fuerit omni tempore eas ſcriptis conſignatas aſſervare. Quae quidem lingua ſacra antiquiſſima (5), una cum neceſſitate regulas illas ſcriptis conſignandi demonſtrat, codicibus ſcriptis non autem ſola traditione

(1) Strabo geogr. lib. 15. *Nearchus ait: Brachmanes regum conſiliarios eſſe, ceteros quae ad naturam pertinent contemplari ... legum alias eſſe non ſcriptas alias communes, alias proprias ... Indos valde ſtudioſos eſſe circa artes, epiſtolas in ſindonibus ſcribere beneſullatis.* Ergo Nearchi Indiam perluſtrantis aetate, id eſt anno 330. ante Chriſtum natum Indi iam charta ex ſindonibus confecta, coctae oryzae aqua compacta, & perpolita utebantur, ac proinde codicibus ex hac rudi charta confectis, & in palmarum foliis exaratis gaudebant, prout hodiedum gaudent. *On a trouvé chez les Indiens des ſciences, & de la police dès les premiers temps que le pays a été connu.* D'Anville *Géographie ancienne* tom. 2. pag. 329. 330.

(2) Strabo lib. 15. *Addit* (Nicolaus Damaſcenus) *epiſtolam Graecam fuiſſe in membrana ſcriptam, qua ſignificaretur, Porum eſſe qui ſcriberet.* Patefacta armis Alexandri M. India & commercio inter Graecos & Indos per mare rubrum & ſinum Perſicum ſtabilito, reges Indici ad Graecos ſermone Graeco ſcribebant, ut hodie ad Europaeos Anglico aut Luſitano idiomate ſcribere ſolent. Epiſtola regis Travancoridis, quam ego ad SS. D. N. PIUM PP. VI. attuli, lingua Luſitana exarata erat. Ex his tamen non inferas, in India olim uſum linguae Graecae univerſalem fuiſſe, aut Indos propria eaque ſacra litterali Samſcrdamica lingua caruiſſe, prout neque hodie ea deſtituuntur, quamvis ad exteros externa lingua ſcribant.

(3) Aſiatick reſearches tom. 1. p. 123. & ſeq. *A Royal grant of land, engravet on Copper plate, bearing date Twenty-three years before Chriſt.*

(4) Grammatica Samſcrdamica *p.* 21. 22. 23. 24.

(5) Grammatica Samſcrd. *l.c.* & *p.* 28. 29. 30.

tione ad conſervandas ſcientias, deorum fabulas, philoſophiae ſyſtemata & pugnas opus fuiſſe. (1)

Adde, quod vetuſtiſſimi poetarum Orphei hymni cum vocabulario Brahmanico *Amaraſinha* ad amuſſim conveniant, ac proinde, ſi non alius, hic certe Brahmanicus claſſicus codex ad remotiſſimam antiquitatem ſit referendus. Hoc ut perſpicue oſtendam, primo deſcribam ea, quae Orpheus canit de luna, deinde ſubiiciam illa; quae vocabularium Brahmanicum itidem verſibus ſcriptum tradit de eadem luna ſeu de Párvadi dea.

Lunae ſuffimen aromata (2).
O regina potens, Lucina, ſuperrima virgo
Luna patali, Venus, noctuvigila, aeri-volga
Pernox, taedigerens, ſtellis comitia, luna
Iana novella, ſeneſcens, femina, maſculus idem
Luna autumna, micans, ſaeclorum mater equeſtris
Succina, Vejovis, illuſtris, dilucula, pernox
Omnituens, leviſomna, cluens ſtipantibus ſignis
Laetitiae locupletis amans, paciſque vacunae,
Percòqui frux; Trivia, Lucetia, noctis ocelle
Aſtrica, praetextata, obſtita, Minerva virago.

Amaraſinha ſect. ſeu repartione Sorggavargga.

ഉമാ കാര്ത്ത്യായനീ ഗൌരീ കാളീ ഹൈമവതീശ്വരീ
ശിവാ ഭവാനീ രുദ്രാണീ ശര്വ്വാണീ സര്വ്വമംഗളാ
അപര്ണ്ണാ പാര്വ്വതീ ദുര്ഗ്ഗാ മൃഡാനീ ചണ്ഡികാംബികാ

Umá Kártyàyní Gauri Kálí Hèmávadí-Ishvari
Shivá Bhavaní Rudránní Sharvanní Sarvamangalá
Abarñá Párvadí Durggá Mrdhání Ciandiga-Amblgá.

 Domi-

(1) De aetate qua litterae, arteſque inter Aegyptios, ac probabilius etiam inter Indos progredi ac vigere inceperunt, confer Chriſtiani Danielis Bechii *Commentationem de ſenſu critico maxime excitando. Lypſiae* 1791. *p.* XXXI., ubi litteris, artibus, monumentis, ſimulacris rudioribus aetatem a Seſoſtride uſque ad finem Dodecarchiae aſſignat.

(2) Orphei Argonautica, hymni, & de lapidibus curante Chriſtiano Eſchenbachio Noribergenſi. Accedunt Henrici Stephani & Ioſephi Scaligeri in hymnos notae. Traiecti ad Rhenum. Clemens Alex. Strom. l. 1. §. 139. pag. 381. Edit. Ven. *Tempore Lyncei ... Perſei & Bacchi res geſtae & Orpheus & Muſaeus.*

Domina, *factrix*, *operatrix*, *creatrix*, *Gangetica*, *fusca*, *nigra*, *obscura*, *humida*, *frigida*, *domina bona*, *genitrix*, *auctrix*, *productrix*, *flere faciens*, *pernox*, *noctuvigila*, *nocturna*, *universalis felicitas*, *Venus aquam ciens vel aquam tollens*, *montana*, *montium habitatrix*, *potens*, *miserias ciens*, *maligna*, *Vejovis*, *obstita*, *pertinax*, *resistens*, *vilis seu obstetrix*, *vile officium exercens*, *Lucina purgans*, *aquatica*, *autumna*, *marina*, *lucida*, *illustris*. Haec igitur sunt cognomina, epitheta, seu indigitamenta deae Indicae Parvadi, quam lunam, naturam, & Venerem esse nos in systemate Brahmanico perspicuis argumentis docuimus. Vide *p.* 98. *& seq. item pag.* 110. 111. 112. 13. 7. 33. Indigitamenta lunae supra ab Orpheo seu ab Onomacrito relata in sacris functionibus, in lustrationibus, ac sacrificiis seu ab antiquis Aegyptiis, seu a Graecis recitari solita fuisse recte tradidit Scaliger in *notis* ad Orphei hymnos *pag.* 322. *& seq. edit. Traject.* Haec eadem cognomina quae nos attulimus de Párvadi dea, Brahmanes recitant in sacrificio lunae, in mensilibus lustrationibus quovis novilunio & plenilunio fieri solitis, atque haec eadem indigitamenta, cognomina, seu preces invocatoriae sub his ipsis terminis exaratae reperiuntur in libro Indico *Bálagapuránam* dicto, ubi describuntur lustrationes dei Krshna in fluvio *Tamuna*, in quo dum pastoritiae mulieres gobastri dictae cum Krshna seu Apolline se se lustrabant, ita deam Párvadi invocabant: *Om*! *Ambiga*, *áadi Bhavání*, *Isháni*, *Káli*, *Kartyayní*, *Gaurí*, *Adishakti*. *Krshna andò un giorno al fiume Giamuna* (Yamuna) *a fare la lavanda*, *lui fece il sagrificio a Gauri* (quae eadem ac Bhaváni seu Párvadi) *ed osservò assieme colle donne il digiuno*. *Le donne quotidianamente offerivano a Bhavani riso e gramigna e colle mani gionte la pregarono in questo modo*: Om Ambiga, Aadi Bhaváni, Isháni, Káli, Kartyayní, Gaurí, Adishakti. *Vide Cod. mss. R. P. Marci a Tumba* in museo Borgiano Velitris *in fol.* exaratum, *pag.* signata *littera A. Versio libri Indici Laleccpuram* (Bálagapuránam). Item systema Brahmanicum *pag.* 310. *& seq.* Haec igitur invocatio sonat: Om! *fiat*, *illustris*, *micans*, *autumna* seu humida luna dea, *prima genitrix*, *Venus generans*, producens, seu *exsistere faciens*, quod *Bhaváni* Sonat) *domi-*

domina, *fusca*, *obscura*, vel etiam *temporum mutationem ferens* (Kâlí), *factrix*, *operatrix*, *actrix* Kartyayni, *Gauri*, alba vel ex Gange, ex humido nascens, aut humiditatem producens, *potentissima vis*, *fortissima virtus*, omnipotens regina, adishakti, *adi* multum, valde magna, *Shakti* vis, virtus, potentia. Haec precatiuncula ex cognominibus lunae seu Pàrvadi deae in vocabulario Brahmanico Amarasinha descriptis constat, uti iam vides. Haec eadem cognomina cum indigitamentis Orphei in lunam relatis re & vocabulis convenire perspicis. Luna nempe sub symbolo & involucro, sub his proprietatibus & attributis Samscrdamicis Pàrvadi seu Bhaváni deae adscriptis ab Indis colitur. (1) Audi Plutarchum lib. de Iside. *In novilunio mensis Pha-*

 menot

(1) In haec indigitamenta, in has Indicas preces, in libros Indicos, in linguam & monumenta Indica nuperrimus noster censor oculos & animum intendat, atque gentem Indicam, numina ipsius & cultum ex his, non autem ex palato suo, ex Arnobio, ex Tillemontio, & Valentinianorum somniis diiudicet. *Non facies tibi sculptile, neque omnem similitudinem quae est in* Caelo *desuper, & quae in terra deorsum, nec eorum quae sunt in aquis sub terra*. Exodi cap. 20. v. 3. 4. 5. *Non potuerunt intelligere eum qui est, neque ex operibus attendentes agnoverunt quis esset artifex, sed aut ignem, aut spiritum, aut citatum aerem, aut gyrum stellarum, aut nimiam aquam, aut Solem & Lunam, rectores orbis terrarum deos putaverunt*. Sap. c. 13. v. 1. 2. *Plato disserte fatetur in Cratylo, praeter istas quae sub aspectum cadunt, mundi partes nihil eos omnino, qui Graeciam principes tenuerunt, cognovisse, ac sola Caeli astra, & caetera quae phaenomena vocantur deos putavisse, sic enim ad verbum loquitur: qui Graeciam primi habuere, ii videntur mihi deos tantum illos existimasse, quos etiamnum Barbarorum plerique arbitrantur, solem, lunam, terram, astra, Caelum*. Euseb. *praep. Evang. lib.* 3. §. 2. *pag.* 87. Confer Porphyrium *epistol. ad Anebonem*. & de Indis astra colentibus Clem Alex, *Protr. pag.* 16. Vit. Apoll. *lib.* 3. *cap.* 4. ex Philostrato. Quare Doctissimus Bergier, *Origine des dieux du Paganisme* tom. 1. pag. 33. quatuor idolatriae aetates distinguit. *L' Auteur sacré distingue quatre degrés dans l' Idolatrie*. Primo, *Le culte des differentes parties de la nature*. Secundo, *l'usage des statues ou des Symboles pour les representer*. Tertio, *l'honneur rendu aux hommes, & a leurs images*. Quarto, *les sacrifices & les crimes*. His positis, quonam iure, quibus Indicis monumentis, quibus argumentis censor Indis naturae & astrorum cultum abnegat? Quomodo evincit omnes gentium deos homines fuisse? Quanam ratione astrorum & partium naturae in symbola & statuas transformationem negare potest? Quonam argumento suadet Indicae gentis religionem & naturalem philosophiam *nudius tertius* incepisse?

Quo semel est imbuta recens conservat odorem testa diu.

Quoniam Indi tercenta triginta duo decies centena millia deorum admittunt, censor noster in systemate suo totidem reges heroesque Indicos veros protrudat. Vide Alphab. Grandonico – Malabaricum *pag*: XXI. & cod. manuscript. R. P. Marci in fol. in Museo Borgiano *pag*. 131.

menot (indi menſe martio) *feſtum celebrant* (Aegyptii) , *quod ingreſſum Oſiridis in lunam appellant . Eſt autem id veris initium . Hoc pacto vim Oſiridis in luna collocantes Iſidem ei uxorem , ex qua prolem procreet* , *adſcribunt* (ut Indi Párvadi deam uxorem Shivae ſeu ſoli). *Ideo & lunam mundi matrem appellant* , *& naturam ex utroque ſexu mixtam adſignant ei* , *quod impleta & gravida facta a ſole rurſum a ſe in aerem emittat ac diſſeminet genitabilia principia* . Et infra ; *Iſidem* (Indis *Ishaní* eadem quae Párvadi) *eamdem cum luna eſſe pronuntiantes* , *etiam eadem utranque imagine repraeſentant . In qua cornuta lunae indicant illuminationes falcatas* , *nigrae autem veſtes occultationes eius* , *& obumbrationes deſignant* , *quibus ſolem deſiderans ſectatur . Itaque ad res amatorias lunam invocant* , *& iis rebus praeeſſe Iſidem Eudoxus affirmat* . Et iterum infra : *Eſt Iſis naturae ea pars* , *quae quaſi feminea* , *omnes in ſe recipit ortus tamquam nutrix quaedam & omnium commune receptaculum a Platone dicta* , *a pleriſque aliis Myrionymos* , *id eſt innumeris praedita nominibus* ; *quod ratio eam in omnes formas ſpecieſque vertat* . Denique inſcriptio Sai in fano Minervae , quam Iſidem eſſe ait Plutarchus , ferebat : *Ego* (Iſis) *ſum omne quod exſtitit* , *eſt* , *& erit* : *meumque peplum nemo adhuc mortalium detexit* . (1) Eſt ergo Iſis, Ishàní, Bhavaní ſeu Párvadi *luna* & *natura* ſub duplici aſpectu conſiderata , eadem maſculus & femina , dea univerſalis , mater ac ſimul uxor dei Brahma , Vishnu & Shiva . Prout *luna* eſt , Shiva ſeu ſol eidem maritus a Brahmanibus affictus fuit , & hic cum Aegyptio Oſiri aut Baccho unus et idem eſt ; prout vero *natura* eſt, & rerum omnium auctrix , *Ishvara* ſeu ſupremum dominum apud Indos ſibi deſponſum habet , unde eadem apud Indos ഈശാനി Ishání , ഉമാ Umá , ഈശ്വരി Ishuari, & മഹേശ്വരി Mahéshvari , id eſt *domina* , & *magna domina* appella.

(1) Auctor *ſupplementi ad novum theſaurum inſcriptionum Lud. Muratorii tom* . . *p*. 15 . hanc inſcriptionem fictitiam & a chriſtianis ſuppoſitam fuiſſe putat . Quaſi vero Plutarchi Aegyptum perluſtrantis tempore chriſtiani iam fraudulentas inſcriptiones publicis monumentis ſupponerent , & fidem publicam fallere ſtuderent ! An non rectius haec auctoris de inſcriptione dubitatio ex imperitia mythologiae Aegyptiacae deſcendit ?

pellatur. Confer Orphei hymnum *in naturam* pag. 107. edit. Trai. ubi naturam *omnipotentem*, *doctissimam*, *daedalam matrem*, *fabrum*, *reginam*, *victricem*, *magistram*, *Induperantem*, *primigenam*, *aeternam*, *viraginem*, *noctuam signitenentem*, *Lucinam & omnipotentem vim* invocat canitque

Omnia tu sola es, namque omnia tu paris ipsa.

Eadem canit T. Lucretius Carus de *rerum natura* lib. 1. ubi Venerem deam a natura omnium rerum auctrice non distinguit.

Aeneadum genitrix, hominum divumque voluptas,
Alma Venus, caeli subter labentia signa,
Quae mare navigerum, quae terras frugiferenteis
Concelebras per Te quoniam genus omne animantum
Concipitur, visitque exortum lumina solis.
Te Dea .... Et infra.
Unde omneis natura creet res, auctet, alatque:
Quove eadem rursum natura perempta resolvat
Quae nos materiem & genitalia corpora rebus
Reddunda in ratione vocare & semina rerum
Appellare suemus & haec eadem usurpare
Corpora prima, quod ex illis sunt omnia primis.

Ex his inferre caveas, Brahmanes materialismum docere. Nam *primo* numen Brahmanicum ഈശ്വരഃ Ishvara *dominus supremus*, ens materiae expers est, സൎവ്വവശഃ Sarvavasha *omnipotens*, & അനന്തഃ ananda, id est *infinitum*. അന്തഃ anda *finis*; അനന്തഃ ananda cum prima syllaba *an* vel *a* privativa, *fine*_ *fine* seu *infinitus*. Hoc numen aeternum, materiae expers അശരീരി ashariri, omnipotens, infinitum, in primo creationis mundi actu vocavit naturam seu deam Bhavani per voculam ഹും *hum*, quae apud Indos omni tempore sacerrima fuit. *Hum*, visne, ut ignis, aqua, terra producatur? visne, ut Brahma, Vishnu, Shiva adoretur? Bhavani dea seu *natura* respondet:

ഹം

ഓം *Om*, vel ആം *ám*, omnino, volo, fiat, volo, creetur terra, ignis, aqua, omnino, volo, fiat, adoretur Brahma terra, Vishnu aqua, Shiva ignis. Antiquissimae huius fabulae Indicae & Aegyptiacae meminit Plutarchus libro de *Iside*: *Porro cum plerique existiment peculiare apud Aegyptios nomen Iovis esse Amun* (multi Indi linguae sacrae imperiti *Om* esse putant nomen Triadis Indicae Brahma, Vishnu, & Shivae dei), *quod nos producto vocabulo* Ammonem *dicimus: Manethos Sebennita ea voce occultatum, & occultationem iudicat significari: Hecataeus autem Abderita hoc verbo invicem uti Aegyptios ait cum alter alterum vocat. Esse enim vocem* invocativam, *& cum principem deum eundem cum universo putent, utpote obscurum & absconditum, vocari ab iis & orari* Amun *dicentibus, ut prodat se, ac conspiciendum praebeat*. De vocula *Hum* & *Om* nos multis differuimus in grammatica Samscrdamica, ubi eam apud Indos & Tibetanos a remotissimis temporibus obtinere, & in sacris eorum precibus in usu esse perspicue ostendimus, *pag.* 49. 50. 51. 52. 53. *& seq.* Heic itaque animadvertisse sufficiat, easdem voculas in sensu a nobis allato apud Aegyptios quoque reperiri, ibi ut apud Tibetanos corruptas fuisse, ac denique ambas sua vetustate apud Aegyptios in unum vocabulum coaluisse, indeque *Amun* legi, cum *Am* & *hum* distinctae legi debeant. Aam *omnino*, Hum *nonne*, vocando aut interrogando. Ubi iterum vides responsioni seu consensui invocationem aut interrogationem postponi, atque ex corruptione vocularum & imperitia primigeniae significationis apud vetustas illas gentes variam haec vocabula vicem subivisse. Id praeterea heic probe observandam est, in hac Indica sincera vocularum ac fabularum explanatione, in precibus quae ex iis voculis constant, aliisque Indicis monumentis Deum ens per se existens a natura & materia distingui, illum ut artificem ac supremum Creatorem repraesentari, primum motorem ac dominum esse, qui naturae praeexstiterit, naturam seu Bhavani deam ex suo latere progenuerit, ac denique Deum sive cum natura dea sua coniuge simul conferendo res humanas omnes creare, Deam vocanti numini respon-

dere

dere ac iubenti obtemperare, velut uxorem ipsi subesse, sua denique propria virtute naturae seu Shakti deae imperare, quod sane quamquam fabulosum sit, creationis mundi ideam apud gentes illas existere demonstrat, atque a materialismi nota, quam imperiti eis affingunt, omnino exemptas esse probat. Deo huic Creatori & Conservatori supremo Indi *solem*, naturae vero eius uxori *lunam* symbolum posuerunt, quia ut recte ait Plato, nihil Deo similius *sole*, nihil naturae similius *luna* in hoc mundo invenerunt, nec aliud adesse putabant, quod Deo & naturae melius aequiparari posset. Vide grammaticam Samscrdamicam *pag*. 50. *in nota*, systema Brahmanicum *pag*. 35. *in notis* Platonis sententiam ex Macrobio; denique de Lucretii poemate librum inscriptum: *Collectio Pisaurensis omnium poematum tom*. 1. Pisauri 1766. *pag*. XXV. librum *Asiatick researches* tom. 1. pag. 242. *The mistical Word* Om, *a Word*, *Which never escapes the lips of a pious Hindu*, *Who meditates on it in silence*. Harum vocularum interpretationem absurdam & falsam et hi Angli ibidem, & editor libri Ezourvedam *tom*. 1. *pag*. 287. affert, quam vide.

Nullum ergo dubium est *lunam* & *naturam* sub involucris, sub figuris & symbolicis attributis ac formis ab Aegyptiis, Graecisque adoratam fuisse, ut hodiedum adoratur ab Indis. Vide *systema Brahmanicum pag*. 98. 99. 103. 106. 129. 186. 199. 33. *& alibi passim*. Ex ibi dictis palam & aperte perspicies, *primo* lunae seu deae Párvadi sacrificium, suffimen, seu libamen esse *aromata*, id est herbas aromaticas contusas, id quod Orpheus meminit, & quod Brahmanes hodiedum lunae offerunt. *Secundo* luna Indis Lucina seu obstetrix est, quod vide in codicibus manuscriptis R. P. Marci a Tumba & R. P. Constantini ab Asculo alias saepe citatis. *Le ostetrici fanno di questa dea* (Maheshvari magna domina) *gran conto sperando con occulto soccorso di essa far divenir facili li parti*. R. P. Constantinus ab Asculo Miss. Nepalensis in cod. mss. *notizie laconiche* inscripto *ad fig*. 24. *Tertio* luna & natura etiam Venus est, quia ad generandum potens, efficax & prompta. Eadem est vis, virtus & energia ad gignendum. Vide l. c. Eadem *Ianl* Indici mater, unde Orpheo

Iana

lana dicta. V. systema Brahmanicum *de deo Ganesha pag.* 173. Eadem amatoriis rebus praeses apud Indos. V. *pag.* 187. Eius peplum impenetrabile, seu naturae generantis arcanum incomprehensibile Indis. V. *pag.* 103. Eadem masculus & femina apud Indos V. *pag.* 107. Venus, *pag.* 103. Roris & humoris domina, *ibidem*. Potentia, natura, vis & virtus, quacum in primo creationis omnium rerum momento *Ishvara* seu supremus dominus colloqui fingitur, & per eam operari, *pag.* 104. Eadem Vejovis maligna, morbos inducens, castigatrix, destructrix, *pag.* 99. 100. 101. 102. 111. in supplemento *pag.* 317. 318., & emoriens *pag. eadem*. Confer Winckelmann sub voce *Diana*, ubi in Graecis & Romanis monumentis huic deae eadem attributa, insignia & symbola affficta fuisse liquido comperies. Vide etiam Porphyrium *epist. ad Anebonem*, Euseb. *praep. Evang. lib.* 3. §. 2. Diod. Sic. *lib.* 1. *pag.* 8. 9. *edit. Bas.* Hoc plane modo cognomina solis & Mercurii seu Budhae Indici cum cognominibus seu indigitamentis ab Orpheo soli & Mercurio affictis ad amussim convenire, atque fabulas plerasque sive Aegyptias sive Indicas, sive Graecas per librum Amarasinha aperiri, illustrari, enodari, & in aprico collocari, partim in *systemate Brahmanico*, partim in *Indiae Orientalis Geographia sacra* perspicuis argumentis evicimus. Ceterum legenda erit cumprimis *disquisitio in authenticitatem & antiquitatem libri Amarasinha*, ubi pluribus indiciis, coniecturis & argumentis ostendemus, hunc librum ad annum circiter 500. ante Christum natum referendum esse. Ibi etiam plura afferemus, quae docti viri tradiderunt de codicum Indicorum ex India in Tibetum & in Sinas exportatione saeculo aerae vulgaris primo iam facta. Dantur ergo apud Indos codices antiqui & sinceri mithologici, astronomici, astrologici, philologici, morales. Hi codices, quia cum Plutarchi, Onomacriti, Lucretii, cum Graeca & Aegyptiaca doctrina, quam Plutarchus, Diodorus, Onomacritus, Lucretius in India non hausit, conveniunt, antiquissimi sint oportet; nam hi scriptores distinctis saeculis & a se invicem non exiguo temporis intervallo dissiti scripserunt, atque pervetustas gentium traditiones & fabulas retulerunt, quas cum liber *Amarasinha*

ape-

aperiat, explicet, & illuſtret, vetuſtiſſimus ipſe ſit eſt neceſſe. Neque vim argumenti effugies, ſi dicas, haec omnia ex Aegypto in Indiam transmigraſſe. *Primo* enim, hoc lucidis argumentis probandum foret. Oſtendendum inquam foret, Ind..a vetuſtiſſima & magnifica delubra Illoura, Elephantae, Salſette Mahavalipuram, ac ſpecus Indicas ſubterraneas Aegyptiacis pyramidibus recentiores eſſe, libros Samſcrdamicos ex Aegypto in Indiam delatos fuiſſe, Brahmanes circumciſos eſſe, antiquitus philoſophiae non ſtuduiſſe, ſcholas non habuiſſe, in ſectas & varia inſtituta diviſos non fuiſſe &c., id quod nemo ſanus demonſtrare poterit (1). *Secundo*, religio Aegyptiaca obſcura eſt, & non ſolum fabulis & innumeris involucris tota quanta obvoluta, ſed etiam ſcriptorum variis & in contrarias opiniones excurrentibus commentis refertiſſima, aſt Brahmanica multo ſimplicior, naturalis, aſtronomica, libris gaudens, magiſtris & traditionibus vivis etiamnum inſignis, ſymbolis, ſcripturis, litteris inclita, & quod rei caput eſt, a nemine ex tota India exterminata fuit, cum totam Indiam nemo umquam ſubiugaverit. Philoſtratus in vita Apollonii apud Photium codice 241. *Inde quatuor dierum iter progreſſi per felicem & bene cultam regionem ad oppidum in quo ſapientes habitant, qui vulgo Brachmanae vocantur, pervenerunt, & cum iis ſatis diu verſati ſunt: de quibus ſe dicunt vidiſſe & audiſſe quae nemo ſanus crederet, impium dogma de tranſmigratione animarum per Aegyptios ad Pythagoram hinc credunt emanaſſe*. *Apollonius*, ait S. Hieronymus epiſt. ad Paulinum, *ſive ille magus ut vulgus loquitur, ſive philoſophus ut Pythagorici tradunt, intravit Perſas, pertranſivit Caucaſum, Albanos, Scythas, Maſſagetas, opulentiſſima Indiae regna penetravit, & ad extremum latiſſimo Phyſon* (Gange) *amne tranſmiſſo, pervenit ad Brachmanas ut Hiarcham ... inter paucos diſcipulos de natura, de motibus ſiderum, ac dierum curſu audiret docentem*. Si igitur Pythagoras, Apollonius, Democritus, aliique philoſophi ad Indos acceſſerunt, & viciſſim Anacharſis Indoſcytha in Aegyptum & Grae-

C

(1) Man findet in Indien, wo Künſte und Wiſſenſchaften Vieleicht eben ſo frühe geblüht haben als in Aegypten, auch noch jetzt Werke des Alterthums, wor uber man erſtauen muſſ. Niebuhr, *tom. 2. pag. 31. edit.* 1778.

Graeciam penetravit ac cum Graecis philoſophis & Aegyptiis Hierophantis collocutus eſt, ut id teſtatur Plutarchus in *convivio ſeptem ſapientum*, qui & ipſe Aegyptum perluſtravit; ſi Scythianus vel Samtaputra Indicos codices iam primo aerae vulgaris ſaeculo a Brahmane *Lekshen* acceptos in Tibetum detulit; ſi Tibetani Lahae ad linguam ſacram Samſcrdamicam diſcendam, atque ad legis praecepta Indica in Tibetum transvehenda ex Tibeto in Indoſtan veniebant, ut id tradit doctiſſimus auctor Alphabeti Tibet. *pag.* 298. 299. 305.; Si denique iidem libri Indici & Samſcrdamici in Sinas fuere perlati ipſo primo aerae vulgaris ſaeculo aut etiam ante chriſtianam aeram, ut id teſtatur P. Mailla (1), cur negandum eſſe cenſeas, doctrinam & aliquos codices Indicos, antiquiſſimos eſſe, atque hanc eamdem doctrinam & codices in alias gentes delatos fuiſſe? Adde his, plures codices Indicos iam antiquitus ex India in Perſidem exportatos, ac in Perſide ipſa aut in India a Perſis in idioma Perſicum translatos fuiſſe (2), quomodo autem ex-

por-

(1) P. Mailla *Recherches ſur les caract. Chinois*, a la fin du *Chou-king*. *p.* 396. Confer *obſervat. prelim. ſur l'Ezour vedam* tom. 1. pag. 108. 109. *lettr.* du P. Gaubil dans une note du *diſc prel. du Zend-A-Veſta p.* 335. Vide etiam de libris Indicis ſaeculo tertio in regnum Pegu translatis praefationem auctoris Alphabeti Barmanorum. Romae 1787. pag. 14. *libros Pali ex inſula Candi, ſeu Ceilano ad Peguanas oras invexit Brachman quidam nomine Boudogòſa* (id eſt *Budhagòſami* Samanaeus quidam) &c. Confer etiam codd. mſſ. R. P. *Caietani Mantegazza* Barnabitae Miſſionarii Peguani, *Dialoghi tra un Khien Selvaggio ed un Siamese Ex Talapoino*, anno 1785. in praefatione. Codex eſtat in Muſeo Borgiano Velitris ſignatus *littera* (*D*).

(2) Vide *Georgi Pachymeris Michaelem Palaeologum* ex bibliotheca Barberina interprete Petro Poſſino Romae 1666. pag. 548. *octo ſalutaria monita*, *& ſpecimen ſapientiae Indorum*, qui codex ex idiomate originali Indico in Perſicum, ex hoc in Graecum, atque ex hoc iterum in latinum verſus fuit. Obſervat. prelimin. in librum *l'Ezourvedam* vol. 1. p. 11 *A la verité, on prétend que* Feizi, *frere* d'Abeulfazel, *Secretaire de l'empereur Akbar, avoit fait une traduction perſane des quatre védes*. D'Herbelot, *Bibliotheque Orientale pag.* 114. 206. 456. 464., plures Indicos codices ex Indico ſermone in Perſicum & Arabicum etiam regia auctoritate olim converſos fuiſſe luculenter oſtendit. Anquetil du Perron in libro inſcripto, *Recherches hiſtoriques & géographiques*, tom. 1. p. 32. & ſeq. ſeriem Indicorum regum affert, quam a Perſa *Tedzkerat Aſſalattin* ex libris *Samſcrdamicis* deſumptam fuiſſe ultro fatetur. vide pag. 27. tom. 1. *lettre ſur les antiquités de l'Inde*. Idem Anquetil *tom.* 2. *pag.* 297. *& ſeq.* fragmentum codicis Indici ſeu partem theologiae Indicae affert, quam ab Arabibus corruptam fuiſſe & ipſe Anquetil animadvertit, & vocabula Arabica textui Indico paſſim inſerta luculenter demonſtrant. Confer

in

portari, quomodo verti potuerant, si nulli veri & originales codices in India exstabant? Pellantur ergo vana illorum commenta, qui coniecturas in argumenta, visiones suas in certitudines vertendo, nobis suadere volunt, Indos religionem suam, artes, libros, doctrinam ab Aegyptiis, Persis aut Graecis accepisse, Brahmanes non nisi Hierophantarum discipulos esse. Arrianus hist. Ind. cap. 10. p. 569. edit. Amstel. *Feruntur etiam haec: non concedere Indos monimenta mortuis; virtutes enim virorum ad perpetuandam post mortem memoriam sufficere existimant, & carmina & odas quibus eorum virtutes decantant*. Odae ergo & carmina antiquitus inter Indos exstabant. *Nec dubitari debet*, *quin*

in libro *Asiatick researches* tom.1.p.159 & seq. dissert. D. Chambers in ruinas templi Indici *Mahâvali puram*. La Loubere *du Royaume de Siam* tom.1. p.516. edit. Paris 1691. *Les Chinois disent, que les Bonzes, & leur doctrine, leurs sont venus des Indes, la butiême annee du regne de Mim-ti, qui répond à la 65. de notre salut*. Et pag. 522. ait: *Ces fables sont à peu prés les mêmes par toute l'Inde* (India, Ceilan, Pegu, Ava, Siam), *come le fond de la doctrine est partout le même, ou à peu prés*. Nihil heic dicendum esse censeo de antiquitate, quam ipsi Indi aliquibus suis codicibus adscribunt. Si fabulis eorum fidem adhibeas, libri *Vêdam*, si libri dici possunt, ad ipsam diluvii universalis epocham referendi sunt, nam tunc libros *Vêdam* ab *Iranya* gigante in mare proiectos per *Vishnu* deum in piscem incarnatum e mari sublatos ac servatos fuisse comminiscuntur. vide in systemate Brahmanico *tab.* IX. 6. in qua ex autographo Indico quatuor libri *Vêdam* ad littus mari appinguntur. Verum si in historicam Indicorum codicum antiquitatem inquiras, multa suadent, plures eorum ad quadringentos aut quingentos annos ante Christum natum referendos esse, quo nempe tempore Phoenices, Graeci, Chaldaei, aliaeque gentes poetas ac mithologos iam habuere. Confer librum inscriptum, *Allégories Orientales ou le fragment de Sanchoniaton par M. Court de Gebelin*, à Paris 1773. *pag.* 15. & *seq.* ubi pro authenticitate huius fragmenti *Ioannis Vossii*, *Bocharti*, *Theophili Gale*, *Isaci Casauboni*, *Cumberlandi*, *P. Pezronii*, & *Fourmontii* auctoritatem affert, & fragmentum hoc ad remotissimam antiquitatem reiicit. vide etiam *Recherches sur l'époque de l'équitation* tom.1. pag. 163. & 164., ubi auctor *a Mose* poematis in laudes Sebon *num. c.*21. *v.*27., iam tunc inter *Amorhaeos* exstantis mentionem ingeri recte animadvertit. Pomponii Attici, Asinii Pollionis, C. Iulii Caesaris, Octavi Augusti, Iuliani, denique Ptolemaei Philadelphi bibliothecae meminere Cicero, Plinius, Galenus. Quemadmodum igitur hi populi a remotissima antiquitate suos poetas & poemata habuere, ita Indi saeculo praedicto, dum nempe inter eos scientiae, artes & religio florebant, poemata habuisse censendi sunt, cum Indi tempore Alexandri M., ut Strabo *lib.*15. testatur, litteris, legibus, cultu, artibus essent politissimi. Confer *observ. prélim.* tom. 1. pag. 35. 103. 157. *La philosophie des Brachmanes & celle des Samanéens paroissent avoir été au tems d'Alexandre dans l'état le plus florissant.* Confer *Arrianum in histor. Ind.* cap. 11. & 13. pag. 571. 574. & cap. 15. & 16. *edit. Amstel.*

quin fuerint ante Homerum Poëtae, quod ex eis carminibus intelligi potest, quae apud illum, & in Phaeacum, & in Procorum epulis canuntur. Cicero *in Bruto* cap. 18. oper. tom. 1. *p*. 395. confer Strab. *Geog. l.* 1. *pag*. 13. & 29. Unde doctissimus P. Gabriel Fabricy in suo libro inscripto, *Recherches sur l' Epoque de l' équitation, & de l' usage de chars équestres* tom. 1. pag. 163. ait: *Ie croirois plutot, qu' ainsi que biens d'autres peuples, ils* (Graeci) *eussent avant Homere des poetes, qui leurs tenoient lieu d' histoires*. Cum igitur liber Amarasinha, aliique nonnulli Samscrdamici codices religionem poeticam & philosophicam Indicam, ac praesertim caeli systema, planetarum in deos & symbola transmigrationem rite explicent, statuas, figuras, symbola Indica luculenter aperiant, in antiquissimis Indicis templis exsistentem deorum seriem eorumque proprietates & attributa describant, atque haec eadem cum aliarum gentium mythologia apprime consentiant, libri hi authentici & antiquissimi sint, est necesse.

Nuperrimus censor in *Reliquiis actorum S. M. & Abb. Panesniv pag.* 282. ita nobis occinit: *Vide porro ne heic mihi fabulas oggeras vel ex ipsis tantopere decantatis libris Brahmanicis* Sambhavam *vel* Youdhistira *depromtas, hi enim nonnisi post Alexandri magni, immo post ipsius Arriani tempora exarati iure putantur. Una inscriptio fabulosi libri* Yudhistira *eum ex pseudo evangelio* Iudae *impia fraude post haeretica Valentinianorum commenta, consarcinatum aperte demonstrat*. In turgidulis nostri censoris venis effusum ignem paullo compescamus. *Primo*, Arrianus ne verbum quidem sive in *historia Indica*, sive in *Alexandri expeditione* de libris Indicis profert, nullam eorum aetatem definit. Quonam igitur iure, quo monumento, qua ratione librorum Indicorum aetatem post Arriani tempora reiicit censor? *Secundo*, Arrianus in *hist. Ind. cap.* 10. *pag.* 569. *edit. Amstel.* ait: *Feruntur etiam haec: non concedere Indos monumenta mortuis* (quemadmodum nec hodie concedunt:) *virtutes enim virorum ad perpetuandam post mortem memoriam sufficere existimant, & carmina atque odas, quibus eorum virtutes decantant*. Et Q. Curtius lib. 7. c. 17. *Patrio carmine noctium invocantes deos*. Strabo lib. 15. *cum magicis carminibus & ligaturis medicinam affingere*. Habuerant itaque Indi iam

iam tunc temporis carmina magica, odas ad celebrandas virorum defunctorum laudes, & indigitamenta seu τελετὰς ad deos suos invocandos. Confer Scaliger. *pag.* 322. in notis ad Orphei hymnos *edit. Traj.* & Ezech. Spanhemi *observ. ad Iuliani Imper. orat.* 1. *p.* 259. *Lipf.* Quis vero nescit Arrianum, Q. Curtium, Strabonem, Plutarchum, qui utique ipsi Indiam non lustraverant, ea quae de Indis tradunt, a maioribus suis, a scriptoribus vetustioribus, a Nearcho, Ctesia, Eratosthene, Diodoro, Megasthene accepisse? Arrianus certe & Strabo hos vetustiores scriptores identidem citat. Confer. A. H. L. Heeren *commentationem de Graecorum de India notitia. Anno* 1790. Cum igitur Strabo, Arrianus, Curtius, Plutarchus ex anteriorum scriptorum sententia & fragmentis Indicas res perscripserint, & hi iidem scriptores ab Indis *carmina & odas cani, carmine deos suos invocari, epistolas in elegantibus sindonibus scribi* solitum fuisse perhibeant, quis, nisi pertinax & litigiosus Indicarum rerum adversator dicat, carmina, odas, indigitamenta, fabulas, libros post Alexandrum Magnum, quin immo post Arriani, Strabonis, Q. Curtii, & Plutarchi tempora inventos, confictos, exaratosque fuisse? Quis non credat haec ante Plutarchi, Strabonis, Arriani aetatem inter Indos obtinuisse? Quis nisi ariolus haec omnia a Valentinianorum haereticorum somniis deducat? Meminerit censor, Indos sero nobis innotuisse, sed numquid ideo nullae apud Indos artes, nullae scientiae, nulli libri antea reperiebantur, numquid ideo hi libri, haec carmina & odae recentes dicendae sunt? *Conscriptio rerum apud Barbaros potius solemnior quam apud Graecos, & cunctarum rerum iunior apud hos est historiae diligentia conscribendae*; Ioseph. *Cont. Apion. lib.* 1. *p.* 873. 877. Et Strabo lib. 15. *Praecipue Brahmanes probat* (Megasthenes), *quod cum Graecis in opinionibus concordent*. Cum Graecis, adverte bene, cum Graecis philosophis Alexandro coevis concordant non cum Valentinianis haereticis & pseudo evangelio Iudae. Hui, tam sero expergisceris optime censor, ut philosophiam Brahmanicam pseudo-evangelio *Iudae* post haeretica Valentinianorum commenta attribuas! Sed fecunda imaginatio ubique suum invenit pabulum,

fit

sit itaque *Tertio*. Nimium sibi, auctoritati, & opinioni suae adblanditur censor, dum ex inscriptione libri *Yudhishtira* eum ex pseudo evangelio *Iudae* consarcinatum esse perquam liberaliter comminiscitur. Anne pseudo evangelium Iudae de bello Pandavarum Indicorum agit? An de Krshna nigro indico deo & de Indica vetustissima *Pandaea* gente, cuius meminit Claudius Ptolemaeus, Plinius & Arrianus, pseudo-evangelium hoc vel unicûm verbum, aut sententiam profert? *Yudha* Samscrdamice & *Yudham* Malabarice significat *bellum*, *pugnam*, *conflictum*. Vide Vocabularium Brahmanicum *Amarasinha* repart. *Kshetriavarggam*, item dictionarium P. Hanxleden, D. Archiepiscopi Pimenteli, P. Biscoping, & P. Ildephonsi sub voce *Yudham*, ubi habent: *Batalha*, id est, bellum, pugna, conflictus. *Yudha* ergo non est *Iuda*, quod putat noster censor. *Ishta* vel *ishtam* gustus, appetentia, conatus cum ardore & desiderio. Vide eosdem. *Yudhishtira* itaque est liber, *bella appetentium*, seu cum ardore *belligerantium*, quales filii Pandavae revera fuerunt, & quorum bella in hoc libro describuntur. Lege codicem ipsum, qui quia versibus Samscrdamicis & lingua Samscrdamica scriptus est, ac a Brahmanibus maximi penditur, non recens, non spurius, non ex *Iudae* pseudo-evangelio consarcinatus ipse sit oportet. Quod si auctori ex fabulis Indicis facta historica, atque ex Indicis diis reges, heroesque veros protrudere placet, nec sic quidem librum Yudhishtira ex Iudae pseudo-evangelio consarcinatum fuisse evincet. Adeat censor Anquetilii *Recherches historiques & géographiques sur l'Inde part.* 1. *p.* XXXII. *art.* 3., videbitque ex hoc eodem libro Yudhishtira a Persa *Tedzkerat Assalatin* ex lingua Samscrdamica in Persicam verso, aetatem & bella *Pandavarum* ex serie Indicorum regum 3723. annis aeram Hegirae praecedere. Vide calculum Anquetilii *pag.* L. VI. Confer etiam de libro Yudhishtira seu *Mahàbhàrada*, cuius una pars est *Yudhishtira*, disquisitiones Anglorum Calcuttensium in libro *Asiatick researches* tom. 1. p. 261. *Having taken* (Vishnu seu Krshna) *under his protection the king Yudhishtir and the Pandus* (Pandavas); *Who had been grievously oppressed by the Curus* (Cauravas), *and their tyranical Chief, he Kindled the War, de-*

scri-

ſcribed in the great Epick Poem , entitled the Mahàbhàrat . Anne haec bella in pſeudo-evangelio *Iudae* deſcribuntur ? An evangelium *Iudae* poema epicum eſt ? At haec dicta ſunto, non certe animo, quod abſit, viri doctiſſimi atque graviſſimi aliqua iniuria exagitandi, ſed uno amore colendi tuendique veri. Ceterum de Krshna Indico deo cenſorem alibi opportunius conveniemus. Haec pauca de codicum antiquitate dicere libuit, alia ad eos diſcernendos afferamus.

§. III.

Prima, generalis, conſtans regula ac nota, qua veri, originales, canonici, & veteres Indici codices a ſpuriis, illegitimis, recentibus, & corruptis diſcerni debent, eſt, ſi codices illi antiqua, ſacra, litterali ac Liturgica lingua Samſcrdamica ſunt conſcripti. Hanc notam codicibus Indicis ſinceris rerum Indicarum periti & imperiti adſcribunt, & recte quidem, nam ſacrae veteres Indorum res lingua ſacra conſcribere conveniens fuiſſe videbatur, & lingua mater ante filias extiterit eſt neceſſe. Adde, linguam hanc poeticam, & philoſophicam eſſe, in antiquis monumentis, lapidibus, laminis cupreis ab Anglis Calcuttenſibus erutis & inventis, in ſpecubus antiquis in ſacris libris quos Indi hodiedum poſſident, reperiri, huic denique linguae ediſcendae Brahmanes hodiedum operam navare, hac una in ſacris ritibus, luſtrationibus & ſacrificiis uti. (1) Illi ergo codices Indici, qui hac lingua conſcripti ſunt, genuini, ſinceri, & canonici ſunt, niſi aliqua fraus

(1) R. P. Marcus a Tumba in cod. mſſ. in fol. in Muſeo Borgiano exſtante pag 196. *La lingua Samſcrit* (Samskrda) *è una lingua morta nel publico, ma lingua dei libri, che chiamano anche lingua dei Dei, che ſarebbe come fra noi la lingua latina, che non ſi ſa ſe non da chi l'impara con ſtudio*. R. P. Ioannes Erneſtus *Hanxleden* huius linguae perititſimus, & cui in hac peritia Europaeorum nemo aequiparari poteſt, in ſuo dictionario *mſſ.* inter codices Indicos bibliothecae Sag. Congr. de Propag. Fide sub voce *Samskrda* habet : *lingua dos Sabios*, *item*, *couſa bem concertada*, Samskrda lingua Sapientum, item, res bene coordinata, res perfecta. Confer *Aſiatick reſearchs* tom. 1. pag. 160. *in the principal Samſcrit Dictionary compiled about two thouſand years ago*. Ubi vides ex ſententia anglorum Calcutenſium Brahmanes linguae Sacrae dictionarium (nempe *Amaraſinha*) poſſidere, atque pag.

fraus peculiaris subsit, quae suadeat, codicem aliquem inter spurios referendum esse.

Secundá nota boni, veri, ac genuini Indici codicis est, si hic res mythologicas, allegoricas, poeticas, philologicas, ad cultum deorum, & genealogiam eorum, ad ritus, sacrificia Indica, ad astronomiam, ad naturam, ad lustrationes, ad peregrinationes ad Indiae Sanctuaria, ad transmigrationem animarum, denique ad dogmata Indica pertinentes, pertractet, si hic idem locis Indicis, statuis, templis, symbolis, figuris, idolis antiquis hodie in multis Indiae vetustis delubris superstitibus conveniens est, ea illustret, aut in ea devotionem suadeat, eorum laudes aut miracula narret. Dummodo tamen hic idem codex lingua Samscrdamica sit scriptus, neque vulgarium linguarum Indicarum, minus externarum vocabulis scateat, etenim si his respersus est, novitatis aut corruptionis suae vitia prodit. Hujus regulae ratio per se patet. Indi ut ex paullo antea dictis perspeximus, ac in toto systemate Brahmanico docuimus, Deum *Janum* id est *Ganesha*, Bhaváni seu *naturam*, deam Lackshmi seu *Venerem* & *Cererem*, aliaque symbola ad naturam, ad astra, ad terram, ad Gangem, ac alia Indiae flumina & loca spectantia aut ea commendantia adorant, itaque eorum codices antiqui ad haec quoque referantur esse necesse. Strabo lib. 15. *Indi & Jovem pluvialem* (deum Indra) *& flumen Gangem, & indigetes Genios colunt*. Et iterum: *Nearchus cum de Sophistis* (Indicis) *mentionem facit, Brachmanas in civitatibus versari dicit, & reges sequi, & eorum consiliarios esse, ceteros autem quae ad naturam pertinent contemplari, ex his Calanum fuisse, & cum eis mulieres philosophari, & omnium vitas durissimas esse*. Hoc jam Alexandri M. aetate cujus navarchus erat Nearchus. Clemens Alex. Strom. lib. 1. §. 132. edit. Venet. *Apertissime autem scriptor Megasthenes, qui vixit cum Seleuco Nicatore scribit in tertio rerum Indicarum, omnia quidem, quae*

(pag. 143.) in illustrandis monumentis suis aut obscuris vocabulis explicandis ad hoc dictionarium confugere (pag. 144). Vide etiam Zend-A-Vesta *tom.* 1. *pag.* 3. Sonnerat de linguis Indicis, & nostram *dissertationem historico-criticam in linguam Samscrdamicam*, Romae anno 1790. ex typographia S.Congr. de Prop. Fide.

quae de natura dicta sunt a veteribus, dicuntur etiam ab iis, qui extra Graeciam philosophantur, partim quidem apud Indos Brahmanes, partim vero in Syria ab iis qui vocantur Iudaeici. Confer Diod. Sic. lib. I. p. 10. *Multa quoque alia reliquit sui* (Bacchus) *apud Indos monumenta, ex quibus posteri Indorum de deo illo contenderunt asserentes eum genere Indum esse*. Bacchum *Solem* esse nos perspicuis argumentis alibi ostendimus. Ad haec igitur & similia Indorum philosophia & Indici codices referendi sunt, & qui ab his aberrant, nec antiqui, nec genuini esse censeri debent. Omnes vero genuini codices Indici poetici, philologici, astronomici, qui quomodocumque aera deorum seu chronologia caelesti & fabulosa utuntur, si Samscrdamici sunt, probabilissime ante annum quinquagesimum ante aeram Christianam, id est ante epocham regni *Vikramáditya* regis Indici referendi sunt. *Primo*, quia sub hoc rege, id est anno circiter quinquagesimo ante Christum natum Indi aera historica & astronomica uti coeperunt, & haec aera historica prima est, quae in antiquis inscriptionibus occurrit. *Secundo*, quia ab illo tempore Graecis, Romanis, Arabibus, Persis Indiam frequentantibus, ac regibus Indicis inter se divisis & pugnantibus antiquum Indicum sistema pedetentim dissolvi, viribus destitui, scientiae veteres paullatim diminui, philosophia, lingua Samscrdamica, ac litteratura Brahmanica defervere, deficere, ac cadere coepit. Suetonius in Octavio pag. 76. *Indos etiam ac Scythas auditu modo cognitos pellexit ad amicitiam suam populique Romani ultro petendam*. Et infra: *Parthi quoque . . . . . Signa militaria quae M. Antonio ademerant, reposcenti reddiderunt*. Vide de aera seu epocha regis *Vikramáditya* cod. mss. R. P. Marci a Tumba *pag.* 200. *In museo Borgiano*, Niebuhr, *tom.* II. *pag.* 26. Wilford. dissertationem in urbem *Tagara* Indicam in libro *Asiatick researches* pag. 373. & pag. 142. *Remarks on the two preceding Papers by the President* (D. Hastings). Grammaticam Tamulicam R. P. Constantii Iosephi *Beschi* Trangambariae anno 1738. typis missionis Danicae editam *cap.* 5. Opusculum Waltheri Missionarii Dani,

 Doctri-

Doctrina temporum Indica, inscriptum, ad calcem historiae regni Bactriani a Bayero editae.

Tertium genuini codicis Indici indicium est, si liber ille in fronte, antequam materiam propositam pertractare incipiat, invocationem, seu adorationis formulam ad deum Ganēsha seu Ianum, ad deum Shrirāma, ad Krshna, Govinda seu Vishnu incarnatum, ad deum Shiva, aut ad deam Párvadi praemittat (1). E.G. ഹരിശ്രീഗണപതയെനമഃ *Hari Shri Gannabadayè namá*. Hari Shri *Vishnu deo*, Gannabadayè namá, *Ganneshae deo* (Iano) *adoratio*. De his adorationis formulis iam multis disseruimus in grammatica Samscrdamica *pag*. 36. 37. 46. 47. 59. quae omnia hic recolenda sunt. (2) Eorundem codicum finis seu

(1) *Nec alios Aegyptii in ipsis suorum scriptorum exordiis ponunt deos, praeter vulgo dictos planetas, & Zodiaci signa, & stellas simul cum his in conspectum venientes*. Porphyrius *epist. ad Anebonem*.

(2) Iam saepe in lucrubationibus nostris animadvertimus vocabulum *Namá* adorationem significare, atque ≈ Samscrdamico verbo *namadi* adorat, *namasi* adoras, *namâmi* adoro, descendere. Vide sistema Brahmanicum *pag*. 175. & *pag*. 195. Item grammaticam Samscrdamicam *pag*. 30. 34. 59. Quare jam nemo tam audax & tam litigiosus adversator erit, qui neget inscriptionem tauri Burgesii *Nama Sebesio Deo soli invicto Mithrae*, eo modo explicandam esse, quo nos illustravimus in eadem grammatica *pag*. 28., nempe: *Adoratio Sebesio* (Shivae deo) *soli invicto Mithrae*. En illa, quae protert in *Cod. mss.* in Museo Borgiano exstante eruditus quidam Missionarius Peguanus in animadversionibus in duos Barmanorum codices: *Osservazioni sopra i due libri Barmani in foglie d'arbori segnati num.* 1., *e num* 2., ubi circa finem, ita disserit: La prima linea di questo libro (*Padi-maukba*, quae sunt constitutiones & regulae Talapoinorum), e l'orazione Pali, che suol preporsi, e talvolta anche posporsi ai libri Barmani; e che tradotta in latino sarebbe press'a poco, *Adoratio illi Domino omnibus adorando vero Deo*. Quest'orazione Pali parafrasata in Barmano suol recitarsi nelle adunanze di religione, dicendosi ad alta voce prima da un solo, e poi da tutti insieme. Ella è così: *Namò tassà Bagava τὸ araba, τὸ Samma Samboutassá*. Araha: *hominum*, Nat, Brahamà, *animantium omnium oblationem, adorationem eximiam recipere meruit qui*: tassa Bagava τὸ, *illi supremo Deo*: Namò, *manuum iunctarum elevatio*; cio è *adoratio*: attanu: *esse fiat*; cio è; *fiat, sit, tribuatur*. Haec oratio itaque coincidit cum illa Iapponica *Namu Amida Buth*, adoratio Amidae Budhae seu Mercurio; cum Tibetana, *Namò Guru*, adoratio magistro, id est deo Ganeshae seu Iano; cum Indica, *Shiva Shivâya Namâ*, Shivae deo adoratio. Hae & similes adorationis formulae librorum frontibus a remotissimis temporibus inscribebantur, atque harum usus etiam apud priscos Persas obtinuit, quod ex Plutarcho aliisque scriptoribus facile ostendi potest. Itaque Mithrae Persici in villa Pinciana exstantis inscriptio hoc sensu est intelligenda. Ceterum cum hae preca-

seu ultima verba, quibus clauduntur, esse solent: ഗാനസമാപ്തം Gánasamábdam *cantus finis*, കഥാസമാപ്തം Katha samábdam *historiae*, *fabulae*, *narrationis finis*, aut denique, *libri* (si ponitur titulus) *finis*. Sic ad calcem magnae historiae Indicae dicitur: മഹാഭാരതസമാപ്തം Mahábàhrada samábdam, *magnae seu universalis historiae finis*. Liber *Vyágarna*, quae est grammatica maior syntaxi coniuncta, clauditur his verbis: രൂപാവതാരസമാപ്തം *Rúbâvadárassamábdam*, formarum seu nominum in declinationes & coniugationes descendentium finis, imaginum verbalium in formas exeuntium finis.

Post invocationem deorum in libris Samscrdamicis nullus praemittitur materiae titulus seu inscriptio, sed ea subinde sequitur in fine dicendo: *hoc genus est tale*, sequitur *tale*, aut simpliciter, *haec ad caelum*, *ad talem deum*, *ad terram*, *ad limbum spectant*. Tum sine ulla repartitione, sectione, capitulo, epigraphe, vel paragrapho statim alia res succedit, cuius denominatio in fine additur. Neque libri veteres Samscrdamici more nostro in capita, numeros, aut paragraphos divisi sunt, sed sub uno conspectu absque aliqua inscriptione omnia ea collocantur & referuntur, quae quomodocumque ad materiem quae pertractatur, pertinent, atque cumulus ille rerum ita congesta-

precatiunculae Samscrdamicae sint, Peguana illa ad huius linguae etymologias reducta verius sonat: *Adoratio illi Mercurio, qui omnia intelligit, omnia noscit*. *Primo*, quia *Namo vel Namá* absque omni dubio vox est Samscrdamica *adorationem* sonans. *Secundo*, Bhagavan, nomen est *Budae seu Mercurii* in vocabulario Amarasinha descriptum, quod beatum, felicem, sanctum significat, ac per antomasiam deo Shivae seu soli, Krshnae Indico seu Apollini, & Budhae seu Mercurio in eodem vocabulario attribuitur. Vide sistema Brahmanicum pag. 155. *Bhagavan*, ait R. P. Hanxleden in dictionario Malabarico-Samscrdamico, *per antono*; *Budhamuni* (qui idem Budha, Godama & Mercurius). Item *Shiva*, *item Vishnu*, *por sua significaçaõ he Santo*. Denique *Samanasa* ex quo *Samana* corruptum fuit, genium, & *Samboutta* conscium, intelligentem, scientiam possidentem sonat, quae omnia Budhae, Gaudamae, seu Mercurio *Máyae* deae Filio, quem Indi, Tibetani, Peguani, Avenses, Sinenses & Japponenses adorant, mirifice conveniunt.

rum *candam*, *varggam*, *giádi* , id eſt capitulum, ſeu verius multitudo rerum ſimilium ad ſe invicem ſpectantium, genus earumdem rerum, claſſis, famlia rerum earumdem vocatur. Sic in libro Amaraſinha dicitur, ധീവർഗ്ഗം *Dhívarggam*, ബ്രാഹ്മണവർഗ്ഗം *Brahmanavargga etc.*, genus rerum ad intellectum, ad ſpiritum ſpectantium, genus rerum ad Brahmanes, & corum officia pertinentium; & in libro Sambhavam: മത്സ്യകാണ്ഡം *Masſia cándam*, multitudo rerum ad incarnationem Vishnu dei in piſcem ſpectantium. Clauſulam librorum Indicorum communem animadvertit etiam Anquetil du Perron pag. 322. part. II. in ſuo libro *Recherches hiſtoriques & géographiques ſur l' Inde*, inſcripto, *l' Oupnekhat . . . . eſt achevé*, finis libri ſeu narrationis Oupnekhata. Recentiores libri, ex lingua Samſcrdamica in vulgares Indicas verſi, dum genuini ſunt, pariter hunc morem ſequuntur, ſed capitulis minoribus, & ſubinde in fronte titulo ſeu inſcriptione gaudent. Recentiores hi codices genuini, qui ab eruditis Brahmanibus ex idiomate ſacro Samſcrdamico in vulgares Indicas dialectos fuere verſi, verſibus ſunt conſcripti, & horum verſuum harmonia in primas syllabas utriusque verſus cadit, non autem in ultimas ut apud Europaeos. Vide grammaticam Samſcrdamicam *pag.* 18. Poemata itaque haec vulgaribus linguis & verſibus exarata, പർവ്വം *parvam* vocantur, quod vocabulum in lingua vulgari Indoſtana alii corrupte ſcribunt *porb.* Vide *Recherches hiſtoriques*, *& géographiques ſur l' Inde*, II. part. pag. 563. 564., ubi Anquetil rerum Indicarum ſemiperitus *parvam*, quod *porb* ſcribit, non poema, ſed librum eſſe autumat. Le ſavant traducteur (*D. Wilkins*) ne dit pas de quel *Porb*, ou livre, le *baguat guita* eſt tiré. Quid de caeco fenties dicesque, qui monoculo ducem ſe praebeat? Talis eſt hac in re D. Anquetil. Libro indico genuino *Bhágavada guitá*, quem D. Wilkins aliquibus falſis & futilibus animadverſionibus iam coin-

qui-

quinavit, D. Anquetil ſuos centones aſſuit, & en *ut turpiter atrum*

Deſinit in piſcem mulier formoſa ſuperne.

Parvam, ait R. P. Hanxleden in dictionario Samſcrdamico, *certa poeſia a cerca dos filhos de Pándu*, item *iohelho*, Parvam poema de filiis Pandu (Pandava, Pando, Pandion aliis), item genu. Itaque dictio *parvam* praeprimis poema de bello Pandavarum ſignificat, & haec eadem vox multis reliquis poematibus, & cantibus Indicis attributa fuit, ſic ഭീഷ്മപർവ്വം *Bhishmaparvam*, poema Bhiſmae vel Bhima terribilis gigantis contra Vishnu bellum gerentis, ആദിപർവ്വം *Aadiparvam*, poema quaſi princeps, ita dictum, quod geſta fabuloſa dei Vishnu deſcribat, quem pro principe deo obtrudere adlaborat. Confer Alphabetum Grandonico-Malabaricum *pag.* XVI. & 7. Item *cod. mſſ.* R. P. Marci a Tumba in fol. *pag.* 199. & 194., ubi de Indicis codicibus ita diſſerit: *Queſti libri ſono tutti, o quaſi tutti ſcritti in lingua Samſcritta, lingua de' Bramini, e tutti ſono in Poeſie, ripiene di parabole, ed allegorie, pochiſſimi sono ſcritti in lingua volgare, ſe non che li libri delle ſette, e riforme ed alcuni altri iſtorici* (fabuloſi) *come le iſtorie di Ráma, di Criſna* (Krshna), etc. Parvam itaque poemata ſunt, non autem materiales libri.

Quartum veri & ſinceri codicis Samſcrdamici Signum eſt, ſi codex ille per ശ്ലോകം slogam vel shlogam, id eſt, per ſententias ſit ſcriptus. Recte animadvertis Diogenes Laert. *de vitis philoſoph. in prooemio*, pag. II. edit. Rom. *Gymnoſophiſtas er aenigmata & breves ſententias philoſophatos fuiſſe*. Sententiae hae non ſunt verſus, id eſt, harmoniae legibus quoad ſyllabas non ſubiiciuntur, certo tamen numero verborum & ſyllabarum conſtant, quem excedere non licet. Hunc philoſophandi & ſcribendi morem veteres illi philoſophi memoriae iuvandae cauſſa inſtituiſſe videntur. Shlogam itaque proſa eſt certo ſyllabarum numero alligata, quem numerum

Bra-

Brahmanes പദം *padam* vocare ſolent. Eſt autem padam *pes*, പദ്യം padyam *verſus*, unde ad inſtar verſuum ſententiam ſeu slogam certis pedibus conſtare neceſſe eſt. Longiſſima ſententia 38. pedibus ſeu syllabis componi ſolet, cui altera totidem pedum, aut numero pedum inferior ſubiici poteſt. Vide de conſtructione harum ſententiarum Samſcrdamicarum, quae in libris vulgaribus locum non habent, grammaticam Samſcrdamicam *pag.* 159., Vide etiam tom. II. pag. 254. *Addition. aux obſerv. préliminaires ſur l' Ezour-Vedam*, ubi D. Halhed animadvertit : *Ces livres ſacrés* (Indici), *ne ſont pat écrits en vers, comme on l' a imaginé iusqu' à préſent, mais en une espece de proſe meſurée*. Calcuttens. Angli in libro, *Aſiatick reſearches. pag.* 126., & alias ſaepiſſime ſcribunt *Slokes* pro *Sloga* in plurali, atque hoc vocabulum reddunt per Europaeum *ſtanza*, ut nos ſaepe reddidimus per *ſtropha*. Quidquid de hac dictione ſit, de qua litem movere nolumus, id animadvertere ſufficiat, in dictionario Excell. D. Pimentel Archiepiſcopi Cranganorenſis *sloga* pro *ſententia* poni, id quoque optime vocabulum illud exprimit, & rei convenit. His itaque ſententiis veri originales Brahmanici codices conſcripti ſunt, & hae ſententiae ſaepe ex ordine numeris inſignitae referuntur, ita ut facile conſtet, ex quot ſententiis liber totus compoſitus ſit. Talis eſt ſincerus ille codex *Yudhishdira* inſcriptus, quem a Brahmanibus academiae Triciuricenſis acceptum R. P. Hanxleden ſua manu ſolicite & correctiſſime deſcripſit, & quem ego poſt obitum eiuſdem Patris precio comparatum nunc poſſideo. His ſententiis, ſeu slogam pariter eſt exaratus genuinus liber *Bhágavadam*, cuius duodecim slogam nos in grammatica Samſcrdamica *pag.* 177. *& ſeq.* attulimus. Denique talis eſt codex *amaraſinha*, ſeu vocabularium Samſcrdamicum Brahmanicum, cuius duo exemplaria coram habeo, unum a Brahmane acceptum correctum & dicylis distinctum ad faciliorem eius lectionem, aliud vero verſibus ſeu per *slogam* ſcriptum, quod indigitamenta deorum a nobis in

ſiſte-

ſiſtemate Brahmanico iam allata continet. Haec igitur praecipua nota eſt, qua veteres Indici ſinceri codices a novis & vulgaribus diſtingui debent, etenim cum linguae veteris Samſcrdamicae ſtudium inter Brahmanes obſoleverit, & pauci ſint, qui hos veteres Samſcrdamicos codices legant, aut intelligant, profecto pauciores & minus habiles ſunt ad novos Samſcrdamicos per slogam ſeu ſententias componendos; ac proinde periculum abeſt, novos & corruptos veteribus ſupponendi, utpote quos vix legere, minus vero eis ſimiles fingere ſciant.

Quintum non contemnendum ſignum veri & ſinceri veteris Indici codicis eſt, ſi auctorem habet fictum, allegoricum, fabuloſum, poetam, aut deum aliquem, vel Muni ſeu veterem hesychaſtam ſamanaeum, gosámi, aut philoſophum antiquum. Quemadmodum Phoenices hiſtoriam ſuam, & primos ſuos codices Thoth ſeu Hermae, quem nos Mercurium eſſe in ſiſtemate Brahmanico *pag.* 155. *et ſeq.*, ac nuperrime in opuſculo *Indiae orientalis geographia ſacra* inſcripto, invictis argumentis demonſtravimus, adſcribebant (1); quemadmodum pariter Aegyptii oppida ſua ab antiquis diis condita fuiſſe fabulabantur, ita plane Indi hiſtoriarum ſuarum & codicum inventionem deo Bu-

(1) *Ab illo autem auſpicatum eſſe* (Sanchoniatonem) *quem ab Aegyptiis Thoyth, ab Alexandrinis Thoth, nominatum Graeci* Ερμῆν *hoc eſt Mercurium reddidere*. Euſeb. *praep Evang. lib.* 1. §. 9. *pag* 30. 31. 34 40., ubi vide, quae de his Ammoneorum libris dicuntur. *Leges quoque Iſidem* (Lunam) *ſtatuiſſe ferunt* (Aegyptii), *quibus iuſtitia aeque omnibus ſervaretur vi atque iniura timore poenae ſublatis*. Diod. Sic. *rer. antiq l.* 1. *pag.* 9. *edit Baſ.* Et infra: *Hunc* (Mercurium) *primum & verba in ordinem redegiſſe, & multis indidiſſe rebus nomina; fuiſſe quoque litterarum inventorem aiunt, inſtituiſſe quoque quo honore, quibusve ſacris colerentur dii*. etc. Et iterum lib. 2. cap. 10: pag. 61. *Haec de Baccho deque progenitoribus eius, ab his qui Indiae montana incolunt traduntur etc.* Et iterum: *Multas praeterea urbes ab eo* (Hercule) *conditas* (in India) *ſcribunt: maximam clariſſimamque appellavit Palibotram, in qua ſumptuoſa aedificia regia, multos in eam induxit incolas*. Urbs Indica *Palibotra* Bayero *in hiſtoria regni Bactriani pag.* 36. eſt *Palipat bur*, quod iterum corruptum eſt; nam ſcribi debet Pallipatur. *Ur* patria, colonia, vicus incolis refertus, *palli* delubrum, locus ſacer, *patna* vel *patan* urbs, caſtellum. *Pallipatur* itaque, vicus, colonia, urbs eſt, in qua delubrum deorum exſtitit. Hanc ab Hercule conditam fuiſſe prodidit Diodorus Sic:, quod innuit eius remotiſſimam antiquitatem. Confer de urbibus Aegyptiis pariter a diis conditis eumdem Diodor: *c.* 1. *pag.* 9. Euſeb. *praep. Evang. lib.* 3. §. 4. *pag.* 89.

Budhae & Iano adſcribunt, litteras ſuas (1) & urbes a diis ſuis conditas & inſtitutas fuiſſe obtendunt. ബുദ്ധി budhi *intellectus*, *conſilium*, ബുദ്ധം budham *res nota*, *intellecta*, ബുധൻ budhen, & Samſcrdamice Budha, *planeta Mercurius*, ബുദ്ധ Budha vel ബുദ്ധമുനി Budhamuni, *besychaſta intelligens*, *contemplator*, genius aſtrum vehens ſeu planetae rector, & allegorice *monachus* ac *contemplator*, nempe deum ſolem contemplans. *Euseb. praep. Evang. lib.* 2. ex Sanchuniatone: *Animantia quaedam erant omni ſenſu carentia* (nempe aſtra per caeli latifundium Phoenicibus currere viſa), *quae poſtmodum intelligentia praeditos animantes* (id eſt genios) *procrearunt*. *Eos illi* (Phoenices) *Zophaſemin*, *hoc eſt caeli contemplatores nominarunt in ovi figuram conformatos*. Ex his contemplatoribus unus eſt *Budha* Indicus, idem qui *Dherma* ſeu Mercurius, & hic idem, mens, intelligentia, conſilium, rex, philoſophus, ſex ſcientiarum peritus, venerabilis, artium & religionum inventor, viator inſignis, contemplatorum praeſes inſcribitur. Vide Amaraſinha *ſect. ſorgga varggam*, syſte-

(1) De origine ac formatione litterarum & linguae ſacrae Samſcrdamicae, quam Brahmanes *Ishvarae*, id eſt Supremo Domino, & deae *Shakti*, hoc eſt, naturae attribuunt, vide Alphabetum Grandonico-Malabaricum ſive Samſcrdonicum Romae 1772. *pag.* 8. Grammaticam Samſcrdamicam *pag.* 25. *& ſeqq.* De Alphabeto Tibetano ac libris legis moralis & civilis afflante ſapientiae numine *Giam-Iang*, hoc eſt Iano (Indis Ganésha) compoſitis, vide Alphab. Tibetanum pag. 291. & pag. 8. in praef. *Iſtas* (litteras) *uti prodigioſa quaedam munera e caelo demiſſa venerantur* (Tibetani); *Deoque ſapientiae* Giam-Iang. *tamquam auctori & artifici referunt acceptas*. R. P. Marcus a Tumba Miſſionarius Indicus, qui etiamnum in India verſatur *in Cod. mſſ. in fol. pag.* 198. in Muſeo Borgiano extante ait: *Aſſeriſcono li Bramini, che queſti libri furono dettati da Bias*) Indis meridionalibus Vyáſa vel Biàſa) *contemplativo, e furono ſcritti da Ganès*) Ganesha, quem nos Ianum ſapientiae numen eſſe in Syſtemate Brahmanico perſpicue docuimus) *figlio putativo di Mahádeva* (Schivae), *il quale per ſcriverli, fece un mare d'inchioſtro*. Ita Sinenses *Fo-hi* suo, id eſt *Mercurio* inventionem litterarum & codicum suorum adscribunt. Vide inter manuſcripta bibliothecae S. Congregationis de Prop. Fide fragmentum epiſtolae cuiusdam Pekinenſis Miſſionarii e S I. *Fouhi & Mercurius iisdem ſymbolis adumbratus eſt: a Sinenſibus quidem* Fouhi *per litteras ſuas & characteriſmos, ab Aegytiis vero & aliis occidentalibus Hermes* (Dherma) *per imagines & ſtatuas etc.*

ſyſtema Brahmanicum *pag.* 155. *& ſeq.* Macrobius *lib.* I. *Saturn. cap.* 12. Mercurium & Venerem ex veterum philoſophia ſolis quaſi ſatellites, Mercurium Majae deae filium, ſermonis potentem, ſermonis auctorem, mentis potentem etc. adſtruit, idem plane quod Indi in praedicto *Amaraſinha* & in libro *Sambhavam* docent, ubi Jovem, Mercurium & Venerem (apud Brahmanes generis maſculini) poetas, doctores, philoſophos fuiſſe comminiſcuntur, & diſcipulos, filioſque eis aſſignant. Confer de Budha ſeu Mercurio *Indiae orientalis geographiam ſacram*, ubi Budhae res mythologicas accuratius enucleavimus. Huic ergo Budhae ſeu Mercurio, quemadmodum Aegyptii, Phoenices, Graeci, ita quoque Indi inventionem librorum, litterarum, ſcientiarum, rituum, religionis, aſtronomiae, philoſophiae & contemplationis ſcientiam ac inſtitutionem adſcribunt, eiuſque in hoc mundo apparitionem ad mille circiter & quadringentos annos referunt. Diod. Sic. lib. I. pag. 8. *Homerus, qui ad Aegyptios profectus eſt, multaque ab eorum Sacerdotibus percepit, haec tamquam vere in opere ſuo deſcribit, deos ſaepius in alienis formis circumire urbes, vitia & virtutes hominum inſpicientes.* Et ſupra dixit: *Aegyptii ferunt hos quinque deos ſolem ſeu Bacchum, Lunam ſeu Iſidem, ſpiritum ſeu Jovem, ignem ſeu Vulcanum, terram ſeu Cererem, Oceanum patrem omnem peragrare terram, apparentes hominibus in ſacrorum animalium formis, quandoque autem in hominum, aut aliorum ſpecie; quod minime fabuloſum videtur, ſiquidem iſti ſunt, qui omnia generant & producunt* (1). Confer Plutarcum de *Iſide*. Quemadmodum igitur Hercules & Bacchus omnem peragavit terram, ac urbes Aegyptiacas,

(1) Haec igitur eſt baſis Indicarum Incarnationum ſeu transformationum deorum dearumque in homines. Krshna ſeu Apollo, Párvadi ſeu Iſis Indica, Budha ſeu Mercurius humanam formam aſſumpſiſſe, Indiam circumiviſſe, leges tuliſſe, urbes condidiſſe, regna inſtituiſſe, homines inſpexiſſe pervetuſta fide creditur. Itaque incaroationum dei Vishnu fabulae huic fundamento innituntur, non autem pſeudo evangelio Valentinianorum. Quando & ubi docuerunt Valentiniani deum in animalium formis apparuiſſe, quod doceot Indi? Quandonam ipſi decem incarnationes adſtruxerunt, quas adſtruunt Indi? Incarnationum itaque ſeu transformationum divinarum gentilicarum idaea fabuloſa, quae nihil commune habet cum Sanctiſſimi Domini Noſtri iocarnatione, iam ante aeram vulgarem inter Gentiles Indos & Aegyptios obtinebat, neque ex Valentinianorum ſomniis deducta fuit.

& Indicas condidisse, populos perpolivisse, colonias stabilivisse ex veterum opinione perhibetur, ita Mercurius sub variis formis apud plerasquegentes religionem, artes & scientias instituisse, primus litteras tradidisse, codices conscripsisse fertur. Hic Budha, Dherma, Herma, seu Mercurius Peguanis, Siamensibus, Avensibus *Gaudama*, *Godama* aut *Shakya* (aliis corrupte Xaca, Chekia, Xacamuni, Baodda, Buth, Thoth etc.) dicitur; quae Budhae vocabula, epitheta seu cognomina varias eius proprietates exprimentia in vocabulario Amarasinha sunt descripta. Hic idem Budha Sinensibus *Fohi* vel *Fo*, Tibetanis *Put*, *Baodda*, *Budda* etc., eisdem libros, religionem, & artes tradidit. Vide de his De la Loubere *du Royaume de Siam tom.* I. *pag.* 536., ubi Pout (id est Budha) primarium Siamense numen, Mercurium scientiarum deum esse palam & aperte docet. Strabo de donis a Poro Indiae rege ad Augustum Rom. Imp. missis disserens ait lib. 15. *Esse autem dona Mercurium a puero brachia ab humeris exertum, quem nos vidimus*. Itaque Mercurii cultus ante aeram vulgarem in India obtinebat. Vide etiam in libro *Asiatick researches* dissertat: D. Chambers pag. 159. & seq. *It is plain that the Worship of Buddou* (Budha) *in particular, has been from remotes times a very eminent partof that Religion* (nempe Ceylanensium, Siamensium & Peguanorum). Mantegazza Barnabita Miss. Peguanus *in cod. mss.* musei Borgiani in praefatione ad dialogum inter unum *Khien* hominem silvestrem & unum Siamensem *Extalapoinum*, in margine ait: *Samana* (corruptum a Samscrdamico Samanasa, *genius*) *o Somonácodom è chiamato da Sia-nesi* (Godama) *Codám*, *e spesso Kiack - Codam dai Peguani*, *Godamá dai Barmani*, *Butta o Bouddài Tibetani*, *ed in Ceilano*, *Fò dai Cinesi*, *e Xaca o Sciaca dai Giaponesi*. Observ. préliminaires sur l' Ezourvedam pag. 48. *Le plus célèbre & le plus ancien des Samanéens fut sans doute Bouttà ou Búdda. Ses disciples l'honorerent come un dieu, & lui attribuerent une naissance miraculeuse. Une Vierge le mit au monde par le côté* (nempe dea Maya virgo). En quomodo fabulae Indicae imperitos ludant! Budhae seu Mercurii genesim & mythologiam ignorantes eum Samanaeorum magistrum & deum con-

conftituunt, cum tamen Budha numen allegoricum, non folum Samanaeorum, fed etiam omnium gentium fit magifter ficti tius. Confer etiam Alphabet. Tibetanum, in quo auctor paffim multis, fed vanis argumentis evincere adlaborat, Budham *Manetem* haerefiarcham effe, ac libros fuos in Tibetum importaffe. Dies & anni me deficerent, fi omnia Europaeorum fomnia de *Budha* seu *Fò* Indico & Sinenfi numine referre vellem. Id heic paucis notaffe fufficiat, Indos codices aliquos Budhae feu Dhermae adfcripfiffe, ac proinde quia aetas horum codicum hiftoricam Indiae epocham transfcendit, ac ad fabulofa & heroica tempora refertur, fequitur, eos antiquiffimos effe, ita ut profecto vaniffimum fit anonymi obfervationum in spurium librum Indicum *Ezourvedam* auctoris commentum, quo fingit, Indicos codices plerofque faeculo nono confcriptos fuiffe.

Alter celebris codicum & fcripturarum Indicarum auctor fictitius eft വ്യാസ *Vyáfa*, quod vocabulum Indi boreales Bias, meridionales Viafen, & corrupte Biache, vel Viaffen fcribunt. R. P. Marcus a Tumba in cod. mff. *pag.* 198., exiftimat Bias richi Biantem illum unum ex feptem Graeciae fapientibus effe. Verum P. Marcus, qui ubique ex fabulis indicis res hiftoricas extrudere adlaborat, heic manifefte luditur. *Vyáfa* corruptio eft ex vocabulo Samfcrdamico അഭ്യാസി *abhyáfa* perfona diligens, അഭ്യാസനം abhyáfanam *ftudium*, *diligentia*, *exercitatio*, & Malabarice അഭ്യാസിക്കുന്നു Abhiafikunu, *ftudere*, *exercitare*, induftrium effe, *labori non parcere*, lufitanice *aprender*, *acoftumarfe*. Abhyáfa itaque perfona conficta eft & allegorica, cui Indi ob continuum ftudium & fcribendi induftriam ac diligentiam fuas primaevas fcripturas, poemata & codices adfcribunt. Quicumque ingentem illam multitudinem atque extenfionem Indicorum librorum, quos Indi *Vyafae* poenitenti & contemplatori fuo adfcribunt, confpexerit, fane illico arguet, plane impoffibile effe, ut una vera & phyfica humana perfona

E 2 tot

tot codices scribere, dictare, aut componere possit. Adde his, Indos in poemate വെദവ്യാസസംഭവം *Veda Vyásulbhavam*, seu de nativitate & origine scriptoris Vyása inscripto, docere, personam hanc allegoricam, & hunc scriptorem ipsum deum Visnu esse. Confer librum *Asiatick research* § de litteratura Indorum. വെദവ്യാസൻ Vedavyása seu rectius secundum Samscrdamicam etymologiam വെദഭ്യാസൻ Vedabyása vel Vedarishi, diligens, exercitatus legis scriptor seu legis auctor est, persona nempe supposititia & conficta pro vera, phisica, & historica. Quare quemadmodum വിശ്വകൎമ്മ Vishvakarma, *universalis artifex*, qui una nocte omnes Indicas urbes, delubra & statuas sculpsisse, ac aedificasse fingitur, persona seu deus fictitius est, vocabulo significativo & vero personae non verae neque existenti affícto,. ita Vyása seu Abhyása numen, auctor, scriptor plane fictitius & allegoricus est. Huius aetatem Indi ante diluvium referant est necesse, nam libros vedam, quorum hic auctor esse dicitur, diluvii universalis tempore ab *Iranya* gigante daemonum principe surreptos, in mare proiectos, & a *Vishnu* deo incarnato exstractos servatosque fuisse fabulantur. Vide tab. IX. 6. *in Systemate Brahmanico*.

Igitur iterum castigandus est auctor observationum praeliminarium in librum *Ezourvedam*, qui somnia D. Holwell, Dow & Halhed secutus, Vyása seu *Biache* verum scriptorem fuisse autumat, neque intelligere vult, supposititium librum *l' Ezourvédam* inscriptum, centonem esse ab Europaeo homine linguae & allegoriarum Indicarum imperitissimo consutum, in quo sub ficta persona *Biache* & *Chumontou* ludit, ac gentilismum Indicum evertere nititur. Praetereo hic alios auctores fictitios codicum Indicorum. Recentiores libri plerique nomina verorum suorum auctorum in fine libri praeseferre solent. Tales sunt in Malabaria *Ponetti Namburi*. seu Brahman, *Govindasuámi* Brahman, *Kugnen Nambiar*, *Cumari* Nayer, aliique, qui veri auctores & cogniti, vehementissimae coniecturae locum dant, veteres

teres quoque codices a Brahmanibus & Samanaeis conſcriptos fuiſſe, & quidem librum *Mágha* ab aliquo Brahmane Vishnuvita, librum de laudibus *Shiva dei & Lingam* ab aliquo Shivenita, alios ab aliis, prout nempe uni alterive philoſophico ſiſtemati, uni alterive deo vel deae devotiores & addictiores erant. Inde evenit, ut aliqui Indici libri unum deum prae alio extollant, ſibi invicem contradicant, ſubinde totum uni deo, alteri nihil attribuant, aut tres illos principes deos inter ſe confundant. Quare in tanta rerum asperitate & confuſione ſemper claſſici libri praeferendi ſunt, id eſt illi, quos omnes Brahmanes pro veris, ſinceris, et veteribus agnoſcunt, quibusve ipſi utuntur, non autem illi, qui vulgi manibus circumferuntur. Quisquis igitur ſanae mentis eſt, pulſa et contempta inepta D. Halhed, Dowii, Holwelli loquacitate, qua Indicos codices ad remotiſſimam antiquitatem ſine ullo prorſus diſcrimine reiiciunt, caute et diligenter animadvertat, pleroſque veteres codices Indicos a philoſophis Samanaeis compoſitos fuiſſe, neque ultra Homeri et Onomacriti aetatem reiici poſſe. *Primo* enim codices Indico-Samſcrdamici, ſi recte intelligantur, cum veterum Graecorum et Aegyptiorum doctrina conveniunt, id quod ſupra vidimus. *Secundo*, ſcholae Brahmanicae ſeu Samanaeicae progreſſus ultra ſexcentos annos ante Chriſti nativitatem vix reiici poteſt, libri enim et ſchola haec gentem Indicam litteris et artibus excultam ſupponit, ea autem cum multa Indiae regna inter ſe diſtincta incoluerit, pedetentim perpoliri debuit, cum non Nini, non Semiramidis armis, utpote quae ab Indis ad flumen Indum excuſſa, & contrita fuiſſe Nino & Semiramide fugitivis Diodorus ſcribit, ſed propriae philoſophiae ſtudio & virtutum exercitatione exculta fuerit. *Tertio*, ante Pythagorae, Anacharſidis, Alexandri M., Democriti itinera vix aliquid de Indica gente & philoſophia reliquis gentibus innotuit, itinera autem Pythagorae & Anacharſidis, quae philoſophiae ſtudium in Perſia, India & Scythia viguiſſe indicant, ultra quingentos ante Chriſtum annos referri nequeunt. Euphrates philoſophus ex Philoſtrato apud Photium bibl. §. 241. pag. 1014. *Multo ſapientiores eſſe Indos Brahmanas Gymnoſophiſtis Aethiopiae dixit.*

Vivere

Vivere ait nudos illos sub dio , incolere montem egregie a natura formatum , parum a Nili ripis distantem . Et infra : *ad oceanum Aethiopiae , quo solum vi tempestatis delati invlti traiiciunt* . Videtur ergo olim inter Indicos & Aethiopicos gymnosophistas communicatio aliqua intercessisse . *Quarto* , Samanaeorum scholae codices suos adscribere videntur ipsi Indi in libro *Sambhavam* seu Puránam , ubi in libro *Ramáyana* , qui unus fabulosae Indicae historiae tomus est, ita legitur : *In libris omnes taciturni verae sapientiae semina legebant , de vera sapientia & iustitia inter se conferebant . Nocte in quatuor Yámam* (id est in quatuor vigilias) *distributa , ex ordine vigilabant , meditantes quae vera caeli via etc.* Haec autem cum iis , quae liber *Amarisinha* de philosophicis his vigiliis, studiis , exercitationibus *sect. Brahmavarggam* tradit , conveniunt , & his adstipulatur etiam Porphyrius *lib.* 4. *de abstinentia* ex Babylonio Bardesane , cuius aetate in Brahmanica schola haec adhuc servabantur . Vide *Euseb. praep. Evang. lib.6. pag.* 275. *edit. Col.* Ioseph. *de bello Iud. lib.* 7. *pag.* 867., & iterum *Bardes. apud Euseb. praep. Evang. lib.* 5. , Ribeiro , *Hist. Ceylan. pag.* 113. *Quinto* , codices Indicos Brahmanibus & Yoguis seu Samanaeis veteribus adscribunt Persae , Arabes , Peguani , Tibetani . D'Herbelot *Bibliotheque Orientale* , à Paris 1697. pag. 197. *Bebergir , nom d'un Bracchman ou Bramen des Indes de la secte que l'on appelle Gioghis* (Yogui) , *c' està é dire , religieux ou penitent . Ce fut lui , qui apporta des Indes aux Musulmans , dont il embrassa la religion* , l' Anbertkend , *livre qui continet tous les dogmes de la religion des Indes* . Et pag. 206. *Bidpai* (fortassis *Vidvan* , nomen genericum philosophorum Indicorum) *philosophe Indien Vizir de Dabschelim ancien Roy des Indes , est auteur du testament de Huschenk second Roy de Perse de la premiere dynastie . Ce livre qui a changé plusieurs fois de nom , est le méme que Giavidan Khird; Homaioun Namé , Kalilah ve Damnah , & Auvar Shoaili* . Vide haec nomina in ipso D' Herbelot , atque si vel modice linguae Samscrdamicae peritus es , palam et aperte cognosces , inscriptiones horum librorum partim Samscrdamicas, partim ex iis corruptas esse, ac denique cumprimis librum *Homaioun* de Rakashsa, seu *gigantibus* , de Ráma seu *Baccho* iuniore , de Mahé-

héshvara seu *Shiva Indico deo* multas fabulas referre (1). Ita quoque per *Budha gosámi* Indicum samanaeum libros Indicos in regnum *Ava & Pegu*, per *Samthaputra* in regnum *Tibet* primis aerae christianae saeculis perlatos fuisse, iam supra meminimus. Unde D'Anville loquens de flumine Indico Brahmaputra in *geographia veteri tom. 2. pag.* 350. *ait. Brahmaputra descend des confins du domaine du Dalaï Lama ...., une contrée intermédiaire de la Serique & de l'Inde, est tenue par des Brachmanes .... Les Lamas qui par leurs dogmes & leur institut sont une vraie secte des Brahmanes*. Hoc nos perspicuis argumentis docuimus in grammatica Samscrdamica *pag.* 33. 34. 47. 55. *& seq.* Confer Strahlenberg *Description historique de l'empire Russien*, *tom.* 2. *pag.* 169. 170. *& seq.* (2) His omnibus inspectis jam nullus datur dubio

(1) D'Herbelot haec nomina Indica ex corruptione Persica, & Arabica, in quas linguas liber *Homaioun* etiam auctoritate regum Persarum & Kalifarum saepe conversus fuit, scribit *Rakhsche* pro Rákshasa, *Ramac* pro Ráma, *Mahiser* pro Mahéshvara. Hoc igitur modo Indici codices, vocabula, & dogmata ad Persas & Arabes perlata ibidem vitiata fuere. Liber *Giavidan Khird* Indicus saepe in Persicam linguam versus eamdem corruptionis vicem subiit. Eius pars anno 1644. a *David Said ab Aspahan* in idioma Gallicum conversa Parisiis typis vulgata fuit. Vide D'Herbelot sub voce *Giavidan Khird* & *Homaioun Namè*, pag. 464. 465. 400. 456. 114.

(2) Ne D. d'Hancarville, aliique Scythicarum rerum patroni ac defensores sibi adblandiantur, atque sive Bacchi Indici, sive Mercurii seu Budhae Indici religionem, fabulas & allegorias ex Scythia in Indiam delatas fuisse vano commento fingant, aequo animo perlegant ea quae de Scythis aut Tartaris tradit acris iudicii vir *Baro de Strablenberg*, qui cum erudito viro Messershmidio ipse illas terras perlustraverat & gentes illas intento animo examinaverat. Is itaque in libro inscripto: *Description historique de l'empire Russien*, Amstel 1757. *tom.* II. *pag.* 169. ita disserit: *Les calmucs ont communement une petite idole à trois têtes* (Trimúrti fortassis Indicum) *qu'ils pendent a leur col. Cette idole est faite de terre sigiliée, ou de quelque metal, & ils vont la chercher dans le Tibet* (quo ex India liturgicas Indorum preces, libros, & religionem Indicam perlatam fuisse nos alibi demonstravimus), *ou le Dalai Lama leur grand Pretre les distribue*. Et pag. 170. *Les calmucs ont aussi une autre Idole appellé* Xacamuni, *qui paroit être le* Xaca *des Bonzes Indiens & Iapponnois. Ils prétendent que le* Xacamuni *a regné dans les Indes il ya* 4000. *ans, & qu' à cause de sa Sainteté il est monté vivant au Ciel ... l'un de ces fils nommé* Arend-sur *transporta la foi des Indes dans le Tibet, & la transmit ainsi au Dalai lama, celuici avoit un Vicaire ou* Kutuchta *chez les Mongales, mais il s'est rendu indépendant*. En itaque quomodo hae gentes originem Budhae eiusque religionem Indicae telluri adscribant. Tibetani Budham in urbe *Benares* Indica, Sinenses in regno Indico *Cashemir* natum fuisse fabulantur. Vide *Alphabet. Tibetanum*. Cum libris itaque & fabulis Indicis Budhae seu Mercurii cultus in Tibetum, in Scythiam, in Sinas penetravit. *Shakya* vocabulum est Samscrdamicum in

bio locus de veteri Indorum litteratura, verumque eſt, quod aſſeruimus, veteres nempe Indicos codices antiquis Samanaeis, quorum ſucceſſores ſunt hodierni *Yogui* vel *Gosàmi*, adſcribendos eſſe, quamvis ipſi illos codices Bud ae, Ganéshae, Vyásae, Brahmae, Kálidáſae, Saraſuadi, aliiſque Indicis diis et deabus attribuant. Confer in libro *Aſiatick reſearches* §. 18. pag. 340. et ſeq. *On the literature of the Hindus, from the Samſcrit*. Et cod. mſſ. R. P. Marci a Tumba in fol. in Muſeo Borgiano pag. 193. *Dei libri più communi di queſti Gentili dell' Indoſtano*.

Sextum et ultimum indicium genuini codicis Indici eſt, ſi in ſua doctrina tradenda chronologia deorum fabuloſa utatur; ſi doctrina illa cum Indicis ſtatuis, figuris, ſymbolis, templis, religione, fabulis conveniat; ſi vocabulis utatur in libro *Amaraſinha* deſcriptis, ſi codex eſt ſtylo chalybeo in foliis palmarum exaratus, aut ex rudi charta et coctae oryzae aqua *cángi* dicta confectus et perpolitus; ſi hic idem codex a Perſis vel Arabibus non fuit verſus; ſi ex loco aliquo ſacro, delubro

vel

in Vocabulario Amaraſinha Mercurio adſcriptum, qnod ſignificat *Avanturiere*. Muni eſt *monachus*, *ſilentiarius*, *contemplator*, quales omnes planetas fuiſſe fingunt Indi. *Shakyamuni* itaque eſt monachus ſeu planeta, genius Mercurii planetae rector, *nuntius*, *ephemerides* portans, Italice *Avanturiere*, *Gazetiſta*, quia nempe *Mercurius nuntius deorum eſt*, & omnium ſucceſſuum, novitatum, ſortium, bonae malaeve furtunae genius praeſes, indagator, doloſus, fraudulentus, eloquens, deceptor, fur, variis artibus homines decipiens, unde *Máyae* deae filius eſſe dicitur, seu *Máya* illuſſionis, imaginationis & ſenſum illuſionis dea mater illius eſſe fingitur. Ex profunda horum vocabulorum Samſcrdamicorum ſignificationis ignorantia omnis illa rerum confuſio de Budha ſeu Shakyamuni *Mercurio* apud Orientales orta fuit. Fourmont, Allix, Whiſton, Bedford, Shuckford Budha Indicum ſeu Fouhi Sinenſem *Noe* Patriarcham eſſe perquam liberalitet comminiſcuntur, D. Court de Gebelin Mercurium perſonam phyſicam & hiſtoricam, eamque ſimul allegoricam, denique aſtronomiae inventorem fuiſſe contendit. Paulus Iablonskius allegoricum numen eſſe ait, & recte quidem. Vide ſiſtema Brahmanicum *pag*. 155 *& ſeq*., librum inſcriptnm, *Recherches ſur l'époque de l'équitation e de l'uſage de chars équeſtres part*. 1. *pag*. 118. *ſub nota* (4)., Allégories Orientales, *ou le fragment de Sanchoniaton, qui contient l'hiſtoire de Saturne, de Mercure, & d'Hercule* par Mr Court de Gebelin. à Paris 1773. *pag*. 100. *& ſeq*. Confer etiam hiſtoriam originis Budhae Indici ex libro Indico *Budhapuránam* apud R. P. Marcum a Tumba *in Cod. mſſ*. in Muſeo Borgiano exſtante pag. 182. *Nona incarnazione di Biſnu in Baodda* (Budha) *Dio muto*, ubi deae *Máyádévi* ſeu *Máyae deae*, quae eſt Párvadi ſeu Maya magna omnium rerum mater, filius eſſe dicitur. Denique lectis his omnibus vide Plutarchum *de Iſide*, & facile coniicies, Indicum Budha cum Mercurio Aegyptio & Graeco ex aequo convenire.

vel schola exstractus, aut a Brahmane aliquo acceptus, qui codicem hunc ipse legerit, aut eo usus fuerit. Horum indiciorum ratio iam ex supradictis patet, et dum haec indicia omnia concurrunt, urgens motivum et ratio adest, credendi, codicem illum verum ac sincerum Indicum librum esse. E. G.

EXEMPLUM PRIMUM

Codex Barmanus num. 2. in Museo Borgiano Velitris exstans, et *Pádimaukhá* inscriptus genuinus Indico-Peguanus liber est. *Primo*, quia in foliis palmarum, quorum usus in regno Ava et Pegu obtinet, stilo chalybeo exaratus est. *Secundo*, ab aliquo Peguano amanuensi ex Talapoinorum codicibus transumptus in Museum Borgianum illatus fuit. *Tertio*, in tradenda sua doctrina lingua *Pali*, quae Samscrdamicae filia est, utitur. *Quarto*, quia in fronte libri invocationem seu adorationis formulam cum *Namò Bhagava* seu adoratio Mercurio, Shivae, aut Vishnu deo, praesefert. *Quinto*, quia amanuensis in fine libri more Asiatico annum & mensem notat, quo liber ad extremam usque calcem perductus fuit. *Nell' ultimo il copista ha notato, secondo il costume, il giorno, il mese, e l' anno nel' quale ha finito di transcrivere questo* Padí - Maukha : *cio è il Venerdì del secondo giorno di luna nuova del mese Vagáun* (tra Luglio ed Agosto) *del* 1132. *dell' era Barmana volgare, cio è del* 1769. *della nostra era*. Vide in eodem Museo, *Osservazioni sopra i due libri Barmani in foglie d' arbori segnati n.* 1. *e n.* 2.. *Sexto*, quia liber hic constitutiones & regulas continet, quibus adstricti Talapoini in publico & privato vivere & comparere tenentur. Delubrum everrendi, se se lustrandi, lucernam in templo accendendi, ab animalium contactu cavendi, (1) ea non occidendi, peccata sua in novilunio invicem confitendi, certis temporibus ieiunandi normam praescribit, quae quidem omnia non solum Talapoinorum, sed veterum & hodiernorum Indicorum

 Sama-

(1) *Sunt in India gymnosophistae, qui opera improbitatis non patrant, neque animatium corporibus vescuntur*. Moses Chorenensis, *Geographiae pag*. 366. Londini 1736. Et Porphyrius lib. 4. de abst. *Ex oryza & pane, & pomis, & oleribus victus apparatur, ad tintinnabuli signum preces effundunt, omnes absque uxore* (ut hodierni Yogui) *& possessionibus degunt*. Censor noster Paedagogico fastu dissentus dicat, an hi gymnosophistae Valentiniani baeretici erant ?

Samanaeorum officia & exercitationes ſunt, quibus ipſi ex inſtituto ſuo devinciuntur. *Septimo*, hic idem liber non eſt diviſus in capita, paragraphos, aut ſectiones, ſed in *Engá*, hoc eſt in duodecim folia; quibus ſuccedunt alia duodecim, & ſic conſequenter pro materiae diverſitate. Confer de officiis & inſtituto Samanaeorum & Talapoinorum *Syſtema Brahmanicum* in quo haec accuratius digeſſimus pag. 50. *de quatuor praecipuis Brahmanicis inſtitutis, & cumprimis de Samanaeis*, & pag. 115. 116. *de Talapoinis*.

EXEMPLUM SECUNDUM

Liber *l' Ezourvedam* inſcriptus, qui anno 1778. in *Yverdon* ex officina D. *De Felice* Gallico ſermone prodiit, atque hanc epigraphem praeſefert: *l' Ezourvédam ou ancien commentaire du Védam traduit du Samſcretan par un Brame. 2. vol.*, non eſt ſincerus Indicus codex, ſed liber ſpurius, ſuppoſititius, & contemnendus. *Primo*, liber ille ex lingua Samſcrdamica in linguam Gallicam per quemdam Brahmanem templi *Chiringam* cuſtodem verſus fuiſſe perhibetur a *D.* Voltaire linguae Samſcrdamicae viro imperitiſſimo & teſte in hac re prorſus inepto. Is librum illum a D. *de Modave* militari viro accepit, ac anno 1761. tamquam genuinum Indicum opuſculum bibliothecae regiae obtruſit. Sed nec D. *de Modave*, nec D. *Barthelemy* Pondicerenſis ſynedrii ſocius, a quo librum D. *de Modave* acceptum Voltairo tradidit, idioma Samſcrdamicum calluit. Fabella itaque eſt inficeta, quae narrat librum in ſuo exordio Samſcrdamicum fuiſſe, quando neuter virorum horum quid inter linguam vulgarem Tamulicam & ſacram Samſcrdamicam intercedat, diſtinguere ſciebat, unde originaliter liber ille provenerat, ignorabat, neque librum a Brahmane, cui D.Voltaire verſionem adſcribit, acceperat, ſed ex ſchaedis quibuſdam produxerat. Vide Préface de l'Editeur *pag.* 8. 9. *tom.* 1. *Secundo*, non minus abſurdum eſt dicere, librum illum a Brahmane Archipresbytero templi *Chiringam* compoſitum, ac in idioma Gallicum verſum fuiſſe, nam nullatenus conſtat Brahmanem illum idioma Samſcrdamicum calluiſſe, & futilis praeſumptio eſt a Voltairo confiсta, eumdem Brahmanem idiomatis Gallici peritum fuiſſe,

nam

nam Brahmanes ſacrificuli aut magiſtri templorum famulitio addicti nullatenus cum Eurepaeis communicant, libros ſuos caute celant, minus in idioma Gallicum vertunt, Europaeos abominantur, aut ſi poſſunt, fallunt. R. P. Marcus a Tumba Cappuccinus Miſſionarius Indicus in codice manuſcripto, *Oſſervazioni ſopra le relazioni che fa Monſieur Holwell Ingleſe &c.* inſcripto, in quo huius angli ineptias perſtringit, *pag.* 5. protulit duo inſignia Brahmanicae falſitatis & odii erga Europaeos argumenta. Brahmanes aliqui ſeptentrionales dum a chriſtianis Moſis & Ieſu Chriſti hiſtoriam ex canonicis chriſtianorum libris audiviſſent, ne miraculorum ab utroque patratorum copia & varietas narrata credulos gentilium animos percelleret, librum compoſuerunt ſub titulo *Azret hisù* & *Azret muſa*, ſeu hiſtoriam Moſis & Ieſu Chriſti, nominibus aſſumtis ex idiomate Perſico, atque duas iſtas hiſtorias fabellis repleverunt, quae non ſolum in religionem chriſtianam riſum moverent, ſed etiam gentiles ab ea amplectenda prohiberent. E. G. Moſem & Jeſum Chriſtum duos fratres ingenio pares, ſed opinione & religione ſibi adverſos, coaevos, invicem pugnantes, diſputantes, pro ſua religione ſtabilienda multa praelia gerentes deſcribunt, tandem facta clade Moſaicorum aſſeclarum Chriſtum victorem evaſiſſe narrant. Lamae Tibetani anno Chriſti 1744. in Tibeto Miſſionarios & chriſtianos iniquo animo ferentes, capta occaſione ex uno chriſtiano magnum Lamam adorare renitente, librum contra chriſtianos ac Tibeti Miſſionarios compoſuerunt, quem multis praedictionibus ſiniſtris refertum in vulgus emiſerunt. Mala regni praeterita, praeſentia, & futura unius ſectae chriſtianae felici propagini adſcripta referebantur, lemma, capita libri, circumſtantiae temporis notabantur & oſtendebantur, vulgus a Lamis in ultionem incitabatur, & pluſquam mille linguae, pluſquam mille ora contra chriſtianos clamabant adeo vehementer, ut univerſalem perſecutionem excirent, in qua Miſſionarii & chriſtiani ad fugam coacti fuerunt, & Cappuccini tunc temporis Miſſionem Tibetanam amiſerunt; quae ad haec uſque tempora reſtabiliri haud potuit. Cauſſam, ipſamque perſecutionem hanc R. P. Marcus in duobus codicibus muſei Bor-

 gia-

giani deſcribit ; eiuſque plures alii Miſſionarii meminerunt . Dantur ergo in India & Tibeto libri recentes, maligni , ſuppoſititii , fallaces , & caute procedendum eſt in eorum delectu , lectione , adoptione . Deinde ex his etiam elucet , Brahmanes Indos & Lamas Tibetanos Europaeorum amicos non eſſe , ac proinde codices illos quos ab illis accipiunt acri criterio & examini ſubiiciendos eſſe. Quamvis itaque liber falſo *Ezourvedam* inſcriptus a Brahmane Indo domino *Barthelemy* datus fuiſſet, quod omnino falſum eſt, adhuc tamen ingens dubium remaneret de authenticitate libri . Quis igitur non rideat nugatorem Voltaire eiuſque ſocios , qui nobis naenias, & ineptias pro veris Indicis libris obtrudunt ? Quis cachinnis non excipiat ampulloſa noſtri philoſophi verba, & nugas ſonoras, quas nobis venditat ? *Tertio*, liber l' Ezourvedam originaliter fuit lingua Tamulica ſcriptus, igitur falſum eſt , eum ex ſermone Samſcrdamico in Gallicum fuiſſe verſum. Aſſertio patet ex vocabulis *Biache*, *Chumontou*, *Crixnen* , *Chvarguam*, *Zomboudipo*, & centum aliis, quae in lingua *vulgari* Tamulica vitiata , corrupta , & truncata fuerunt. V. g. Tamulici carent littera வ *v.* quae littera eſt Samſcrdamica . Huic litterae auctor Tamulicus ſubſtituit litteram *b.*, atque more Tamulico ſcribit *Chib*, cum genuini Samſcrdamici codices habeant *Shiva*, vel more pronuntiationis Gallicae *Chiva* . Ita reliqua vocabula mirum quantum fuere vitiata, ſcribique debent *Krhsna* , *ſuargga*, *gembudiba*. Vide grammaticam Samſcrdamicam *pag.* 40. & grammaticam Tamulicam R.P. Beſchi typis Miſſionis Trangambaricae *pag.* 30. Quarto , *Tagiurvedam* , quod alii corrupte ſcribunt Zozur-ved, Ezourvédam, Djegervedam, D. Holwell inepte Bhade, & P. Marcus a Tumba Giagiur Bed ; ſecundum editorem libri Ezourvedam obſerv. praelim. pag. 117. eſt *ſcientia rituum*, continens exercitationes religioſas, modum ieiunandi, feſta celebrandi, luſtrandi, peccata victimis , ſacrificiis & peregrinationibus expiandi, delubra conſtruendi . Candidus Lector iam nunc librum *l'Ezourvedam* inſcriptum inſpiciat, & quamvis ſit linguarum orientalium imperitus , diiudicet , an lemma libri

libri, nempe *Ezourvédam*, reliquo operi correſpondeat; diiudicet, an liber ille ſcientiam rituum tradat, an ſacrificia, feſta, peregrinationes deſcribat, an templa conſtruendi normam doceat, an liber ſit ritualis ſacrificiorum formam & praecepta continens. *Quinto*, liber Ezourvédam carpit Brahmanica dogmata, perſtringit gentilicas ſuperſtitiones, evertit cultum Dei Krshna, & ſacrificia gentilium antiquiſſima, irridet ſymbolum lingam generantis naturae emblema, confutat dogma tranſmigrationis animarum in India a remotiſſimo tempore receptum, deos Indicos omnes daemonas eſſe ait, cum tamen vera ſint caeleſtium & naturalium rerum ſymbola. Ergo liber praedictus non eſt codex Brahmanicus, Indicus & gentilis; qui enim fieri poteſt, ut gentilis auctor fundamenta gentilicae religionis omnia evertere ſtudeat, atque ad unam & ſolam veri Dei agnitionem lectores traducere adlaboret? Vide ſyſtema Brahmanicum *pag.* 315. ubi de hoc libro iam egimus. *Sexto*, librum Ezourvedam inſcriptum a chriſtiano quodam lingua Tamulica conſcriptum fuiſſe ſuſpicantur ipſi huius libri editores. Vide p.185. tom. 2. ſub ſigno (a). *Il paroît ſur-tout ici, que l'auteur a eu connoiſſance du chriſtianiſme*. *Septimo*, librum l'Ezourvedam partum eſſe cuiuſdam Miſſionarii in Mazulipatam lingua Tamulica originaliter conſcriptum, diſſertis verbis fatetur Sonnerat *tom.* 2. *lib.* 3. *pag.* 41. En illius verba: *Il faut bien ſe garder de mettre au nombre des livres canoniques Indiens l'Ezourvédam, dont nous avons la prétendue traduction à la bibliotheque du Roi, & qui a été imprimée en* 1778. *Ce n'eſt bien certainement pas l'un des quatre Vedams, quoiqu'il en porte le nom; mais plutot un livre de controverſe ecrit à Maſulipatam par un Miſſionaire .... C'eſt donc à tort que M. de Voltaire, & quelques autres donnent à ce livre une importance qu'il ne mérite pas*. Sonnerat vero ipſe oram Coromandelicam circumivit, pluribus annis in urbe Pondiceri verſatus eſt, & quamvis & ipſe linguae Tamulicae & Samſcrdamicae imperitus fuerit, attamen hac in re idoneus teſtis eſt, quia traditionem Indicam in loco hauſtam refert. Ceterum, qui librum Ezourvédam inſcriptum rite perlegerit, facile conveniet, libri auctorem nihil aliud eniti, quam ut ſub variis

pig-

pigmentis religionem gentilicam dissuadeat, convellat, ac lectorem ad unius Dei cultum traducat. Librum autem Ezourvedam more & nomine Indico inscripsit, ut sub falso & supposititio titulo a gentilibus avidius legeretur. *Octavo*, denique liber hic adorationis formulis gentilitiis, de quibus supra, destituitur, per sententias seu *Slogam* scriptus non est, Brahmanibus incognitus fuit, ex schola eorum non exivit, auctoris nomen non praesefert. Liber ergo est supposititius, spurius, & contemnendus. Haec argumenta, & examinis forma etiam inserviunt ad examinandam versionem libri *Bagavadam* a Marida poulla viro quidem indigena Indo sed non Brahmane, sacrum idioma non callente factam. Rite discussa ea versione liquido constabit librum ex lingua Tamulica in Gallicam versum fuisse, interpretis, libri, gentilitiae Tamulicae pronuntiationis, ortographiae, nominum corruptionis vitiis scatere, ac caute legendum esse. Verum quamvis liber Bhágavadam a Marida poulla versus corruptae interpretationis vitia habeat, liber tamen ille in se canonicus est, & summae inter Indos auctoritatis. Nullius autem valoris sunt fabulae sonorae, argumenta inflata, sententiae ampullosae, nugae & pigmenta Indica, quae in suis libris affert D. Holwell, Dow, Halhed. വെദഃ Veda, quod Malabárica gentilitia lingua scribitur വെദം *Védam*, Indostana septentrionali बेद *bed*, non est liber materialis Indicus, seu codex aliquis sacer, quod Samscrdamicae linguae imperiti, ac multi nugigeruli viatores Indici magna vocis contentione pronuntiant. Vedam, non autem Bedom, Veidam, Bhade, Bedy, quae corruptiones sunt in dialectis ex materna Samscrdamica lingua promanantibus, est *doctrina*, *lex*, *misterium*, *praeceptum* ad religionem pertinens aut eam docens. Vide Dictionarium R. P. Hanxleden, R. P. Bisco ping, & excell. D. Archiepiscopi Cranganorensis Pimenteli sub voce *Vedam*. Vide etiam cod. manuscriptum R. P. Marci a Tumba *Osservazioni &c.* p.8.9. Vocabularium Brahmanicum Amarasinha sect. ശബ്ദദീപഗ്ഗം

Shab-

Shabdádi vargam ita definit vocabulum Veda : ശ്രുതിഃ *shrudi* fama, rumor, sonus, quo nempe doctrina, lex, religio annuntiatur. വേദഃ *Veda*, lex, doctrina, misterium, praeceptum ad religionem pertinens. ത്രയീ *traj*, trina, terna, seu tria complectens. Deinde statim subiungit : ഋക irka seu *irucha*, സാമ *sama*, quod vocabulum Tamulici, quia littera സ s. Samscrdamica carent, scribunt littera ശ *sh*, vel gallico *ch*, unde coalescit *Chamavedam* corrupte pro *Sámavedam*. യജുഃ yagiu, ore Italico prolatum. Huic ultimo vocabulo si vocem *Veda* seu *Vedam* adiungas, more in lingua Samscrdamica usitato interponenda est littera *r*, eritque tunc *yagiu-r-vedam*. Ircha seu irucha prima illa dictio significat in genere legem, doctrinam contemplandi, nempe primam caussam, creationem, formationem mundi, animarum statum & transmigrationem, angelos, astra, sidera errantia, solem, lunam, reliquos planetas, eorum actionem, influxum, generationem & corruptionem, vitio reservatas poenas & virtuti proemia &c. Inde descendit dictio ഋഷി *irshi*, seu gallico more scriptum irchi, aut rishi vel irushi, quod idem est ac *Muni*, hesychasta, silentiarius, in silentio contemplans, homo poenitens & sanctus inter gentiles, & metaphorice planeta contemplator in caelo, in quo planetas, utpote divinis animatos mentibus, solem maximum deum contemplari & venerari gentiles fingunt, dum illi circa solem revolvuntur; id quod de astris etiam credidere Phoenices. Denique സാമ *Sáma* significat virtutem seu lenitatem, gratiam, affabilitatem, quae ex virtutum exercitatione, ac passionum mortificatione nascitur, & haec secunda lex, seu doctrina dicitur. Tertia est യജുഃ *yagiu*, atque dictio haec ritum denotat sacrificium *yagam*, quod soli primo Indico deo offertur,

tur, perficiendi. Inde derivat dictio യജ്ഞമാനൻ *yagiaman* vel *yagiamanen* ſacrificulus, praeſes, qui ſacrificium *yagam* perfecit. Verum in communi & vulgari ſenſu vocabulum hoc ſonat *ſcientiam rituum*, ſacrificiorum, ieiuniorum, luſtrationum, quae nempe per ſacrificia, hoſtias, luſtrationes, & peregrinationes fieri ſolent. De ſolis his tribus legibus in vocabulario Amaraſinha utpote codice Brahmanico vetuſtiſſimo mentio fit, nam quarta lex, quam nonnulli *Adarvavédam* vocant, circa repartitionem Indicae gentis in tribus, circa functiones, arteſque earum verſatur, ac poſt illas tres leges inſtituta fuit. Ex his ergo iam ſatis ſuperque patet, *Vedam* vel *Bed* non eſſe libros materiales, ſed nomina generica, quae doctrinam ad religionem Indicam pertinentem ſonant. Quare quiquid ad religionem Indicam ſpectat recte *Vedam* dici poteſt, ac proinde hoc nomine mille & amplius libri inſcribi poſſunt. Quemadmodum enim apud nos vocabulo *lex*, *doctrina*, non librum materialem accipimus, & ſub his dictionibus genericis milleni libri produci poſſunt, ita pariter quidquid legem, doctrinam religioſam, aut miſterium apud Indos ſonat, recte *Védam* dicitur. Itaque incarnationum dei Vishnu hiſtoriae & fabulae, Brahmae & Shivae dei acta, deorum genealogia, theodotia, bella gigantum & deorum, doctrina de cultu aſtrorum, naturae & elementorum, *Vedam*, *Bed*, & Graecis *Bedy* dicitur, atque hoc ſenſu accipienda ſunt verba Clementis Alex. lib. *6.* Strom. §. 243. *Iam puerorum quoque doctrina, quae verſatur in elementis, complectitur interpretationem quatuor elementorum, dicit enim Phrygas aquam vocare Bedy, ſicut etiam Orpheus.*

Καὶ βέδυ Νυμφάων καταλείβεται
ἀγλαὸν ὕδωρ

Vide textum integrum in grammatica Samſcrdamica *pag.* 75. & in ſiſtemate Brahmanico *pag.* 281. Confer etiam R. P. Marci a Tumba *Oſſervazioni* &c. cod. mſſ. *p.* 8. 9. ſententiam D. Freret *Acad. des Inſcript.* tom. XVIII. *p.*38. Aſiatick reſearches *tom.* 1. §. 18. *On the literature of the Hindus from the Samſcrit*. Nemini itaque mirum videri debet, ſi vocabulo *Vedam*, *Bed*, *Be-*

dy

dy iam a remotiſſimis temporibus a Graecis, Perſis, Indis, Tibetanis inconſtans & varia ſignificatio attributa fuit, quandoquidem nomen eſt genericum, & cui varia eaque plurima peculiaria gentilicae religionis myſteria & praecepta affingi poſſunt. Certe vedam etiam myſticum atque allegoricum nomen eſt, & librum myſticum ac allegoricum ſubinde ſonat. E. g. Quatuor vultus Brahmae dei ex quatuor oribus quatuor libros *Vedam* profuderunt & produxerunt. ഈശ്വരൻ *Ishvara* ſeu dominus, aut ſupremus Deus *Parabrahma* deo Brahmae *Vedam* dedit, qui librum Brahmanibus tradidit, quem tamen nemo umquam vidit, nemo legit. Libri *Vedam* concuſſa per diluvium univerſa natura in mare prociderunt & ſubmerſi ſunt. Daemon *Iranya* eos a dormiente Brahma ſurripuit, in mare proiecit, Vishnu deus in piſcem incarnatus eos ex mari produxit & reſtituit. Vide *tab.* IX. b. *in ſiſtem. Brahmanico*. Haec abſque dubio allegorice ſunt intelligenda, atque perſpicue indicant, *Vedam* librum naturae, elementorum concordiam, rerum mundi concinnitatem eſſe, quam Deus in principio inſtituit & quae tempore diluvii in mare procidit, ac iterum per Vishnu deum mundi conſervatorem reſtituta fuit. Quare fatentur Brahmanes ſe librum Vedam non poſſidere. Vide Sonnerat *tom.* 2. *p.* 41. *edit. in* 8. R. P. Marcus a Tumba, qui ſeptemdecim annis in interiori India verſatus eſt, & hodiedum ibi verſatur, in *cod. mſſ.* Muſei Borgiani, *Oſſervazioni &c. pag.* 8. & 9. ait: *Altri convengono, e queſta è l'opinione, che io ammetto per più ſicura, ragionevole e probabile, che queſti 4. Bed non vi ſiano mai ſtati, almeno come libri poſitivi ... Dirò di più ed ho vedute ancor io alcune traduzioni, che dicevano, eſſere di qualche* Bed; *l'ho date ad eſaminare a diverſi Bramini, ma neſſuno e convenuto, che ſiano Bed, ma piuttoſto un raccolto da diverſi libri, che alcuni mi confrontarono .... Di più io medeſimo ebbi in mano per più anni tutta la libreria del Re di* Bettia, *quale mi confidò in un attacco di guerra col Nababbo Caſmalican, che poi reſtò in caſa. ... Or queſto Re era dedito alla lettura, e ſempre aveva con ſe li più grandi dottori del paeſe, ond'è che può ſupporſi, aveſſe li mi-*

migliori libri della nazione, di fatti così era, solo mancavano li 4. *Bed &c.* Eadem tradit auctor oper. *Pagan. Ind.* manusc. *part.* 1. in bibliotheca regia Parisina. *Si ces livres* (Vedam) *existoient, ils seroient certainement tombés entre les mains des Missionaires, qui ont fait tout ce qu'ils ont pu pour les trouver &c.* Dum ego a docto viro *Kunhen áshan* magistro meo quaesivissem, an libri *Védam* exstent, is subridendo respondit: *Vedam est, quidquid ad religionem pertinet, Védam non sunt libri*. Quand on les interroge aujourd'hui sur les Vedams, ils disent: qu'ils sont renfermés dans un caveau a Bénares. Iamais personne n'a pu les voir. Sonnerat *tom.* 2. *l.* 3. *p.* 41.

His omnibus iam discussis & perspectis, quid nunc dicemus domino Voltaire, qui nobis sacros Indicos libros Vedam obtrudit? Quid dicendum erit de D. Holwell, Dow, Halhed, aliisque veteratoribus & somnambulis, qui ex sacris libris Vedam systemata cudunt, & anhelantes agitatis pulmonibus summa animi concitatione & acri studio vesana sua figmenta & sonoras nugas credulis & imperitis Europaeis vendunt? Quid dicendum erit de P. Calmet, qui sacros Indicos codices Védam, bibliothecae regiae Parisinae se submisisse gloriatur? Quid dicemus illis viris militaribus, & humidis cymbarum vectoribus, qui vix in Indiam appellunt, vix eam oculis perlustrant, statim libros Vedam reperiunt, & eos se possidere turgido sermone iactant?

Ales Phasiacis petita Colchis
Atque Afrae volucres placent palato:
Quidquid quaeritur, optimum videtur. Petron.

Examinata iam in genere Indicorum codicum antiquitate & autenticitate nunc ad singulare examen ipsorum Indicorum librorum in bibliotheca S. Congregationis de Propaganda Fide exstantium descendamus.

§. IV.

S. IV.

LIBRI GRAMMATICI CHARTACEI

N. I. *Sidharubam ſeu Grammatica Samſcrdamica auctore F. Paulino a S. Bartholomaeo Carmelita Diſcalceato Malabariae Miſſionario*. Ex typographia S. Congregationis anno 1790. De hac grammatica & lingua Samſcrdamica uberrime agitur in *diſſertatione hiſtorico critica in linguam Samſcrdamicam* huic grammaticae praefixa.

N. II. *Grammatica Grandonica*. Liber manuſcriptus in 8. Auctor eſt R. P. Iohannes Erneſtus Hanxleden e S. I. olim Malabariae Miſſionarius, qui anno 1732. 20. Martii in oppido പഴൂർ Pashur ſeu Palur obiit, & ſepultus iacet in templo Parulenſi chriſtianorum S. Thomae in Malabaria. Hoc de eo memoriae prodidit R. P. Ioſephus Hauſegger Hungarus eiuſdem S. I. in Malabaria Miſſionarius & eius laborum Apoſtolicorum ſocius, nec non P. Mathias Scherpenzel, & Sacerdos Barida Catanar, ſeu presbyter Georgius Mapránatenſis indigena Malabaricus praedicti P. Hanxleden diſcipulus, cum quo ego in Malabaria verſatus ſum. Ante R. P. Hanxleden linguae Samſcrdamicae ſtudium Europaeis viris ob elementorum varietatem, copiam, & difficultatem videbatur impoſſibile, ille tamen id imperterritus aggreſſus eſt, & aſſiſtentibus duobus Brahmanibus academiae Triciurenſis, quos ſibi devinxerat, feliciſſime excoluit. Unde non ſolum linguae vulgaris Malabaricae, ſed etiam ſacrae Samſcrdamicae peritiſſimus fuit, ut multa eius ſcripta, quae poſt ſe reliquit, teſtantur. Hic ergo primus grammaticam Samſcrdamicam ex libro grammatico Brahmanico *Sidharúbam* dicto confecit, atque haec grammatica Grandonica cum noſtra Samſcrdamica, quam ab Kunhen & Krshna Brahmanibus Angamalenſibus accepimus, quoad elementa & regulas una eademque eſt. In regulis linguae Samſcrdamicae tradendis P. Hanxleden utitur lingua latina. Utraque haec grammatica

com-

compendium est magnae grammaticae Brahmanicae Sidharúbam dictae, quae in bibliotheca non exstat, quam tamen ego possideo cum integro & correcto textu. Maior itaque haec grammatica in India est inquirenda, ubi eius exemplaria haud difficulter comparari possunt, dummodo peculio, urbanitate & comitate apud Brahmanes ea aliquis procuret. (1)

N. III. *Grammatica & dictionarium vulgaris linguae Malabaricae*. Codex manuscriptus in 4. Quemadmodum grammatica Grandonica *num.* 2. nullum auctoris nomen prefesert, ex charactere tamen manus propriae aliisque evidentibus indicis R. P. Hanxleden esse dignoscitur, ita pariter hic codex *num.* 3. auctoris nomine destituitur. Est autem auctor R. P. *Faraz* Lusitanus e S. I. primo regni Madure Missionarius, deinde collegii ac seminarii Ambalacatensis in Malabaria Rector. Hic dum anno 1790. irruentem intra vallum regni Travancorensis ad oppidum Ambalacata exercitum, bellumque Nabab Tipu Sultan principis fugeret, ac Coccinum versus cymba veheretur, in itinere morbo, molestiis, senio confectus decessit, & sepultus fuit in ecclesia *Cettiatl* Carmelitarum Discalceatorum parochia. Grammaticam quam exhibet, descripsit a R. P. Hanxleden, dictionarium ipse composuit, sed hoc orthographicis erroribus & vocabulis incorrectis, obsoletis, Tamulicisque scatet.

N. IV. *Grammatica Damulica Bartholomaei, Ziegenbalg*. Halae Saxonum anno 1716. edita. Auctor characterum seu elementorum & linguae Samscrdamicae imperitus, cum horum formam in horto Malabarico anno 1678. Amstelodami edito offendisset, totus attonitus in praefatione ad suam grammaticam exclamat, *nescio*, *cuius imperitia*, *aut incuria factum sit*, *ut illa permultum discrepent a genuina characterum Malabaricorum* (nempe Tamulensium qui improprie Malabarici dicuntur) *forma*, *adeo ut ipsis etiam Indis* (nempe idiotis) *ignota sint*. Pag. vero 9.

(1) Grammaticam & dictionarium Samscretanicum (Samscrdamicum) bibliothecae regiae Parisiensis num. 283. refert in catalogo codicum mss. Stephanus Fourmont. Qua lingua aut quibus elementis in regulis tradendis utatur, an genuina sit an vero alicuius gentilitiae Indicae linguae, non mihi constat. Ita pariter Grammaticae Samscrdamicae *Mugdha bhóda* meminerunt Calcuttenses Angli in libro *Asiatik researches* tom. 1. pag. 354. Calcuttae anno 1788.

ro 9. ſcribit, *Bitá* pater pro പിതാ *pidá*, quae vox eſt Samſcrdamica, *Matá* mater pro മാതാ *mádá*, *Kirubei* gratia pro കൃപാ *Krbá*, quod non *gratiam*, ſed *miſericordiam* ſignificat, *Púmi* terra pro ഭൂമി *bhúmi* terra, *Mánaſchu* voluntas pro *manaſſa* voluntas, *Schádi* genus pro ജാതി *giádi* genus; tribus ſeu caſta Luſitanis, & pag. 14. *Tſchudenágia Saruwèſuren* Deus filius pro *Sudenáguia Sarvèshvaren*. Ita alia vocabula Samſcrdamica per gentilitiam Tamulicam linguam eiuſque elementorum defectum iam corrupta, ipſe magis corrumpit per litteras & pronuntiationem Europaeam. സുതഃ *Sudá* Samſcrdamice *filius*, vide Amaraſinha *Sect. Manushavarggam*. സുതൻ *Suden* Malabarice *filius*, vide dictionarium R. P. Hanxleden. Ziegenbalg ſcribit *Tſchuden*, quia lingua Tamulica deſtituitur littera Samſcrdamica സ *s*. Sed quid inde obvenit? ച്യുതഃ *Ciuda* more Italico, & *Tſchuda* more Germanico aut Danico ſcriptum ſonat *luſorem*, *nugigerulum*, *impoſtorem*, idem plane quod Malabaricum & Tamulicum *Ciuden* vel *Tſchuden* a Ziegenbalgio deſcriptum. Dum igitur is ſcribit *Tſchudenágia Saruwéſuren*, quod ad litteram ſonare deberet: *filius qui eſt omnidominus* ſeu *univerſi Dominus*, is palam & aperte ſuo ſcribendi modo corrupto aliam ſignificationem praedictis verbis appingit nempe, *luſor*, *impoſtor*, *qui eſt univerſi dominus*. Itaque verum eſt ob elementorum defectum, quo lingua Tamulica, Indoſtana, Maráshtica, Nagarica, aliaeque gentilitiae ſeu nationales Indicae linguae a matre Samſcrdamica deſcendentes laborant, has linguas gentilitias corruptas eſſe, per eas matrem Samſcrdamicam corrumpi, vocabula intricari, atque ſignificationes dictionum primigenias ambiguitatibus ſcatere. Neceſſe ergo eſt, ut maternae Samſcrdamicae linguae ſtudio etiam illi incumbant, qui gentilitias Indicas linguas callent. *Amaraſinha*, *Sidharúbam*, *Parva*, aliique Bra-

Brahmanici libri indefeſſo ſtudio & intento animo ſint legendi. Ex his iam patet, grammaticam Damulicam pretio illo, quod eidem tribuit auctor ipſe Ziegenbalg, aeſtimari non debere. Confer grammaticam Samſcrd. *pag.* 40. Item *Ioannis Clerici* artis criticae *part.* 2. *c.* 5. *reg.* 4. *&* *p.* 2: *c.* 12. *reg.* 11.

V. *Grammatica Tamulica auctore R. P. Conſtantio Ioſepho Beſchl e S. I. Miſſ.* typis edita anno 1739. in 8. Addita fuere aliqua ab egregio viro D. Walther Miſſionario Dano Trangambariae. Haec itaque grammatica Trangambariae vulgata, infinitis paraſangis Ziegenbalgianam ſuperat, correctior eſt & tutior. Exſtat praeterea R. P. Beſchi linguae Tamulicae peritiſſimi viri vulgaris Tamulicae linguae dictionarium manuſcriptum, cuius exemplaria plura in India vidi. Accedunt hymni varii, cantilenae ſacrae ab eo compoſitae, quae hodiedum ab Indis orae Piſcariae & Coromandelicae canuntur, ut hymni & cantilenae ſacrae R. P. Ioannis Erneſti Hanxleden a chriſtianis Malabarenſibus.

Num. VI. *Grammatica Tamulica Bartholomaei Ziegenbalg.* liber manuſcriptus ab illo Halae Saxonum edito tranſumtus per R. P. Anaſtaſium a S. Hieronymo Carmelitam Excalceatum Malabariae Miſſionarium.

Num. VII. *Grammatica linguae vulgaris Malabaricae*, liber manuſcriptus. Auctor eſt Illuſtriſſimus, ac Reverendiſſimus D. Angelus Franciſcus a S. Thereſia Carmelita Diſcalceatus Epiſcopus Metelopolitanus & Malabariae Vicarius Apoſtolicus. Grammaticae adiectum eſt dictionariolum eiuſdem linguae Malabaricae. Utrumque opuſculum tyronibus huius linguae accomodum eſt, ſed non ſatis correctum, nam ortographiae erroribus ſcatet. Exſtat praeterea in ſcriniis Verapolitanis diarium manuſcriptum eiuſdem auctoris ſucceſſuum quotidianorum miſſionis Malabaricae, qui a tempore ſuſcepti Vicariatus Apoſtolici inter chriſtianos S. Thomae evenerant, ubi multa de Mar Gabriele Neſtoriano Adorbiganae provinciae ad Amrem Epiſcopo, qui ementita fide Romana diu eccleſiam Malabaricam turbavit, narrantur. D. Angelus Franciſcus in Epiſcopum electus fuit anno 1700. 20. Februarii, conſecratus a Mar Simeo-

meone 22. Maii, decessit 17. Octobris anno 1712. hora 7. matutina zelo Apostolico, virtutum exercitatione, fama sanctitatis clarissimus. Ossa eiusdem Verapoli in ecclesia ad latus Evangelii condita requiescunt.

Num. VIII. *Grammatica Malabarica*, liber manuscriptus eodem auctore. (1)

Num. IX. Codex chartaceus manuscriptus in 4. continet

1. Alphabetum linguae Talinganicae quae obtinet in peninsula Indiae media usque ad fluvium Krshna in regno Golkonda & tota ora Orixae. Hoc alphabetum linguae Samscrdamicae sacrae sonos mirifice reddit ac ad eam scribendam maxime idoneum est, ut Alphabetum Granthamicum seu Malabarico Samscrdamicum & Nagaricum, quod exhibent Calcuttenses Angli in libro *Asiatick researches tom.* 1. Alphabetum, & grammaticam Talinganicam affert Stephanus Fourmont in catalogo codicum mss. bibliothecae regiae Parisiensis *num.* 223.

2. Continet Alphabetum Malabarico Tamulicum seu linguae vulgi Malabarici *Maleálma* dictae, de qua vide Alphab. Grandonico-Malabaricum sive Samscrudonicum typis s. Congr. de Prop. Fide editum anno 1772. *pag.* 10.

3. Continet Alphabetum *Carsciunicum*, quod in Malabaria ex Chaldaicis litteris efformatum sacerdotibus indigenis inservit ad res christianas sacras vulgari Malabarico sermone scribendas, & vulgi notitiae subtrahendas.

4. Continet aliqua praecepta medica Malabarica, hymnum ad B. V. M., Alphabetum Samscrdamicum, litteras circulares ab Episcopis & Missionariis ad ecclesias Malabaricas scriptas, catechismum parvum, sermonem de passione Domini.

Num. X. *Dictionarium Malabarico-Lusitanum*. Liber manuscriptus in 4. Auctore R. P. Hanxleden, qui illud perduxit usque ad litteram T., reliquas addidit D. Antonius Pimentel Archiepiscopus Cranganorensis vir linguae Malabaricae & Chaldaicae peritus, qui ob hanc peritiam ab indigenis Malabaricis *Bud-*

(1) De his codicibus Malabarensibus iam paucis disseruit eruditus vir Iohannes Christophorus Amadutius in praefatione ad Alphabetum Grandonico-Malabaricum, quod vide *pag.* XVII. *& seq.*

Budhimetran, hoc eſt, Epiſcopus ſagax & doctus vocabatur. Auxit deinde hic ipſe dictionarium R. P. Hanxleden & ſuo nomine novum hoc opus protulit, cuius aliqua exemplaria manuſcripta in Malabaria circumferuntur. Haec duo dictionaria dum correcta, & ab amanuenſium erroribus expurgata ſunt, omnibus aliis praeſtant, nam illud R. P. Hanxleden a P. Hauſegger deſcriptum correctiſſimum eſt, & genuinis vocabulis Samſcrdamicis ex vocabulario Brahmanico *Amaraſinha* deſumtis refertum, aliud vero D. Pimenteli verborum copia & varietate praeſtat. Utrumque charactere utitur Malabarico-Samſcrdamico & Indicas voces Luſitano ſermone explicat. (1)

Num. XI. *Dictionarium vulgaris linguae Malabaricae*. Liber manuſcriptus in fol. auctore R. P. Clemente a Ieſu Carmelita Diſcalceato Malabariae Miſſionario. Poſt dictionarium P. Hanxleden & D. Pimenteli hoc dictionarium primo loco recenſeri meretur, nam correctum eſt, ab erroribus immune & vocabulis praeſertim ad communem vitae conſuetudinem neceſſariis inſigne. Obiit R. P. Clemens vir charitate erga pauperes, doctrina & linguae Malabaricae peritia praeſtantiſſimus, meus olim in miſſionibus ſodalis, anno 1782. 19. Octobris, ſepultuſque fuit Verapoli. Auctor eſt *Alphabeti Grandonico-Malabarici* de quo ſupra, & alterius libri Romae lingua vulgari Malabarica editi ſub hac inſcriptione: *Chriſtianae legis brevis explicatio* Romae anno 1773.

Num. XII. *Vocabulario Tamulico com a ſignificaçam Portugueza compoſto pello P. Antam de Proença da Companhia de Ieſu Miſſionario de Madurey*. Liber editus anno 1679. 30. Iulii in oppido Ambalacatta in Malabaria per Ignatium *Alchamoni* indigenam Malabarenſem qui characteres Tamulicos in lignum inciſos curantibus PP. ſocietatis tunc Ambalacatae miſſionariis primus protulit atque hoc vocabularium Tamulicum impreſſit. Vocabularium hoc ſuo calculo approbavere P. Antonius Pereira, P. Valerianus Cataneus, P. Ioannes de Maya aliique miſſionarii.

(1) Hoc dictionarium nos in grammatica Samſcrdamica & ſyſtemate Brahmanico citavimus ſub *num.* 9. quem numerum heic mutare oportuit. Dictionarium hoc inſcribitur: *Vocabulario da lingoa Malavar*.

rii. Concinnatum fuit ex ſcriptis P. Ignatii Bruno, P. Roberti Nobili, P. Emanuelis Martins, ex opuſculo Flos Sanctorum inſcripto in ora Piſcaria impreſſo, ex vocabulario Tamulico in urbe *Iafanapatam* in inſula Ceylan confecto per P. Bruno, atque ex ſcriptis P. Roberti Nobili vocabulis Samſcrdamicis refertis. Vide praefationem auctoris in qua multa tradit de imperfectione characterum & linguae Tamulicae. Ex. gr. vocabulum *Cayam* legi poteſt *Gayam*, & utrumque apud Tamulicos iiſdem litteris ſcribitur, primum tamen ſignificat *corpus*, alterum *vulnus* &c. Ad calcem operis exſtat grammatica Tamulica inſcripta, *Arte Tamulica compoſta pello P. Balteſar da Coſta Miſſionario de Madure*. Haec deſcripta fuit Verapoli anno 1685. 25. Iunii a R. P. Petro Paulo a S. Franciſco Carmelita Diſcalceato olim miſſionario Malabariae, deinde Archiepiſcopo Ancyrano & Vicario Apoſtolico regnorum magni Mogolis. Character eſt nitidus & correctus. Vocabularium R. P. Antonii a Proença de quo ſupra, elegantia vocum, nitore & correctione linguae praeſtat, ſed characteres, utpote in lignum inciſi, luridi ſunt & indiſtincti, haec tamen ſatis demonſtrant linguarum Indicarum ſtudium & impreſſionem codicum Indicorum a miſſionariis catholicis primo caepiſſe, ac proinde criminationes, quas nonnulli Angli & Galli in eos iniiciunt, falſas & flocci faciendas eſſe. (1)

Num. XIII. *Theſaurus linguae Indianae*. Codex manuſcriptus in *fol.* auctore R. P. Franciſco Maria Cappuccino provinciae Turonenſis, olim in Diarbekier, deinde Surate in India miſſionario. Fata huius viri traduntur *pag.* 424. eiuſdem Theſauri. Is dictionarium hoc bibliothecae S. Congregationis donavit anno 1704. ut conſtat ex appocha Illuſtriſſimi ac Reverendiſſimi D. C. A. Fabronii tunc eidem S. Congr. a Secretis. Hoc idem correctum fuit a P. Caſſiano a Macerata altero Cappuccino

(1) Flos ſanctorum de quo heic mentio, typis Tamulicis editus fuit characteres Tamulicos curante & ſcalpente R. P. Ioanne Faria S. I. in ora Piſcaria Miſſionario anno 1578. Anno praecedenti 1577. Ioannes Ganſalvez Hiſpanus laicus S. I. iam alios Indicos characteres ſcalpſerat, quibus prima chriſtiana catecheſis in India vulgata fuit. Vide librum inſcriptum: *Oriente conquiſtado a I. C*, auctore P. Franciſco a Souſa. *Lisboa anno* 1708.

cino Indiae missionario, ut patet ex altera appocha ab Eminentissimo Card. Borgia tunc Sac. Cong. a Secretis ad calcem libri exstante. Hoc igitur dictionarium linguae vulgaris Indostanae, prout ea in urbe Suratensi in usu est, agente cumprimis & favente Emo D. Cardinali de Bernis, domino Anquetil du Perron Lutetiam Parisiorum missum fuit, qui illud anno 1784. bibliothecae restituit, ut patet ex epistola ab eo 12. martii 1784. Lutetia scripta, in qua Anquetil ita loquitur: *Ce bienfait vraiement royal* (nempe submissio libri Lutetiam summo Pontifice annuente facta) *me rend l'ardeur, qui dans le feu d'une jeunesse bouillante, mais réflèchie, m'avoit fait franchir les Ghates, braver les èlemens, les climats, en devorer les difficultés de trois langues mortes, le Zend, le Pehlvi, & le Samskretam*. Et infra: *J'ai copié en entier le Thesaurus linguae Indianae, sans, parlant humainement en omettre un ïota, cet ouvrage sera le fond du dictionnaire Maure-Persan-François & Latin, que j'ai preparè*. Et infra: *En copiant la colonne Indostanne, j'ai vu avec ètonement, que la quatrieme colonne, qui en prèsente la lecture, ne la rendoit pas complètement &c.* *Primo* ergo, quartam columnam quae est Indostana, lectio Europaea non reddit ex confessione ipsius D. Anquetilii. *Secundo*, in multis locis deficit textus Indostanus, quod itidem fatetur Anquetil. *Tertio*, textus hic correctus fuit a P. Cassiano a Macerata. *Quarto*, R. P. Franciscus Maria dictionarium hoc in urbe Surate composuit, nempe secundum linguam quae ibi obtinet, & quae certe non est lingua sacra Samscrdamica mater, sed nationalis & gentilitia illius gentis a Samscrdamicá descendens, ac proinde corrupta & multis vocabulis Persicis & Arabicis inquinata. D. Anquetil dictionarii huius exemplar in urbe Surate viderat apud RR. PP. Cappuccinos, & cum vacuis manibus in Europam redivisset, tum demum illius recordatus est, illudque ex bibliotheca S. Congregationis postulavit. *Quinto*, ഗ്രഹണം grehanna *ecypsis* vocabulum est Samscrdamicum. ഗ്രഹം greha *planeta*, ഗ്രഹസ്ഥിതി grehastidi *situs planetae*, dictiones sunt vocabularii Brahmanici Amarasinha, quod nec R. P. Franciscus

ciſcus Maria, nec D. Anquetil umquam legit. Cum igitur *Grebanna*, & non *Greben*, liber *Amaraſinha* reddat, *Greben*, prout ſcribitur *in theſauro linguae Indoſtanae*, abſque omni dubio vocabulum eſt Suratenſe gentilitium corruptum. Ita pariter ſcribitur ibidem Bout pro Bhuda *daemon*, *larva*, dên pro dána *donum*, ſaheb pro kartá vel nátha *dominus*, zok pro ſugha *voluptas*, nócſan pro násha *damnum* &c. Haec & alia infinita vocabula quae in *theſauro linguae Indianae* afferuntur, palam & aperte indicant R. P. Franciſcum Maria linguae Samſcrdamicae imperitum fuiſſe, vocabula Indica ex gentilitio Suratenſium uſu conſcripſiſſe, nullam grammaticae Samſcrdamicae & vocabularii Brahmanici Amaraſinha notitiam habuiſſe, aut non legiſſe, Theſaurum ipſius utpote ex multis adulterinis numis collectum iam ex parte a P. Caſſiano expurgatum fuiſſe, Perſicis & Arabicis dictionibus ubique ſcatere, nam *Saheb* dictio eſt Arabica aut Perſica, non autem Indica aut Samſcrdamica. His igitur perſpectis, cum D. Anquetil du Perron hoc &.non alío libro uſus ſit in ſuis diſquiſitionibus Indicis; cum *Theſaurus* hic baſis ſit dictionarii Indici quod ipſe praeparavit; cum nec grammaticam nec vocabularium Brahmanicum umquam legerit, aut ſaltem nihil omnino ex eo adduxerit, mirum ſane cuique videri debet, quomodo ipſe trium difficillimarum linguarum aſperitates tam facile devoraverit, quomodo Samſcrdamica vocabula explicaverit, quomodo tanto auſu res Indicas turbaverit, quomodo ſeriem antiquiſſimam regum Indicorum texuerit, quibus modis etymologias dictionum Indicarum paſſim & perquam liberaliter ubique tradiderit.

Confer Anquetilii *Recherches hiſtoriques & geographiques ſur l' Inde*, prem. part. à Berlin 1786. pag. XXVII. *Ie vais donner la ſuite des Rois de l' Inde, priſe du Tedzkerat Aſſalattin, qui l'a tirée des livres Samskretans*. Et cur eam non affert ex ipſis ſinceris libris Samskrdamicis? cur ipſe eos non legit, cum ſcribat ſe omnes Samſcrdamicae linguae difficultates devoraſſe? cur ex Perſicis fontibus corruptis haurit aquas, quas ex Indicis haurire oportebat? Profecto ſi librum Samſcrdamicum *Tudhiſhtira*, qui de his Indicis regibus belliſque eorum differit, co-

gnovisset, reges & bella illa fabulosa esse, ac Indicam mythologiam, non autem historiam continere perspexisset. Vocabulum *Yudhishtira* pag. XXXIII. scribit Djedaschter, *Arginua* corrumpit in Ardjen, *Vâsudéva* in Basdeo, *Sahadéva* in Schahdeo, & *part.2. pag.* 298. *ac seq.* Indicum deum Vishnu, quod vocabulum ipse scribit Beschen, *Michaelem*, Brahma deum *Gabrielem*, Shivam seu Mahàdeva, *Esrafil* hoc est *Raphaelem* ex Arabicis & Persicis recentibus somniis appellat. Profecto hoc non est res Indicas elucidare, sed pervertere & intricare. (1)

CODICES CORTICEI SEU EX PALMARUM FOLIIS CONFECTI

Num. XIV. Exstant in bibliotheca S. Congregationis plures codices corticei, seu ex palmarum foliis confecti & stilo ferreo vel chalibeo exarati, qui mos inter Orientales quam antiquus sit, indicant Iobi verba 19. 23. *Quis mihi det ut exarentur* (sermones mei) *in libro stilo ferreo &c.* Et Plinius l. 13 hist. nat. c. 11. *In palmarum foliis primo scriptitatum*. Malabarenses Indi hodiedum in suis libris conscribendis hunc morem sequuntur, & rarissimi ii sunt libri, qui calamo in charta exarati exsistant. Hi ipsi libri chartacei non a gentilibus, sed a christianis conscripti fuerunt, neque ego umquam inter eos codicem chartaceum a gentilibus scriptum vidi. Codex itaque corticeus quem num. XIV. insignivimus, gentilitius est lingua scriptus Malabarica, sed multis vocabulis Samscrdamicis permixta. *Primo*, continet duo folia ad medicam artem spectantia, sed superstitiosis praeceptis referta, cum ad evellendas arborum radices ortum, boream, austrum, & occasum spectandum esse doceat, & quasi hoc radicibus illis virtutem aliquam tribuat, minutim omnia prosequatur. *Secundo*, alia pauca continet folia, quorum primum deo ഹരി Hari seu Vishnu valetudi-

nis

(1) Confer praefat: Iohannis Christophori Amadutii ad Alphabetum Brahmanicum Romae 1771. *pag.* XIV. Asiatick researches *tom.* 1. *pag.* 261. Iohannis clerici artem criticam *par.* 2. *cap.* 5. *reg.* 4.

nis conservatori inscribitur & consecratur. Sequuntur orationes magicae & superstitionibus plenae sed apicibus adeo informibus descriptae, ut vix legi possint. *Tertio*, continet alterius auctoris praecepta medica, quae incipiunt ab invocatione deorum *Hari Sbri Gannavadaye namà*, id est: *Harì Sbrì* Vishnu deo beato *&* *Gannabadì deo* seu Iano Indico *adoratio*. Ibidem herbae medicae plures describuntur, atque ex earum praeparatione & commixtione superstitiosa virtus quaedam eas summenti promittitur sive ad acquirendas opes, sive ad ineundam administrorum gratiam & amicitiam, sive ad pellendum inimicorum odium, sive ad usum turpem. Comixtionibus herbarum adduntur orationes *mandra* dictae, quibus dii deaeque invocantur, & potiones consecrantur. En ex illis unam. *Om! namó Bhagavan mukkilla ciatta mugham tlrivullone Kadavattuvalàl ní codutta tala nóvum, talacuttum, tala codighnayum vittu póga, Svahá*. En illius litteralem versionem. *Fiat! adoratio tibi Bhagavan* (nempe deo Shivae seu Mahadêvae), *dolores capitis*, *punctio & vertigo capitis, quam tu dedisti, pereat, exstinguatur, dissipetur*. Heic animadvertendum est, Shiva deum destructorem seu virtutem destructricem esse ab Indis credi, & quia generans & destructor est, seu symbolum solis generantis, vivificantis & destruentis, hanc orationem ad eum dirrigunt, atque molestiam & dolorem capitis, quae utique ad destructionem individui tendit, per eum expelli tollique postulant. *Quarto*, codex hic continet descriptionem trianguli, pentagoni, hexagoni & horoscopi. Ad latera horum angulorum variae mysticae litterae descriptae exstant, atque illis variae orationes adduntur, quas si descriptas in foliis palmae ex collo pensiles gerant, aut sub lapide in domo aut horto defodiant, alteri damnum inferri, daemonem inde expelli, ab eo liberari, vel viceversa ibi ligari posse credunt. Confer. Strab. lib. 15. de Indis differentem. *Cum magicis carminibus & ligaturis medicinam affingere, alios esse quorum quidam divinatores, incantatoresque sint, & consuetudinum & dictorum circa defunctos non ignari*.

Num. XV. Codex corticeus Malabaricus praecepta medica tradit calaplasmata *Kushamba* dicta, conficiendi, & decocta *Lébam* nuncupa-

cupatà apparandi artem docet. Incipit ab hac invocatione ഹരിഃ ശ്രീ ഗണപതയെ നമഃ അവിഘ്നമസ്തുഃ ഗുരുവെ ശരണം ഗുരുഭ്യൊ നമഃ വെദവ്യാസായ നമഃ Hari Shri Ganuavadaye namá. Avighnamaſtu. Guruve Sharanam, Gurotyo namá, Vedavyáſáya namá. Id eſt: *Vishnu deo & Gannesbae* (Iano (*deo adoratio. Obſtacula tollantur. Magiſter mi* (nempe tu Deus Iane) *mea ſalus & ſpes. Magiſtro adoratio ! Vedavyàſae* heſycaſtae *adoratio* ! Poſt hanc invocationem incipiunt *Slogam* ſeu ſententiae vel verſus Samſcrdamici quos iuvenes medici memoriae mandare ſolent, ut data occaſione & neceſſitate medendi, eo facilius medicorum praeceptorum recordentur, atque ſecundum haec praecepta opportuna remedia morbis apponant. Quare dum infirmi decumbentis cubiculum ingrediuntur, primum hos verſus recitant, deinde quid infirmo agendum ſit, praeſcribunt. (1)

In eodem codice multae in margine quaeſtiones ad ſuperſtitiones & divinationes ſpectantes proponuntur, v.g. an hic vel ille probus ſit, an vero nequam; an haec vel illa pariet ſi in uxorem ducatur, an hic vel ille quaeſitam pecuniam obtinebit, an longam vitam poſſidebit &c. His quaeſtiunculis ex parte oppoſita textus reſpondet, ſed nulla futuri ratio, aut indicii cauſſa affertur, unde videntur haec ad manuum inſpectionem referri, cui magi & necromantes Indici cumprimis addicti ſunt. (2)

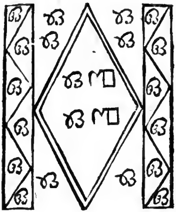
Num. XVI. Codex corticeus ex foliis palmae conſtans medica tradit praecepta, quibus ſub finem adiiciuntur invocationes & orationes ad deum Shiva, ad deam Káli, Laekshmi &c. atque alia nonnulla ad necromantiam, ad magiam, ad divinationem & aſtrologiam iudiciariam ſpectantia.

Num.

(1) His *Slogam* ſeu ſententiis ſcriptus eſt liber Amaraſinha, Bhágavada, Yudhishtira, Vyágarna & Mágha, qui apud me exſtant.

(2) Quam frequentes fuerint olim etiam in Italia fatidici & divinatorii hi libri, argui poteſt ex Suetonio in Octavio pag. 84. *Quidquid fatidicorum librorum graeci latinique generis, nullis vel parum idoneis auctoribus vulgo ferebatur, ſupra duo millia contracta undique cremavit* (Auguſtus Octavius), *ac ſolos retinuit ſibyllinos; hos quoque delectu habito.*

Num. XVII. Codex corticeus parvus ſed denſus,totus de magia, divinatione & ligaturis magicis agit. Plurimi in eo exſtant circuli magici, trianguli, quadranguli, pentagoni, hexagoni litteris magicis inſcripti,quibus Indi hodiedum, ut olim Aegyptii & Perſae maximam virtutem ſive ad morbos pellendos,ſive ad daemones compeſcendos ineſſe putant.Inter hos magicos angulos numeratur unus, qui പാതിരാപഞ്ചമിചക്രം. Pádirápangiami ciacram inſcribitur, ſeu *circulus mediae noctis quintae diei lunaris*. Hunc ita pingunt

In hac figura litterae latterales in columnis exſtantes ഓ ò, vel ഒ denotat voculam ഓം. *Om*, *fiat*, *amen*, *volo*, *fiat*. De hac invocatione eiuſque virtute iam ſupra diſſeruimus. Quemadmodum igitur Indi mundum hunc, litteras, ac omnes res viſibiles ope huius particulae ſeu invocationis per deum Ishvara ſeu dominum, & per deam Bhaváni ſeu naturam uxorem eius productas fuiſſe credunt, ita hac eadem particula *Om* ligaturis ſuis, orationibus, herbis, circulis, foliis palmae ſcriptis virtutem aliquam tribui poſſe exiſtimant, qua morbi pellantur, larvae & genii mali diſſipentur, incolumitas corporis reſtituatur, ſi eam vocem in folio palmae pentagono, triangulo aut he-

hexagono inſcriptam ex collo geſtent. Igitur huic circulo *Salus* non adſcribitur ob nudam pentagoni, hexagoni, aut trianguli formationem eique annexam ſuperſtitionem, quod exiſtimat Pierius, et praeſertim P. Athanaſius Kircher *Arithmologiae ſive de abditis numerorum myſteriis*, Romae 1665. *part.* 5. *cap.* 1. *de magicis amuletis pag.* 216., Sed hexalpha, pentalpha, quadrangulus, aliaeque his ſimiles figurae dum ſive numeris, ſive myſticis litteris inſcriptae ſunt, ſalutem, incolumitatem, geniorum malorum expulſionem, corporis conſervationem afferre creduntur ob particulam ſeu voculam *hum* & *om*, quas creator dominus ad naturam perſonificatam pronuntiaſſe, & quarum virtute omnia creaſſe dicitur. Quae quidem voculae cum divinae & immenſae virtutis eſſe credantur, per eas in circulis deſcriptas a malis liberari, & bonis cumulari Indi, Perſae, Aegyptiique credebant. Confer Plutarch. de Iſide. *Hecataeus Aderita hoc verbo* (*Amun*, quod corruptam eſt ab *Om* vel *Am*, & *hum*) *invicem uti Aegyptios ait*, *cum alter alterum vocat*. Qua nempe ratione etiam Ishvara ſeu Dominus Creator naturam uxorem ſuam vocaſſe fingitur. *Eſſe enim vocem invocativam* (*hum*, vis ne, *Om*, volo, fiat), *& cum principem deum eumdem cum univerſo putent*, *utpote obſcurum & abſconditum*, *vocari ab iis & orari Amun dicentibus*, *ut prodat ſe*, *ac conſpiciendum ſe praebeat*. Hoc nempe modo prodidit ſe, ac conſpiciendum praebuit Ishvara ſeu Dominus naturam uxorem ſuam vocando *hum*, *vis ne*, *ut tera*, *aqua*, *ignis creetur*? Cui natura uxor reſpondit: *Om*, *volo*, *fiat*, *Amen*. Nec obſtat, quod Manetho de hac invocationis forma nihil dicat; non obeſt, quod Aegyptii ac fortaſſis etiam Graeci *Amun* ſive Iovis ſive Oſiridis nomen eſſe crediderint, nam Manetho Sebenita adhuc fatetur, ea voce *occultatum* & *occultationem* ſignificari, & Indi hodiedum credunt *Om* triadis Indicae, aut Ishvarae ſeu Domini Creatoris nomen eſſe, quod hac de cauſſa devotiſſime ſemper pronuntiant. Voculae itaque hae invocativae antiquiſſimae, quae Geneſeos voculae *Fiat* in obſcura caligine demerſae memoriam recte excitant, eiuſque veritatem probant, temporum longitudine, edacitate, et vetuſtate, promiſcuis nominibus, dialectorum varietate, confuſisque

tra-

traditionibus necessario corrumpi debuerunt, iisque varia significatio affingi. Strabo de Aegyptiis sacerdotibus suo tempore in Aegypto superstitibus lib. 17. animadvertit: *Heliopoli domos amplas vidimus, in quibus sacerdotes habitabant. Immo dicunt hanc olim sacerdotum habitationem fuisse, hominum philosophiae & astronomiae deditorum. Nunc is ordo ac studium defecit, nec quisquam nobis tali exercitio praeesse ostendebatur, sed homines tantum qui sacrificia curarent, atque ritus eos peregrinis commonstrarent.* Et infra de Eudoxo et Platone in Aegypto cum sacerdotibus versante ait: *Ambo cum sacerdotibus annos 13 sunt versati, ut quidam volunt; nam cum sacerdotes illi & in rerum caelestium scientia praestarent, essentque mystici & incommunicabiles, tamen & tempore & obsequio exorati, nonnulla praecepta commonstrarunt, plurima enim barbari occultabant.* Platoni itaque aliisque auditoribus Graecis Aegyptii sacerdotes pauca communicarunt, et tempore Strabonis eorumdem sacerdotum scientia et studium iam conciderat. Quid igitur mirum, si invocationis et creationis mundi vocula *Amun*, seu *Om*, *hum*, vel *Am*, *hum*, iam tunc inter Aegyptios obscura, intricata, et corrupta fuit, quae tamen ex Brahmanicis libris, si ii recte intelligantur, aperta et perspicua redditur, ac luculenter demonstrat, Indos, Aegyptios, Persas; Tibetanos hanc invocationem semper ut sacram et mysticam tenuisse, ei virtutem immensam attribuisse, illius descriptione amuleta sua insignivisse. Itaque amuleta haec, vocula ista, numeri, pentalpha, hexalpha, aliaeque figurae similes, inventiones non sunt Gnosticorum, quod loco citato comminiscitur R. P. Kircher eiusque sequaces, qui haec omnia intricarunt, et ex his ubique Gnosticorum somnia ac Manichaeismum protrudere conati sunt. In figura Indica a nobis descripta in medio quadranguli inscripta exstat haec vox: ഒന്നു onnu, ഒന്നു onnu, id est, *unum*, *unum*. Haec igitur est μονὰς monas Pythagorae, Platonis, Aegyptiorum sacerdotum, et Brahmanum Indorum. Macrobius *in somn. Scip. l. 1. c. 6.* ait: *Unum autem quod monas, id est unitas dicitur, & mas idem & femina est*, tale m ex utroque sexu deum Ishvara esse Brahmanes dicunt)

I *par*

par idem atque impar, *ipse non numerus*, *sed fons*, *&* *origo numerorum*. *Haec monas initium finisque omnium*, *neque ipsa principii aut finis sciens*, *ad summum refertur Deum* .... *Haec illa est mens e summo Deo nata*, *quae vices temporum nesciens*, *in uno semper quod adest*, *consistit aevo*, *cumque utpote una non sit numerabilis*, *innumeras tamen generum species & de se creat*, *& intra se continet &c.* Vide etiam *cap. 6.* et ibi triangulum cum numeris descriptum. Haec autem Macrobius ex Pythagorae et Platonis sententia affert, igitur Gnosticorum inventiones et somnia non sunt, nam haec his philosophis multo recentiora sunt. His positis, non diffiteor lapsu temporis Pentalpha et Hexalpha, aliasque figuras corrumpi, intricari, detorqueri, alieno sensu explicari, quin immo superstitionibus coinquinari potuisse. Medulla tamen rerum est spectanda, non cortex. Figurae a nobis supra descriptae in hoc Indico codice adiicitur oratio: *Om! Ciandiga dévi vágnuga*, *svahá*. Fiat! *dea Ciandiga exi*, *svahà*. Id est, te deam ciandiga, quae malus genius femineus est, per deam Svahà coniuro, ut ex hoc corpore exeas. Alia oratio ad deam Bhavàni seu Pàrvadi: Om, *namò Bhagavado*, Om, *panciamughi yumé*, Om, *panciamughi yumé*. Om, *fiat! Adoratio tibi quinque vultuum domina*. Om, *fiat! Adoratio tibi quinque vultuum domina*. (1) Alia Oratio ad deum Brahma, Vishnu, et Shiva: *Om Brahmanàna tànnu*, *Om*, *Vishnúvinàna tànnu*, *Om*, *Ishvarenàna tànnu*, *níruninnapole nilkenam*. Fiat! per deum Brahma te (humorem malignum seu tumorem corporis) coniuro, ut subsideas et dissiperis, Om, fiat, per deum Vishnu te coniuro ut subsideas, Om, fiat, per deum Ishvara (qui est Shiva) te coniuro, ut subsideas eo situ quo prius occultus stetisti Alia ad deam Kali: *Hum*, *Panghi namá*; *hum*, *Varàbi namà*; *hum*, *Bhadrakàli namà*; *hum ummatta Vairavi namà*. Hum, Panghi lutosa seu humida dea tibi adoratio, hum por-

(1) Utraque haec oratio ad deam Bhavani, Párvadi, Káli, seu ad deam lunam malignam, cuius symbolum dea Káli est, dirigitur. Confer supra dicta de dea *luna* & *natura*. Primo itaque Indi astra, deinde post astrorum in simulacra transformationem, haec ipsa simulacra malis bonisque geniis animata fuisse crediderunt, creduntque hodiedum. *La doctrine des Chinois a de tout temps attribué des esprits aut quatre parties du monde*, *aux astres*, *aut montagnes*, *aux rivieres*, *aux villes &c.* De la Loubere *tom. 1. pag.* 504. Hos genios pariter omni tempore adorabant Indi.

porcina ſeu vultum porcinum , dentes exſtantes et porcinos praeteferens tibi adoratio , hum Bhadrakàli dea bona et fuſca tibi adoratio , hum domina furibunda & caſtigatrix tibi adoratio . Diximus in ſyſtemate Brahmanico deam Pàrvadi ſub duplici forma in India repraeſentari, nempe ut generatricem et deſtructricem, ut bonam et malignam. Ut perverſa et maligna eſt, morbos ciere, et populum caſtigare creditur, et dum talis eſt horribili forma , porcinis dentibus proſtantibus exhibetur . Vide Syſt. Brahmanicum *pag. 99. & ſeq.* Ad hanc igitur deam ſecundae formae haec oratio dirigitur . Particula *hum* una eſt ex duabus ſacris voculis , quae tamen ob ignorantiam primigeniae ſuae ſignificationis voculae *Om* ſubſtituta fuiſſe videtur, ordine enim et ſenſu naturali legendae ſunt hoc modo : *Hum*, *nonne* ? *Om* , *ita* , *omnino*, *amen, fiat* . Vide de commutatione et inverſione harum particularum ſacrarum in orationibus Indicis grammaticam Samſcrdamicam *pag.* 50. 51. *& ſeq.* In eodem hoc codice dicitur, quod ſi oratio praedicta in folio palmae exarata in os gallinae introducatur , et eadem occidatur , atque ſanguine eius humus reſpergatur , larvas, daemones , aliaque monſtra nocturna et maligna in eo loco alligari . Sequitur ibidem aliud hexalpha , quod voculam ഓം *Om* integram manifeſte inſcriptam gerit ſimilibus ſuperſtitionibus inſignem .

Num. XVIII. Codex corticeus ex foliis palmae conſtans, non denſus & vulgari lingua Malabarica ſcriptus , refertus eſt ſortilegiis , incantationibus , ſuperſtitioſis medicis praeceptis , atque nominibus & orationum formulis chriſtianis abutens . *Primo* , incipit a ſolitis gentilium deorum invocationibus. *Secundo*, affert hanc precatiunculam : *Mar Gauriel Malábá*, *Mar Mebel Malăbà* , *Mushevennum* , *Iſhò Malpane* , id eſt : *Sancte Gabriel Angele* , *Sancte Michael Angele*, *Moſes & Ieſu Magiſter* (quae dictiones ſunt ex Syro Chaldaica lingua aſſumtae) *ex lumine tuo mihi loquere*. *Numquid tu enſis es* , *tu benedictio mea* , *quacum ego mancipium tuum incedo* . *Quamvis mare tranſeam* , *tu mecum es* , *quamvis per multas eremos & ſilvas tranſeam*, *mali homines & ſpectra per te diſſipabuntur* . *Ego illa diſpellam gramine* tolpana *me aſpergendo* , *monachi Horſmisdae ſudore me aſpergendo* . *Mali*

 genii

genii discedite, Magister adiuva me. Addit codex: *Qui vir vel femina manus capiti imponendo orationem hanc centum & una vicibus recitaverit, agitabitur furore sacro & vaticinabitur.* Alia oratio: *Magistri mei Iesu Cristi calceis ego vos percutio, mali genii discedite'. Magister mi adjuva me.* Addit codex: *Haec oratio ad dispellendos daemones valet. Dum prima verba profers, faciem obsessi aqua resperge, daemon exibit.* Ex his igitur patet: *primo,* libellum a Nestorianis ante Synodi Odiamperitanae celebrationem compositum fuisse, nam monachus *Hormisdas*, qui saepe heic invocatur Nestorianus erat. *Secundo*, gentilicis & christianis orationibus permixtus est, quales plurimae ante expurgatos a Menezio & P.Rozio Chaldaicos & Malabaricos christianorum S. Thomae in Malabaria libros, in codicibus christianorum S.Thomae legebantur. *Tertio*; ex his iam liquet, iniquam esse D. La Crozii querimoniam, qua Patres synodi Odiamperitanae carpit, quod plures similes superstitionibus gentilicis refertos libros Malabaricos & Chaldaicos comburi iusserint, quos ne ipse quidem Protestantium manibus circumferri, legique assensisset. Confer *Io. Facundi Raulin Caesaraugustani historiam Ecclesiae Malabaricae cum Diamperitana synodo*, Romae 1745. pag. 90. & 91. de Abbate *Hormisda*, et de libris apocryphis, perversis, haereticis, expurgatis aut combustis decretum XIV. *pag.* 94. Item *Histoire du Christianisme des Indes par M.V. La Croze* tom. I. à la Haye 1758.

Num. XIX. Codex corticeus seu ex palmarum foliis constans scriptus vulgari lingua Malabarica continet orationes ad Christum D., ad B. V. M. cuius virtutes et dotes exponit, actus contritionis, formulas confessionis, vitam Christi D. versibus scriptam, praecipua Evangelii capita, in quibus explicandis saepe utitur dictionibus Syro-Chaldaicis. Ex his liquet codicem esse, quo christiani S. Thomae in Malabaria usi sunt.

Num. XX. Codex corticeus ex viginti septem foliis palmae constans continet poema in laudem S. Alexii Confessoris, cui ecclesia Molicolam in Malabaria dedicata est. Auctor eius esse dicitur quidam christianus indigena Malabaricus Iaco Mápulla seu Iacobus. Incipit ab invocatione unius & veri Dei, tum legentibus vitas Sanctorum remissionem peccatorum promit-

mittit more nempe etiam a gentilibus usitato, qui heroum ac deorum suorum gesta legentibus gloriam, beatitudinem, ac peccatorum veniam promittere solent, siquidem cum auctor inter gentiles scriberet, stilum, non rem imitatus nitidis, & correctis phrasibus, eorum arte, atque elocutionis forma utitur. Denique ultimo ad ennarrandas laudes S. Alexii descendit, quas egregie pertractat. Codex est mancus, quia multa folia desunt. Gesta S. Alexii aliorumque Sanctorum inter Malabarenses christianos S. Thomae Nasráni dictos in theatro exhibentur, ut populus historiis Sanctorum audiendis assuefiat, atque a Gentilium fabulis, ac theatris avocetur.

CODICES CHARTACEI VARII

Num. XXI. Codex chartaceus manuscriptus, anno 1772. bibliothecae illatus, *primo* continet acta synodi Odiamperitanae vulgari lingua Malabarica. *Secundo*, instructionem ad recitandam coronam B. M. V. *Tertio*, brevem cathechismum. *Quarto*, vitam S. Andreae Apostoli. Exemplar hoc synodi transumtum fuit ex codice originali ecclesiae Ss. Gervasii & Protasii in oppido Parur in Malabaria.

Num. XXII. Liber ritualis ecclesiae Malabaricae in quarto scriptus est lingua Chaldaica adiectis nonnullis rubricis lingua Malabarica charactere Carsciunico. Continet benedictionem cinerum, palmarum, ordinem baptismi unius viri, unius feminae, plurium, ordinem benedictionis annanae seu aquae benedictae, ritum celebrandi matrimonium, extremae unctionis, benedictiones, praeparationem ad Missam, cum ordine Missae Apostolorum, lectiones ex S. Scriptura pro diebus festis per annum. Ad calcem annectitur quaternio, in quo describitur chirotonia diaconorum & presbyterorum, oratio super Sacerdotem suspensum.

Num. XXIII. Codex chartaceus manuscriptus in quarto, curante Eminentissimo Card. Borgia S. Cong. a secretis bibliothecae illatus. Inscribitur: *Dialogo fra un Christiano ed un Gentile*

tile Indostano sopra la verità della religione presentato al Re di Bettia, e distribuitene molte copie a diversi Gentili dai Missionari Capuccini sulla fine dell' anno 1751. Ex codice manuscripto in *fol. pag.* 177. in Museo Borgiano exstante, a R. P. Marco a Tumba Capuccino Indico Missionario conscripto constat, R. P. Iosephum Mariam a Garignano bon. mem. Missionarium Nepalensem & Missionis olim RR. PP. Capuccinorum Praefectum, huius egregii opusculi auctorem esse. Scriptus est lingua gentilitia Indostana, cuius usus est in urbe Patna ad Gangem sita, atque haec lingua in multis dictionibus ac nonnullis characteribus differt a gentilitia Indostana lingua Suratensi. Dialogi huius versio Italica exstat ad calcem opusculi quod numerat paginas quadraginta sex. Ex toto opere patet, auctorem praecipuos gentilium libros intenta mente evolvisse, ac argumenta vera ex eorum libris hausta contra eos urgere. Agreditur Christianus falsam gentilis opinionem, qua sibi persuasum habet, omnes religiones bonas esse, in eisque, bonis operibus concomitantibus, aeternae gloriae participem fieri posse. Argumentis perspicuis demonstrat, religiones has sibi invicem adversas & contradictorias esse, adeoque ex Deo procedere non posse. Deinde multas Gentilium fabulas & dogmata ex canonicis eorum libris affert, sententias doctorum Brahmanum invicem pugnantes recenset, ac tandem absurdis, insulsisque eorum opinionibus confutatis, insufficientiam fidei gentilicae arguit atque evincit. Legendae sunt cumprimis *pag.* 3. 11. 30. 34. 35. 37 38. 47., in quibus praecipua gentilium mythologica dogmata afferuntur, & exploduntur, quamquam hoc fiat vocabulis Indostanis gentilitiis & subinde incorrectis, cum dictiones non fuerint haustae ex libris Samscrdamicis, sed ex codicibus ex hac in vulgarem linguam conversis.

Num. XXVI. Codex manuscriptus Mathaei Collenceri Sacerdotis indigenae Malabarici continet vulgari lingua Malabarica preces matutinas, rudimenta fidei, cum orationibus ad mysteria Christi Domini relatis. Scriptura est nitida & correcta.

Num. XXV. Codex manuscriptus. Synopsis est doctrinae de

de Sacramentis, seu examen pro confessionibus audiendis, auctore Illustrissimo ac Reverendissimo D. Ioanne Baptista Carmelita Discalceato saeculari nomine Multedio, Episcopo Limirensi & Malabariae Vicario Apostolico. Exemplar hoc discriptum fuit a praedicto Mathaeo Collenceri, qui obiit in oppido Angicaimal, sepultusque iacet in eadem ecclesia. Huius presbyteri viri laboriosi characterum formam, quod nitida & correcta esset, in scalpendis caracteribus Malabarico-Samscrdamicis in typographeo S. Congreg. artifex imitatus est.

Num. XXVI. Dialogus de religionis rebus & dogmate catholico inter catholicum & schimaticum Iacobitam Malabarensem. Codex manuscriptus incerto auctore compositus, descriptus fuit a R. P. Francisco Salesio Carmelita Discalceato Malabariae Missionario, deinde Episcopo Germanicensi & eiusdem Missionis Vicario Apostolico. Stilus simplex, & satis accuratus. Scriptus est vulgari lingua Malabarica.

Num. XXVII. Synodus Odiamperitana Malabarice. Codex chartaceus manuscriptus.

Num. XXVIII. Eadem Synodus idiomate Lusitano. Codex manuscriptus.

Num. XXIX. Codex chartaceus manuscriptus vulgari lingua Malabarica. Vitae seu gesta Sanctorum Apostolorum, aliorumque Sanctorum.

Num. XXX. Synodus provincialis seu constitutiones ecclesiasticae Archiepiscopatus Cranganorensis assentiente Clero Malabarico ab Illustrissimo ac Reverendissimo D. Francisco Garzia factae, & in tota dioecesi Cranganorensi vulgatae, anno 1606. decima sexta Maii, qua die Archiepiscopus per suas litteras circulares Synodum observandam praecepit. Synodus haec inscribitur: *Praecepta ecclesiastica nostrae Malabaricae S. Thomae Apostoli dioecesis*. Deinde prosequitur: *Franciscus* (nempe Garzia Mendez e S. I.) *Dei gratia & Apostolicae Romanae omnium ecclesiarum capitis & matris auctoritate totius Malabariae Episcopus, regi Lusitaniae a sacratioribus consiliis, Venerabilibus Fratribus Archidiacono, praepositis, ecclesiarum oeconomis, vicariis, in nostra dioecesi exi-*

existentibus monachis, *S. Thomae Apostoli christianis & novis christianis salutem*. In primis articulis stabiliuntur capita catholicae fidei, tum ennumerantur libri canonici lingua Syro-Chaldaica conscripti, praescribitur pro novis vicariis formula iuramenti Pii quarti, doctrina de septem Sacramentis explicatur, atque ad Sacramenta administranda & disciplinam parochorum optimae regulae praescribuntur. E. G. de nuptiis cathecumenorum, de vestitu clericorum, de ludo & armis vitandis, de cohabitatione cum mulieribus fugienda, de residentia parochorum, de breviario recitando, de praedicatione tempore solemnis Missae instituenda, de catechismo, de ieiunio ecclesiastico, ac festis diebus observandis. Ex his omnibus patet, librum esse utilissimum & dignum, qui in typographeo S. Congreg. typis vulgetur, confirmat enim, illustrat & explicat synodi odiamperitanae decreta, atque accuratius munia ecclesiastica definit (1).

Num. XXXI. *Collectio omnium dogmatum & arcanornm ex Puránis seu libris Canonicis paganorum Indianorum*, *seu tractatus de falsa secta paganorum Asiae maioris seu Indiae Orientalis*, *& praesertim de superstitionibus Gentilium Malabarium*. Codex manuscriptus compositus a R. P. Ildephonso a Praesentatione Carmelita Discalceato Malabariae Missionario, qui cum ultra duodecim annos in Malabaria sacris Missionibus diligentem operam navasset, in Europam redux, anno 1789. in Polonia obiit. Sermolestum mihi accidit vel solum huius operis tractatuum & capitum elenchum exhibere, adeo asperum, barbarum & voluminosum est. Stilus vilis & asper, repetitiones infinitae, exclamationes frequentes, verba aspera in Brahmanes, longissimae digressiones me ab hoc opere integro evolvendo deterruerunt. Verum haec omnia non obsunt, quo minus operi suum eximium pretium maneat, quia plurima vera, lucida, sincera ex Indicis libris mythologiae capita profert, quae in aliis libris Europaeis frustra quaesieris, & quae lectu dignissima sunt. Lib. 1. & 2. agit de creatione mundi ex opinione, fabulis & mytholo-

(1) Codex est chartaceus vulgari lingua Malabarica scriptur.

logia Indica, de origine deorum Brahma, Vishnu & Shiva, de Shakti uxore dei Ishvare (1), de forma & systemate mundi, de formatione terrae & marium, de numero caelorum, de locis inferorum, de aetatibus mundi, de deo Ishvara, de Cailasa sede illius, de diis infernalibus, de rixa dei Brahmae cum fratre suo deo Ishvara, de filiis huius dei, de Gannavadi, de dea Bhadrakáli etc. Lib. 3. agit de deo Vishnu, & sic consequenter de reliquis dogmatibus Indicis. Hunc codicem P. Ildephonsi nos saepe citavimus in *Grammatica Samscrdamica* & in *Systemate Brahmanico* sub *num.* 20., quem tamen numerum immutavimus, praesentem numerum 31. ei assignando.

Num. XXXII. *Notizie laconiche di alcuni usi, sacrificj, ed idoli nel regno di Nepal, raccolte nell' anno* 1744. Auctore R. P. Constantino ab Asculo Capuccino Missionario Nepalensi. Codex manuscriptus in octavo cum figuris idolorum, sacrificiorum & morum Indicorum Nepalensium ab Indo quodam Nepalensi colori-

 bus

(1) *Shakti* deam, quae eadem est ac Bhavani, *naturam* esse symbolice repraesentatam nos supra ex Orpheo, Plutarcho, & Lucretio docuimus. En alia huius deae epitheta seu indigitamenta a R. P. Marco a Tumba *in cod. mss.* Musei Borgiani exstante *pag.* 135. relata, & apud omnes Indos communiter recepta. *Manassa*, voluntas, quia omnia naturae voluntate fiunt, ut ideo voluntas haec symbolica supremi Dei uxor esse dicatur, perquam is operatur. *Aghé Shakti* omnipotens, omnia determinans. *Aadi Bhavani*, omnibus rebus suum principium & exordium tribuens, prima genitrix. *Mahámáya* magna Máia, dea fascinationis sensuum tam internorum quam externorum, illusionis dea, omnium deorum mater. Ex quo liquet deos gentilicos naturae filios esse, seu ad res naturales & physicas pertinere. *Non potuerunt intelligere eum qui est, neque ex operibus attendentes agnoverunt quis esset artifex, sed aut ignem, aut spiritum, aut citatum aerem, aut gyrum stellarum, aut nimiam aquam, aut Solem, & Lunam rectores orbis terrarum Deos putaverunt*. Sap. *cap.* 13. v. 1. & 2., Confer de hac Bhavani, Shakti, Manassa, seu Maia dea, *Notizie laconiche* cod. mss. R. P. Constantini ab Asculo in bibl. S. Cong. *ad fig.* 71. ubi ait: *Il predetto Budh* (Budha, Dherma, seu Mercurius) *volendo porre tra viventi una giusta legge, il che senza la sua visibile presenza non potea conseguirsi, si elesse per madre una certa donna chiamata Máiadevi* (Máya dea) *e nel Tibeto Lhama chiupral, avendo questa per suo consorte un certo Re detto Suradan*. En itaque certum argumentum fidei Indicae & Tibetanae, *Primo*, in Budham seu Mercurium, *Secundo*, in Máiam Mercuri matrem, *Tertio* in naturam mulierem confictam & allegoricam, cuius symbolum est luna, quemadmodum sol seu *Súrya* vel *Suradan* Ishvarae seu Dei Creatoris symbolum est & maritus allegoricus naturae. vide *Systema Brahmanicum pag.* 106. ubi ex P. Ildephonso ipso, & ex hoc eodem P. Constantino haec uberius tradidimus.

bus vivis expressis, & notis in has figuras & tabulas adjectis. Codex ab Eminentissimo Card. Borgia tunc S. Congr. a secretis bibliothecae datus. Opusculum est eximium, cum pleraque Nepalensia simulacra moresque exhibeat & describat, simulque extremae illius Indiae partis, quae Tibeti regnum immediate attingit, popularem mythologiam & dogmata tradat. Accrescit opusculo pretium ex eo, quod regnum Nepalense numquam externis sive Tartarorum, sive Sinensium, sive Europaeorum invasionibus fuerit turbatum, adeoque genuina Indorum dogmata & traditio manserit inconcussa, quam cum hic codex exhibeat, ab Indicae historiae studiosis magni pendatur est necesse.

Attamen animadvertendum est *primo*, R. P. Constantinum linguae Sacrae Samscrdamicae imperitum fuisse, ac vulgari lingua gentilitia Nepalensi vocabula deorum dearumque tradere. *Secundo*, nullis usus est Samscrdamicis aut gentilitiis Nepalensibus libris ad simulacra illa explicanda, sed ea ex traditione & opinione vulgari descripsit. *Tertio*, etymologias dictionum Indicarum non examinat, vocabula ad suas primigenias significationes non reduxit, nullam grammaticae aut vocabularii Brahmanici notionem habuit. *Quarto*, mythologiam Graecam & Indicam, eiusque relationes non indagavit, sed omnia historice sine litteris sine ingenio dicit. Farraginem rerum affert, nulla in eas facta disquisitione. His positis & perspectis, ut quisque perspicere potest, qui codicem examinaverit, R.P.Constantinus ad fig. 17. scribit *Bhagaodi*, cum scribi debeat भगवदि *Bhaga vadi*, भग Bhaga *celebritas*, *potentia*, *efficacia*, *splendor*, *sanctitas*, *opulentia*, वदि vadi vel badi *domina*, *uxor*, unde exsurgit dictio *Bhagavadi* dea sancta, celebris, potens, nempe *Párvadi*, *luna* seu *natura*, cuius symbolum luna est, ab Europaeis corrupte *Pagode* dicta (1). Hanc ob instrumenta destructionis, quae

(1) Confer codicem mss. P. Ildephonsi a Praesentatione supra *num.* XXXI. Vo-

quae lunam ex supradictis subinde maligni influxus & destructricem esse indicant, belli praesidem esse putat, cum tamen belli praeses sit deus *Scanda* seu *Kártiguea*, & Bhagavadi seu Graeca Diana non sit prima armorum & belli praeses. Ita alibi scribit Cháli pro *Káli*, Chumali pro *Comari* vel *Cumari*, Ghaneso pro *Gannésha*, Biesnabi pro *Vaishnavi* uxor dei Vishnu nempe Lekshmi, Himaloe pro *Himala*, Mahessori pro *Mahèshvari*, Biero pro *Vairi* etc. Ad fig. 26. scribit Manzússori pro *Mahéshvari*, uxor dei Shivae sedens in loto *Camalapu* dicto, ad fig. 40. *Yáma* pervertit in Zamo, deus inferni, ad fig. 43. scribit Nagho ráza pro *naga rágia* rex limbi etc. fig. 37. deam Lekshmi auri & opum deam spicas manu ferentem, quae est nostra Ceres & apud Indos dea Ops, Tellus vel Ceres uxor dei Vishnu, confundit cum dea Párvadi, Maheshvari, Bhaváni seu cum luna, Iside, vel natura. Ceterum ex hoc egregio opusculo discimus, *Banlapal* sedem antiquorum regni Nepal regum fuisse, hoc regnum ab ortu imperium magni Mogolis habere, ad austrum regulum Maquampurae dominari, ad occasum perexiguo regno Tanau definiri, ad boream vero regnum Tibet attingere. Reges Nepal ex regno Tirut Indico descendunt, atque ab Imperatoribus Mogolensibus stirpem ducendo urbi Carmandu, Patan, Badagao diu imperarunt. Tibetani plurimi comercii caussa regnum Nepal frequentant. Philosophi seu monachi poenitentes in Nepal existentes ex regno Mogol oriundi sunt, aliqui udhistae ex Tibeto in Nepal advenerunt. Exstat itaque communicatio inter Indos & Tibetanos, atque religio Indica & Tibetana inter se convenit. Confer etiam cod. mss. in fol. R. P. Marci a Tumba in Museo Borgiano exstantem de regno Nepal *pag.* 93. *& seq.*

Num. XXXIII. Compendium Theologiae moralis vulgari lingua Malabarica ad usum cleri Malabarici utriusque ritus, concinnatum a P. Paulino a S. Bartholomaeo Carmelita Discalceato Malabariae

Vocabul. Amarasinha *sect. sorggavargam*, &D. Caylus *Recueil d'antiquités*, tom. I. planche IV. *pag.* 17. Sistema Brahmanicum de dea *Párvadi*. Winckelmann, *Monumenti inediti*, vol. 2. pag. 29. 68. 201. 200.

riae Missionario. Hoc compendium lectum, examinatum, & approbatum fuit a Sacerdotibus indigenis, a PP. Missionariis, & a Vicario Apostolico, qui omnes eius impressionem postulant. Ex decreto S. Congreg. 19. Iulii 1790. una cum grammatica Samscrdamica typis edi debuit. Grammatica tunc edita fuit, compendio hoc theologiae neglecto.

Num. XXXIV. Alphabetum Samscrdamicum litteris Granthamicis cum latina pronuntiatione earum. Codex chartaceus in quarto. Auctor est R. P. Ildephonsus a Praesentatione Carmelita Excalceatus Malabariae Missionarius, qui studio sane laborioso octomillia & quator elementa Samscrdamica congessit, quibus lingua Samscrdamica scribitur. Addidit Alphabeto grammaticam Malabaricam, & dictionariolum eiusdem vulgaris linguae, opus tyronibus huius dialecti studiosis perquam utile.

Num. XXXV. Introductio ad linguam Indostanam. Codex chartaceus mauuscriptus in quarto minuto excellentes tradit regulas ad dialectum Indostanam perdiscendam, & cap. 9. multa praeclare docet de tempore Indico, seu de modo & ratione qua anni, menses, dies, horae, inter Indos boreales distinguuntur. Opusculum esse videtur cuiusdam R. P. Capuccini Indiae borealis Missionarii, quod tamen non exiguo vitio laborat ex eo, quod vocabula Indica elementis non Indicis, sed Europaeis ac latinis scribat, ex quo incertae pronuntiationis & corruptionis Indicae dialecti vitia necessario nascuntur (1).

Hi

(1) Praeter hos libros in bibliotheca S. Congregationis exstantes ego possideo: *Primo*, Vocabularium Brahmanicum Amarasinha. Exemplar unum minutissimis characteribus a Brahmane quodam in foliis palmarum exaratum & pervetustum accepi in Codamangalam in Malabaria. Secundum exemplar chartaceum ego ipse descripsi ex codice chartaceo D. Francisci Texeira indigenae Malabarensis Samscrdamicae linguae periti viri, qui postea sub D. Picot fuit interpres societatis Gallicae in oppido Mahé. Tertium exemplar ab initio versibus scriptum emi a Barida Sacerdote indigena Malabarensi ex oppido Mapránata, qui cum discipulus esset R. P. Ioannis Hanxleden post obitum eius aliquos codices, a R. P. Hanxleden ex corticeis Brahmanum academiae Triciuricensis propria manu descriptos distraxit. Codex est chartaceus a P. Hanxleden propria manu descriptus. Haec tria exemplaria a me invicem collata inter se conveniunt. Vide grammaticam Samscrdamicam pag. 62. & Systema Brahmanicum p. XII. Alpha

XXXVI. *Kammuva*. Codex corticeus Peguanus oblongus ex foliis palmarum massa nigra oblitis constans, & characteribus Pali quadratis aureis exaratus. Tractatus est de institutione & ordinatione Talapoinorum secundi ordinis *Pinzen* dictorum secundum usum & consuetudinem regnorum Ava, & Pegu.

phabetum Grandonico-Malabaricum sive Samscrudonicum Romae 1772. pag. 7. *Secundo*, exstat apud me liber *Bhagavadam* versibus Samscrdamicis scriptus in foliis palmarum, qui codex Brahmanicus omnia genuini codicis indicia a nobis supra allata praesefert. A profuga familia Brahmanica in bello regis Samorini anno 1722. in pignus acceptae pecuniae apud christianum S.Thomae in oppido Angamali depositus fuit, quae familia extorris cum ad annum usque 1779. pignus non liberasset, ego codicem emi. Vide grammat. Samsc. pag. 70. & pag. 171. *Tertio*, possideo duo exemplaria chartacea *Grammaticae Samscrdamicae* Sidharúbam. *Quarto*, librum *Vyagarna* manuscriptum a P.Hanxleden. *Quinto*, libri *Ramáyena* potiorem partem. Codex est corticeus, scriptus lingua Samscrdamico-Malabarica. *Sexto*, librum *Yudhishtira* scriptum versibus Samscrdramicis a capite seu repartitione quarta usque ad octavam inclusive. Codex cartaceus ex corticeis a R. P. Hanxleden descriptus. *Septimo*, codicem corticeum varia *parvam* seu poemata de diis Indicis continentem, quem dono accepi a Nayre *Uniri* viro gentili nato in Utrádam, quem ad fidem catholicam adductum baptizavi 21. Martii anno 1779. *Octavo*, codicem corticeum bella Pandavarum seu Pandu filiorum ac dei Krshnae gesta continentem versibus Malabarico Samscrdamicis. Codicem accepi a iuvene Paulo chatecumeno ex oppido Kurishinguel. *Nono*, codicem corticeum versibus slogam seu Samscrdamicis medica praecepta Brabmanica, ac virtutes herbarum simplicium tradentem. *Decimo*, codicem corticeum parvum medica praecepta & superstiosas preces continentem. *Undecimo*, codicem chartaceum P. Emanuelis Alvarez indigenae Malabarici, ex Brahmanicis medicam artem sermone Lusitano & Malabarico docentem. *Duodecimo*, dictionarium Malabarico-Samscrdamico Lusitanum P. Hanxleden, D. Pimentel, & P. Biscoping. Codices chartacei in fol. *Decimotertio* Grammaticam Anglo-Lusitanam quae in praeceptis tradendis utitur lingua Malabarica. Fuit a me composita & dedicata regi Travancoridis Ráma Varmer anno 1784. *Decimoquarto*, carmen de 6. praecipuis divinis attributis contra Gentiles, & vita S. Theresiae versibus Malabaricis a me conscripta. *Decimoquinto*, *Mahábhárada* seu *Sambhavam* octodecim gentilium purànas seu historias fabulosas de diis versibus Samscrdamico-Malabaricis continentem, & in Malabaria ubique cognitum ac in magno precio habitum. Codex est chartaceus in quarto ex codicibus corticeis gentilium a quatuor sacerdotibus indigenis in oppido Mangate seu Alangatta descriptus. *Decimosexto*, Divya Bodhagnánam labhippanulla sarani, id est: *via ad aquirendam divinam Sapientiam*. Codex chartaceus manuscriptus vulgari lingua Malabárica continet exercitia spiritualia seu meditationes pro octo diebus. Compositus fuit a me ad usum cleri Malabarici. *Decimoseptimo*, Nála parvam, seu de quatuor novissimis, versibus Malabaricis auctore P. Hanxleden. Codex corticeus descriptus a Iosepho mapulla, ex oppido Cenòtta. *Decimo octavo* Pána seu vita I. C. versibus Malabaricis in 12. capitulis, auctore eodem P. Hanxleden.

gu. Libri initium iussu amplissimi Card. Borgiae tunc S. Congregationi a secretis ex lingua *Pali* in idioma Italicum versum fuit per R. P. Carpanum Barnabitam regnorum Ava & Pegu Missionarium anno 1776. Ex hoc genuino Peguano codice nos iam plura attulimus in systemate Brahmanico *pag.* 114. 115. 116., quas vide. Ex ibi dictis, ac cum iis, quae de Indicis *Samanaeis* hodie *yogui* vel Gosvâmi nuncupatis *pag.* 51. *& seq.* eiusdem systematis dicuntur, collatis, palam & aperte perspicies Talapoinos Avenses & Peguanos antiquissimae Samanaeorum scholae sectam esse, habitu, regulis, doctrina convenire. Sed hoc ipsum institutum dialectorum varietate, temporis vetustate, confusis traditionibus, linguae primigeniae Samscrdamicae studio neglecto, ac denique gentilitiorum morum cuique regno peculiarium cultu, antiquitatis suae vestigia perdidit. Ingens disserendi materies se hic offert, sed missis aliis omnibus ex vocabulario Brahmanico *Amarasinba* sola dei *Godamae*, quem hi Talapoini colunt, cognomina seu indigitamenta afferamus.

ശാക്യമുനി *Shakyamuni*, Shakyamonachus, id est, monachus praestigiator, augur, bonam malamve sortem annuntians vel praedicens, fatidicus, periculum faciens, Gallice *aventurier*, item fortunam dans aut quaerens, fur, magus. Astra, seu genios astra regentes, ut monachos repraesentari apud Indos, saepe diximus.

സര്വ്വാര്ത്ഥസിദ്ധാ *Sarvârthasidhâ*, omnium thesaurorum custos, pecuniae collector & conservator. Orpheus de lapidibus;

Mercurii ingredier speluncam, plurima ubi ille
Deposuit bona, stat quorum praegrandis acervus.

Quare Mercurius etiam nundinis praeses, praecipue a mercatoribus cultus fuit.

ശുദ്ധോദനി *Shudhodhanî*, purus, quod se saepe in Gange lustrasset, in quo dum matutinis precibus dat operam, Indra deus seu Iupiter eius uxorem *Ahalyam* sub forma *galli* compressit. Quare huic Mercurio *gallus* appingitur.

ഗൌതമഃ *Gaudama* , vaccas pafcens, vaccarum curam gerens, paftorum praefes. ഗൊ *go* Samfcrdamice *vacca*, unde fit *Godama* vel *Gaudama* vaccarum paftor. Homerus:

Editur hic mane, hic citharam pulfavit & idem,
Surripuit Phoebo vaccas mox fole cadente.

Hic idem Veneri cingulum & Iovi fceptrum fuffuratus eft.

അൎക്കബന്ധുഃ *Arkabendhu*, folis amicus, folis affinis, foli coniunctus. അൎക്ക *arka* fol, *bendhu* amicus, affinis, confanguineus. Itaque Graecum nomen *Argos*, deus nempe ille, qui tot oculos habere fingitur, non caelum fed *folem* fignificat.

മായാദെവിസുതഃ *Majadévifuda*, Maiae deae filius. Haec Mercurii indigitamenta lector cum iis, quae in hoc libro *Kammuva*, in dialogo P. Mantegazza fupra citato, ac in relatione D. De la Loubere de *Godoma*, *Xaca*, *Chekla*, *Xacamuni*, Peguano & Siamenfi numine referuntur, conferantur, atque planiffime & apertiffime patebit, linguam Samfcrdamicam, ac Mercurii cultum ex India in regna Ava, Pegu, & Siam translatum fuiffe, ac ibi in obfcura variarum fabularum caligine delitefcere. Brahmanes duos tantum Mercurios admittunt, hunc quem heic defcripfimus, & alium de quo egimus in fyftemate Brahmanico *pag.* 154. *& feq.* confer Natalis Comitis mythologias, Coloniae 1910. *pag.* 432. *& feq.* Hunc Shakya feu Mercurium auctor Alphabeti Tibetani Manetem fuiffe docet. Doctrinae monftrum quo non teterius ullum.

Hi itaque funt codices Indici bibliothecae S. Congregationis, qui zelo, vigilantia, munificentia ampliffimorum Cardinalium Caftelli, Antonelli, Borgiae in eam fuerunt illati. Exftant praeterea varii codices Indici in Mufeo Borgiano Velitris, de quibus in lucrubationibus noftris faepenumero locuti fumus. Qui reliquos gentilium libros, quibus dogmata eorum innituntur, ex nomine cognofcere & perfcrutari cupit, videat catalogum eorum in libro *Afiatick refearches* tom. I. §. 18. *pag.*

pag. 340., cod. mſſ. R. P. Marci a Tumba, *in fol.* in Muſeo Borgiano exſtantem. *pag.* 193. (1)

(1) Celebriores in India libri ſunt: Primo, ***Brahmapuráua***, hiſtoria de geſtis dei Brahma, de creatione elementorum, animarum, de origine ipſius dei Brahma ex Bhaváni dea ſeu ex natura. Secundo, ***Vishnupuráua***, de deo Vishnu conſervatore mundi, rerumque creatarum. Tertio ***Shivapuráua***, ſeu ***Mahádévapuráua***, de deo Shiva eiusque geſtis, de deſtructione rerum per eum. Quarto, ***Vishnupuráua*** dividuntur in decem alias purános, quarum prima ***Cúrmapuráua***, de incarnatione huius dei in teſtudinem. Secunda, ***Maſſyapuráua*** de incarnatione eius in piſcem. Tertia, ***Varáhapurana***, de incarnatione eius in aprum. Quarta, ***Naraſinhapurana***, de incarnatione eius in leonem & hominem ſimul. Quinta, ***Vamanapuráua*** de incarnatione eius in nanum. Sexta, ***Parashrirámapuráua***, de incarnatione eius in regem. Septima, ***Rámapuráua***, de incarnatione eius in deum Ráma eiuſque geſtis, de quibus agit liber ***Rámáyena*** dictus. Octava, ***Bálaga puráua***, ***Bálapuráua*** vel etiam ***Krshnapuráua***, de eius incarnatione in deum ***Krshna*** puerum. Huc refertur liber ***Bhagavadam*** in tota India celeberrimus, qui praecipue de hoc Krshna agit. Nona, ***Budhapuráua***, de incarnatione dei Vishnu in Budha. Decima, ***Calanghipuráua*** de incarnatione eius in regem equi conductorem ad puniendum & evertendum mundum. Adde his ***Lingapuráua*** de inſtitutione cultus lingamici, de ſacrificiis ei debitis. ***Marcanda déva puráua*** de regibus antiquis belliſque eorum. ***Anandapuráua*** hiſtoriae morales, dialogi etc. ***Mahábhárada*** ſeu magna hiſtoria fabuloſa, poema Epicum eſt, cuius una pars liber ***Yudhishtira***. Omnes hi libri in ſuo exordio fuere ſermone & verſibus Samſcrdamicis conſcripti. Vulgares ſunt ***Adiparva*** de principiis rerum & deo Vishnu, ***Bhishmaparva***, de Bhima gigante, ***Devayánikatha*** hiſtoria de feminis Devayáni & Sharmishta, quae continetur in libro ***Sambhava*** ſeu univerſali opere ***Mahábhárada*** inſcripto. ***Shagundalakatha***, hiſtoria de heroina Shagundala etc. Adiice libros ſcientiarum, aſtronomicos, aſtrologicos, medicos, botanicos, libros peculiares ſectarum & opinionum, aliquos de hiſtoria naturali, ut de proprietatibus & educatione ſerpentum, vulgaribus linguis ſcriptos, quos ego vidi. De variis his libris ad ſectas philoſophicas, ad meditationem rerum caeleſtium, & humanarum pertinentibus, atque ad grammaticam, aſtronomiam, moreſque ſpectantibus conſule laudatos Anglos *loco citato*, Grammaticam Samſcrdamicam *pag.* 62. *usque* 78. Stephanum Fourmont *in Catalogo codicum & manuſcriptorum bibliothecae regiae Pariſinae* fol. 434. anno 1739. *ex typographia regia*. Anquetil du Perron, *Recherches hiſtoriques ſur l'Inde* 2. part. pag. 553. & ſeq. *Appendix ſur le Bhagvat ghita*, ubi tamen pleraque intricat, *cod. mſſ.* P. Marci a Tumba *in fol.* in Muſeo Borgiano exſtantem, pag. 193. & ſeq. *Dei libri più communi dell' Indoſtano*.

ഏക സൎവ്വേശ്വരായ നമഃ

Ega Sarvéshvaráya namá.
Uni ſoli Deo adoratio.